

ALMANACH

GYMNÁZIUM TURNOV

Gymnázium Turnov

ALMANACH

1908~2018

OBSAH

Slovo úvodem	4
Zeptali jsme se.....	5
prof. Vlastimil Dlab	6
Václav Knop.....	16
prof. Jan Kříž.....	22
Hana Maierová.....	28
František Pelc	33
Jaroslav Rudiš	41
Petr Christov.....	45
Jan Kubáček	50
Milan Brunclík.....	55
Irena Kobosilová	62
Studentská literární soutěž	66
Pedagogický sbor 2008–2018	73
Úspěšní absolventi a studenti 2008–2018.....	77
Absolventi 2009–2018.....	78

SLOVO ÚVODEM

Vítejte, milí absolventi, přátelé školy, hosté, je to už neuvěřitelných sto deset let, co byla založena škola, kterou jste absolvovali, ke které se hlásíte. Pro osvěžení paměti několik historických faktů. Dnešní gymnázium vzniklo jako reálka v roce 1908, okolnosti vzniku byly poměrně dramatické, ale v polovině září 1908 přišel z Vídně onen kýžený list papíru, na němž bylo napsáno, že může být zahájena výuka v reálce. Škole ovšem chyběla budova, a tak se učilo nejprve v nově postavené budově tzv. chlapecké školy ve Skálově ulici, posléze v budově dnešní ZUŠ na náměstí Českého ráje. Teprve koncem dvacátých let městští zastupitelé rozhodli o stavbě nové budovy pro reálku s vidinou proměny na státní reálné gymnázium. V dnešní budově gymnázia se začalo s výukou v roce 1932 a od roku 1933 byla reálka změněna na státní reálné gymnázium. K radikální změně k horšímu došlo v souvislosti se zavedením tzv. jednotné školy v roce 1949, důsledkem byl fakt, že po dlouhá desetiletí sídlily v jedné budově dvě instituce – základní škola a jedenáctiletka, dvanáctiletka, SVVŠ a od roku 1970 gymnázium. Návrat k normálu začal v roce 1989 a byl dokončen o pět let později, kdy se základní škola přestěhovala do rekonstruovaných kasáren v Žižkově ulici a v budově na Výšince zůstalo gymnázium.

Velký sraz absolventů, u jehož příležitosti je vydáván i tento almanach, je vyvrcholením našich oslav. Jejich koncept je podobný jako před deseti lety, leč almanach má poněkud inovovaný obsah. Jeho jádrem je deset rozhovorů s úspěšnými absolventy školy, které vedli současní studenti. Jde o autentické texty s velice zajímavým obsahem.

Věřím, že pro všechny zúčastněné to bude den strávený v příjemné atmosféře a s příjemnými lidmi. Za pořadatele přeje vše dobré ředitel školy Mgr. Miroslav Vávra (neabsolvent, leč 16 let ředitelující a 31 let vyučující na GyTu).

Budova turnovského gymnázia, která je nepřehlédnutelnou dominantou Výšinky již od roku 1930

Irena Kobosilová, Hana Maierová, Petr Christov, Jan Kříž, Vlastimil Dlab, Milan Brunclík, Václav Knop, Jan Kubáček, František Pelc a Jaroslav Rudiš. Deset známých jmen. Deset absolventů Gymnázia Turnov.

Před necelým rokem, kdy jsme byli osloveni, abychom vyzpovídali několik osobností, jejichž středoškolskou alma mater je turnovské gymnázium, nám to připadalo jako zajímavá výzva. Po několikahodinových prepisováních slov absolventů se naše zdání potvrdilo, protože šlo o ještě větší výzvu, než jsme si mysleli a někdy to vypadalo, že se na nás sype více písmen, než obsahuje běžná klávesnice.

V našich rozhovorech jsme se snažili brát v potaz jak to, co mají naši slavní absolventi spojené s naším gymnáziem, stejně tak i to, proč jsou slavní. Tvorba takového rozhovoru se dá rozdělit na tři části. První z nich je příprava osnovy rozhovoru. Při prvních rozhovorech jsme si osnovy většinou pečlivě předem vytiskli, ale s každým dalším rozhovorem se osnova přesouvala z papíru do našich hlav a ke konci už aby papíru s osnovou pohledal. Druhá a asi nejzajímavější část bylo samotné setkání. Ta proběhla na mnoha místech a právě z nich jsme si odnesli nejvíc zážitků – od samotného vyprávění až po „posviněnou košili“. Třetí částí bylo prepisování mluveného slova do textu, tedy hodiny a hodiny sezení u počítače a převádění nejrůznějších myšlenek do psané podoby. To už tak zábavné nebylo.

Z těch všech slov a vět vznikla ale na několika stranách série rozhovorů, které kromě studentského a profesního života absolventů gymnázia přibližují i etapy, jakými si gymnázium v Turnově prošlo. Nechceme rozhodně bláhově tvrdit, že se nám podařilo pokrýt celou 110letou historii!

Generála Aloise Lišku se nám sice už zastihnout nepodařilo, vy ovšem v rukách držíte poutavé vyprávění desítky lidí, z nichž každý vzpomíná na svoje Gymnázium Turnov úplně jinak!

Co přivedlo rodáka ze Bzí u Železného Brodu a v současnosti jednoho z nejznámějších českých matematiků profesora Vlastimila Dlabu na turnovské reálné gymnázium? Jak vzpomínají na SVVŠ Turnov přední český právník Jan Kříž nebo ochránce přírody František Pelc?

Almanach nabízí vzpomínky na profesory a profesorky, studentská léta, období po maturitě; ale dočtete se třeba také, proč se nakonec teatrolog Petr Christov nerozhodl pro studia na MATFYZu, jak politolog Jan Kubáček rád organizoval třídně náročné pěší túry, nebo kam chodil se spolužáky český herec Václav Knop na pivo.

Tvorba těchto rozhovorů nám kromě již zmíněných věcí přinesla i unikátní pohled na gymnázium a na to, jaký má vliv na pozdější život svých absolventů. Utvrdili jsme se v tom, že i přes svých úctyhodných 110 let, gymnázium stále nepatří do starého železa a poskytuje výborné vzdělání, které bylo, a je dosud základem pro pozdější kariéru mnoha úspěšných lidí.

Děkujeme všem absolventům za jejich čas a slova, která věnovali nám, tomuto Almanachu, ale především Gymnázium Turnov, jehož branami prošel jednou každý z nich.

Čtenáře upozorníme, že uvedené rozhovory jsou autentické, bez zásadních redakčních úprav.

*Vojtěch Franců, Jan Dubický
(studenti sexty)*

PROF. VLASTIMIL DLAB (MATEMATIK, ABSOLVOVAL 1951)

„Pane profesore, budeme vám moci zaslat opravený rozhovor do konce týdne?“ zeptal jsem se před časem pana profesora Vlastimila Dlaba, „Můžete, ale ve středu by to bylo nejlepší. Odjíždím pak na Slovensko, pak mě čekají přednášky v Sarajevu a po nich už se vracím do Kanady, ovšem na cestě budu mít zhruba půl nebo dvě půlky dne čas, tak se na to podívám,“ odpověděl mi vesele pan profesor, který z malé vesničky Bzí u Železného Brodu jako malý docházel pěšky na turnovské gymnázium. Už nedlouho po vysoké škole vedly jeho cesty přímo na univerzitu do súdánského Chartúmu. Věhlasný profesor matematiky je členem kanadské akademie věd a s matematikou navštívil přední světové univerzity. Kdyby se však roku 1943 neuvolnilo místo v sekundě turnovského gymnázia, tak by možná vypadala profesní dráha Vlastimila Dlaba docela jinak. Slovo matematika prý slyšel poprvé právě až na gymnáziu...

V rozhovorech s Vámi často zmiňujete, že první stupeň základní školy byl v dobách vašich studií jiný než dnes. Jak tedy vypadala výuka tehdy? Jakým způsobem se odlišovala od té dnešní?

To je těžká otázka, jelikož přesně neznám, jak současná výuka vypadá. Ale popíši vám, jak já procházel základní školou, která se tehdy jmenovala obecná. Tím popíši také školu, která byla na malé vesnici, což sebou nese fakt, že některé třídy bývaly často spojovány do jedné. Možná to bude působit podivně, ale když se teď podívám zpět, tak to možná bylo prospěšné. Alespoň v mém případě...

Chodil jsem do obecné školy ve Bzí, což je dnes součást Železného Brodu. První třída byla samostatná. V ní bylo za úkol naučit žáky základním počtům a čtení. Bylo ovšem hodně žáků, kteří přicházeli do první třídy, a už počítat a číst uměli, a tak jim výuka opravdu mnoho nepřinesla. Spíše naopak, jelikož žádné výjimky, kdy by bylo možné přeskočit do vyšší třídy, v té době neexistovaly. Nechci říci, že to byla „nuda“, to je moc silné slovo, ale opravdu výuka řadě žáků moc nepřinesla. Pamatuji si, že jsme stále a stále četli krátké pohádky, některé jsem už uměl doslova nazpaměť. Nedělo se tedy většinou nic moc zajímavého, a jelikož se jakákoli nepozornost tehdy trestala, často jsem v první třídě držel nad hlavou z kabinetu „vypůjčené“ kameny nebo klečel.

Teprve od druhé třídy, kde už byla druhá, třetí, čtvrtá třída dohromady, bylo najednou něco zajímavého. Porovnávání s tím, co se učilo v jiných třídách, určité závodění mezi žáky – za správné odpovědi jsme dostávali čtverečky na nástěnku – a to už pak byla zábava. Vzhledem k dalšímu studiu, bylo tenkrát důležité, že z takové školy se většinou postupovalo do měšťanky – tedy do hlavní školy.

Dostat se tehdy z vesnice na gymnázium nebylo tak snadné jako teď, protože se o gymnáziích na mnoha vesnicích moc nevědělo. V mém případě to byla rozhodně náhoda, že tenkrát Pojizerské listy oznámily soutěž o pět míst v sekundě (*2. třída osmiletého gymnázia, pozn. aut.*), a že do naší školy přišel nový, velmi osvědčený pan řídící Rieger, který systém gymnázií znal, a přesvědčil mého otce, aby mě na

přijímací zkoušky v Turnově přihlásil. To bylo v době, kdy jsem už chodil prvním rokem do hlavní školy v Huntířově.

Musím předeslat, že se jedná o dobu druhé světové války. Počet gymnázií byl drasticky redukován: gymnázium bylo pouze v Turnově, Jičíně, Mladé Boleslavi a Hradci Králové. Soutěživost byla velká, protože nebyly dovoleny paralelky a v jedné třídě mohlo být jenom třicet žáků.

Ríkáte „přesvědčil“, znamená to tedy, že Váš otec původně nechtěl, abyste šel na gymnázium?

O studiích na gymnáziu se tehdy na vesnicích jako je Bzí neuvažovalo. Ne, že by otec nechtěl, abych odešel studovat právě gymnázium! Bylo to ale tak, že my z vesnic jsme byli připraveni vyučit se v povolání, které bylo vesnici blízké. Musíte si uvědomit, že při zkoušce, která byla ze všech předmětů, jsem byl vyzván ke zkoušce z matematiky, ovšem já to slovo do té doby neslyšel. Tak jsem letěl za tátou a ten taky nevěděl, co je matematika. My jsme znali jenom předmět, který se nazýval počty s měříčstvím. Taková byla situace: odstup města a vesnice byl tehdy zcela jiný než dnes.

Zkoušky jsem udělal, byl jsem ale šestý a bylo jen pět míst. Tak mně nabídli, abych začal v primě, což bylo vlastně mým štěstím. První reakce mého otce byla: „Když tě nevezmou do sekundy, tak tam nepůjdeš,“ ale pan řídící Rieger otce přesvědčil, a tak jsem opustil měšťanku v Huntířově a začal studovat v Turnově.

Studovat gymnázium tehdy ale neznamenal nic lehkého! Zvláště pro Vás, když jste ze Bzí musel zdolávat pěšky každý den patnáct kilometrů...

To ano. Navíc situace ve škole byla trochu jiná, než jakou ji znáte dnes. Známek bylo šest. A nejlepší známku „sehr gut“, tedy jedničku mohli dostat jenom dva žáci ve třídě, čili my jako kluci z vesnice nebo odjinud jsme nikdy neměli šanci dostat jedničku. To zkrátka nepřipadalo v úvahu. Já jsem svoji první jedničku dostal až po válce.

Vaše studijní léta na gymnáziu probíhala na pozadí válečného konfliktu. Jak student reálného gymnázia Turnov pociťoval, že vyrůstá v období protektorátu? Došlo k nějakým změnám oproti obecné škole ve Bzí?

Život se skutečně značně proměnil. Válečné napětí, nebezpečí, popravu nevinných lidí – to všechno bylo denní záležitostí. S odstupem času musím ale dodat, že dnes v dobách míru si hrůzy války uvědomujete více, než pokud jsou každodenní součástí vašich životů a musíte se jim neustále přizpůsobovat.

Musím rovněž podotknout, že, všeobecně řečeno, děti byly od válečných hrůz do jisté míry izolovány. Ve vlcích a vůbec všude byly stálé kontroly, které se ale dětí netýkaly. Děti klidně mohly chodit přes hranice do Sudet a zase zpátky. A tak jsem chodil k paní Wolfové, která uměla česky, s láhvemi do Sudet pro pivo! Pivo nebylo v Protektorátu k dostání, kdežto v Sudetech ano. Čili pro děti znamenala válka něco jiného než pro dospělé, byl v tom velký rozdíl.

Pamatuji si ale na jednu konkrétní situaci: Do školy jsem odcházel brzy ráno, za tmy. Bylo to v době, kdy byly celé vesnice srovnány se zemí; došlo k eliminaci Lidic a Ležáků a najednou byla obklíčena i naše vesnice... Odcházel jsem tak ze Bzí, které bylo kolem dokola celé obsazeno německým vojskem. Tehdy jsem vůbec nevěděl, co všechno se během dne může stát...

Vzpomínám však také, že i mezi těmi německými vojáky, mnohdy i SS, se objevil přístup k dětem často až přátelský. Rádi se dávali do hovoru, zkoušeli, jak umíme německy a tak dále. Měli doma zřejmě děti, tak jsme jim za ně asi poskytovali jakousi náhradu.

Ptáte se na změny oproti škole ve Bzí. Mé studium začalo tady v téhle budově. (*současná budově gymnázia Turnov, pozn. aut.*). Později zde byla zřízena vojenská nemocnice a gymnázium bylo přesunuto do Dívčí školy v ulici 28. října. Ale to nebyla poslední změna, záhy jsme se učili v budově Chlapecké školy vedle Sokolovny. Tam jsme se ke konci války učili třikrát týdně, a když se blížil její úplný konec, tak se do školy chodilo jen pro úkoly. V zimě 1944-1945 se už ani netopilo.

Stále byly ohlašovány nálety. Zprvu to byl nálet „L patnáct“, což znamenalo, že letadla byla patnáct minut od nás. Ale pak přelétávala tak často, že už byly hlášeny jenom nálety „L pět“. Kdykoliv došlo k nějaké takové výzvě, museli jsme opustit budovu školy...

Za chlapeckou školou, tam němečtí mladí vojáci kopali zákopy. A ti se s námi bavili opravdu velmi přátelsky, taky se jim nelíbilo být ve válce.

Vše se drasticky změnilo v pětáctýřicátém roce, kdy z nás třiceti, z jedné třídy, najednou byla tercie a hned tři třídy (paralelky).

Nematuroval jste ovšem ke konci války, takže jste zažil i rok 1948, pocítil student nějak komunistický převrat?

Já si ho nějak zvlášť nepamatuji. Pamatuji si ale jednu situaci, z níž pramenil opravdu velký problém. Mám na mysli jednu návštěvu kina, které je dnes již opuštěné. Během studia jsme tam se školou často chodili. Tehdy bylo běžné, že se před filmem promítaly aktuality. Při jedné z návštěv ve čtyřicátém osmém roce tak aktuality sdělovaly přebrání moci Gottwaldem. My studenti jsme na to, když to řeknu velmi jemně, hlasitě reagovali. Pamatuji, že z toho potom vznikly velké problémy pro gymnázium. Ta doba se ale více dotkla učitelů, ti byli pod mnohem větším tlakem.

Změnilo se například i to, že se na gymnáziu přestalo vykat. Za války nebo za první republiky se už i primánům vykalo, zrovna tak jako profesorům. Brzy po čtyřicátém osmém roce bylo ale nařízeno tykat, a to i učitelům. To se projevovalo tak, že některým jsme si tykat dovolili a některým ne. Záleželo to z velké míry na učiteli.

Tam tedy šel i zákon stranou... Prožil jste na gymnáziu zásadní etapy novodobé československé historie, co Vám ale Gymnázium Turnov přineslo do dalšího života? Vzpomínáte třeba na nějaké profesory?

No samozřejmě, měl jsem úžasné profesory. A obzvlášť v tom, co jsem si později vybral ke studiu na univerzitě. Když jsem odcházel z gymnázia, nevěděl jsem, zdali budu studovat fyziku nebo matematiku. Oba předměty však vyučovali úžasní profesoři. Ke konci studia na nás měl velký vliv hlavně profesor Tomáš Augustin a už i předtím, profesoři Vincent Maršálek, Wolf, Pour a na fyziku Pelant. To byli opravdu úžasní profesoři a měli rozhodně velký vliv na studenty, rozhodně tedy na mne.

Máte nějakou vzpomínku, třeba i osobní, která je nějak spojena s Gymnaziem v Turnově?

No, to je široká otázka. Tak velká vzpomínka je, jak jsme hráli divadlo. Fakticky jsme s tím byli dost úspěšní, a to i v kraji! Samozřejmě také tady v Turnově nebo třeba v Železném Brodě. Hráli jsme

Moliérovu hru „Jeho urozenost pan Bařtipán“. Slušněji přeloženo je to „Měšťák šlechticem“, ale my jsme užili výrazu Bařtipán. Hrou jsme samozřejmě strávili hodně času: zkoušky, příprava jeviště a tak dále, což vedlo k vyhýbání se různým zkouškám z různých předmětů, kde to jen šlo. Rovněž ale záleželo na učiteli, do jaké míry to dovolil a trpěl.

Takže dramatický kroužek byl přímo tady na gymnáziu?

To nebyl ani dramatický kroužek. To tenkrát profesor Choura, který nás měl na výtvarnou výchovu, přišel s touto myšlenkou, vybral některé z nás do různých rolí. Já hrál učitele tance a na to vzpomínám celkem rád.

Ještě si vzpomínám, že když jsme psali kompozice z matematiky (čtvrtletní práce), tak mě profesor Maršálek jakmile jsem práci dokončil, dost důrazně vyhnal z místnosti na chodbu, aby zamezil opisování.

Ještě jsme se o Vás dočetli, že jste se z lenosti rozhodl pro studia matematiky. Jak to myslíte, z lenosti?

Protože se nemusíte moc učit, vše je to jednoduché a logicky stavěné. Skutečně by pro většinu třídy měla být matematika na gymnaziální úrovni jedním z nejsnazších předmětů. Třeba v biologii se musíte naučit z paměti hodně věcí, které mezi sebou nemají žádnou nebo jen velmi malou souvislost. V elementární matematice si nemusíte pamatovat, pokud jí tedy porozumíte, téměř nic. Vzorečky jsou tak jednoduše odvoditelné, že se není třeba učit je z paměti. Právě v biflování vzorečků a v jejich aplikacích se nadělá nejvíce chyb. Pro mě byly matematické úkoly něco jako luštění křížovek nebo sudoku, takové hříčky. To ale mluvím o matematice na úrovni gymnázia. Současný výzkum v matematice je něco zcela jiného.

Abiturientské tablo z 50. let

K maturitě jste si navíc dobrovolně ještě vybral fyziku...

Ano, mně tehdy bylo doporučováno profesorem Augustinem, abych šel studovat právě fyziku, až teprve později na vysoké škole jsem si vybral matematiku.

Jakou roli sehrálo gymnázium ve Vašem výběru vysoké školy?

Bylo jasné, že to bude buď matematika, nebo fyzika. Dokonce jsem napsal takovou malou práci o kombinatorice čísel, kterou tenkrát hodnotila Karlova Univerzita jako výbornou. A vyhrál jsem také soutěž v Rozhledech (středoškolský časopis, pozn. aut.), takže jsem měl o matematiku opravdu zájem.

Jak byste popsal období vašeho studia na vysoké škole? Co pro Vás znamená, jak na to vzpomínáte?

Bylo to v mnoha ohledech krásné období. Za prvé jsem byl v novém prostředí: v Praze. Je nutné si uvědomit, že tenkrát nebylo zvykem cestovat, a třeba i vidět Prahu nebylo denní záležitostí. Byl jsem poprvé v Praze během války, asi ve dvanácti letech. A najednou jsem tam žil. Ze začátku jsem, nutno podotknout, žil velmi jednoduše. Podnájem jsem měl dohodnut se školníkem zdejšího gymnázia. Ten mi ho sehnal a domluvil se s jednou rodinou, kam jsem pak směl chodit večer na polévku. Postupně jsem se stal asistentem na architektuře a pomáhal jsem i na MATFYZu, který tehdy vznikl (se studii jsem začínal ještě na přírodovědecké fakultě). Můj život byl potom zcela jiný, jednodušší. Byl jsem pak také, řekněme, trochu bohatší.

Vzpomínám na to rád, protože jsem si konečně uvědomil, co to je matematika. Nevím, jak k ní přistupujete teď vy, ale obávám se, že je to velmi těžké pochopit. Já přicházel na univerzitu s představou, že matematika je nějak daná, nějak stvořena. Je to však opravdu naše konstrukce a to si stále silněji uvědomujete. Obzvláště, když se dostanete do vědeckého proudu a zúčastňujete se té „výstavby“.

A pak přichází rok 1959, Vy vyhráváte konkurz a „upisujete se“ súdánské vládě na pět let na tamní univerzitu v Chartúmu. Proč jste se rozhodl právě pro Chartúm?

Protože tehdy bylo těžké, pokud jste nebyl narozen v Praze a neměl jste tam byt, vůbec v Praze žít. Já jsem se mermomocí snažil najít alespoň nějaký kousek sklepa a to se prostě nedařilo. Dostanete se do stádia, že byste se chtěl oženit a nemáte žádnou naději na získání bytu nebo na nějaké slušné žití. Vždy jsem žil v podnájmu, kde se v mé místnosti netopilo a pro vodu jsem si musel chodit do umyvadla na chodbu, které bylo ráno v zimě zamrzlé. Byly to zkrátka jiné podmínky.

Za druhé mi to i moji profesori schvalovali, protože to byla jedna z mála možností, jak se poučit a dostat se do vědeckého světa. Byly to doby, kdy se kromě sportovců nikdo nepodíval ani do Vídně nebo do Varšavy. Padesátá léta byla opravdu velmi uzavřená doba.

A v této době Vy přicházíte do Súdánu. Jaké byly Vaše dojmy z Afriky? Muselo to být něco neuvěřitelného, když jste se najednou jako rodák ze Bzí dostal do Afriky.

To bylo neuvěřitelné! Znalosti o Africe tehdy byly téměř nulové. Jediné knížky byly od Hanzelky a Zikmunda, jenže v Chartúmu jsem se dozvěděl, že to, co tam píší, není v mnoha ohledech pravdou. Sám jsem viděl, že to, co napsali o Chartúmu, byly občas nesmysly, které opsali ze starých knih. Jinými slovy, o Africe bylo velmi málo známo a proto ani o ní nebyl velký zájem. Lidé si ze mě ještě dělali škodolibou legraci: „Co jedeš dělat do Charbínu?“

Vzpomínáte si na svůj první den, kdy jste tam přijel?

Samozřejmě. Pamatuji si na jednoho příjemného Angličana, který tam přijel se mnou. Oba jsme měli na předměstí Burri příslibený dům od univerzity, který ale nebyl dostavěný. Tak nás oba umístili do jedné místnosti. Byl to compound, taková skupina místností, které nazývali Pink palace. Kdysi to bylo sídlo pro britské důstojníky. V té místnosti byly dvě angarepy, což jsou domorodé postele a na stěně dva hřebíky, kam jsem si mohl pověsit kabát. Pamatuji si, že mi tam ráno v botě seděla žabička. Můj kolega to nesnesl, vybral zálohy, co nám tam univerzita připravila, a zmizel. Od té doby jsem ho už nikdy neviděl.

Měl jsem tam v té době k dispozici pomoc od našeho konzulátu. V Chartúmu stál jeden volný dům od obchodního oddělení, kam už umístili fotbalového trenéra z Ostravy, který trénoval súdánský národní tým. Dostal jsem tam jednu místnost, než mi přidělila univerzita starý dům v centru, nedaleko univerzity. A příští rok už byl dostavěn ten dům v Burri. Čili to začínalo různě, byl to úplně jiný svět. Obzvláště to, že se Súdán koncem padesátých let dostal do krize, bylo ve městě ihned vidět, spousta obchodů byla náhle uzavřených.

A jak se k Vám chovali Súdanci, jak vás vnímali?

Úžasně, obzvláště se studenty jsem měl velmi dobré vztahy. Byl jsem jenom o málo starší než oni, neboť mi tehdy bylo dvacet sedm let. Navštěvoval jsem jejich rodiny, a i díky tomu jsem opravdu poznal život v Súdanu. Projevilo se to tím, že se ta přátelství udržela, i přestože řadu let nebyla nějak podporována.

V Chartúmu jsem byl naposledy v roce 2000 u příležitosti velké konference v egyptské metropoli k novému tisíciletí. Dostal jsem pozvání na jednu plenární přednášku, a když jsem už byl v Káhiře, tak jsem se rozhodl se jet podívat, co je nového na univerzitě v Chartúmu. Přijali mne jako „Hollywood star“. Nikdy jsem neprošel pasovým oddělením, přijelo pro mě auto k letadlu, dokonce jsem měl po celou dobu k dispozici auto s řidičem. Měl jsem na univerzitě několik přednášek. Celá ta péče byla hlavně zásluhou mých bývalých studentů, z nichž mnozí byli členy vlády a měli velký vliv.

Návrat to byl opravdu šťastný, protože jsem tam měl i po čtyřiceti letech hodně přátel. Dokonce i Súdánci Mohammed, který se na univerzitě staral o občerstvení, mě okamžitě poznal. Takže ten vzájemný vztah mezi mnou a univerzitou byl úžasný.

Také jsem se setkal se svými studenty z Chartúmu, když pracovali v Kuvajtu nebo Saudské Arábii; vždy se ke mně hlásili.

Jak jste snášel odloučení od Československa? Nestýskalo se Vám?

Každý rok jsem se vracel zpátky domů. Přijížděl jsem v dubnu, v květnu a v červnu. Je pravda, že to bylo něco nového. Možná, že to dnes tak není, ale v době, kdy jsem byl v Praze, jsem byl zvyklý jezdit každý týden domů za rodiči. Trochu jim pomoci a vzít si s sebou do Prahy buchtu nebo něco takového.

Na nový styl života jsem si ale zvykl, když jsem viděl, jak je to přirozené například pro Angličany. Pro ně to nic nebylo, pro ně bylo cestování život. Odloučení jim nečinilo žádný problém.

Důležité je zmínit, že díky tomuto životu jsem mohl navštívit ohromnou řadu univerzit. Hlavně v Anglii, ale i v Holandsku, ve Švýcarsku nebo v Itálii. Navázat styky a naučit se hodně nového bylo důležité, protože Československo bylo dost uzavřené, a bylo velmi těžké například získat pouhou literaturu nebo cizí knihy.

Po návratu domů jste ještě nějaký čas pracoval na Univerzitě Karlově a zúčastnil jste se bezpočtu konferencí (např. ve Varšavě). Jak se pak Vaše okolí smířovalo s tím, že po pár měsících odletíte do australské Canberry?

Tenkrát to byla doba „euforie“, neboť docházelo k uvolnění v politickém životě. Najednou bylo možné cestovat, pokud k tomu tedy byl dobrý důvod, kterým bylo třeba pozvání zaručené dostatečným financováním. Na základě přednášky, kterou jsem měl v Polsku, jsem od profesora Bernharda Neumanna jedno takové pozvání dostal. A to rovnou do Canberry.

Je pravda, že jsem to zvažoval, protože jsem se samozřejmě chtěl usadit; měl jsem dceru a prostě jsem chtěl žít normálně v Praze. Jenže situace se sice uvolňovala, ale nebylo jasné, jestli, kdybych si za tři roky prosadil prodloužení toho pozvání, by vůbec k odletu mohlo dojít. Situace se potom opravdu změnila. Čili, po delší úvaze jsem se rozhodl, že je to ohromná příležitost. Problémem ale bylo, že tam chtěla letět řada jiných lidí. Nebyt toho, že tato pozvánka byla psána přímo pro mne, tak by tam zcela jistě Univerzita poslala někoho jiného.

V Chartúmu to bylo z hlediska vědy těžké, byla tam velká izolace. Ale Austrálie: to bylo něco zcela jiného.

Potom přichází rok 1968. Vy jste byl v té době v Canberře?

Rok 1968 je jedním z nejdůležitějších časových bodů v mém životě. Můj kontrakt v Canberře měl vypršet po třech letech. Již po druhém roce jsem dostal pozvání na University of Illinois, což byla další velká příležitost; v mém oboru se tam děly velké věci a působily tam přední osobnosti tehdejší vědy, a tak jsem tu nabídku rád přijal. Povinnosti tam byly minimální: pouze dvě přednášky, jež byly dohodnuty s tehdejším šéfem univerzity, profesorem Batemanem. V Austrálii jsem podal rezignaci, načež jsem nedostal povolení z Československa a cesta do Ameriky mi tedy byla zakázána. Profesor Neumann byl velkorysý, zapomněl na mou rezignaci a já mohl zůstat na svém místě v Austrálii.

Kdybych byl býval jel na University of Illinois, můj kontrakt by tam skončil v červnu 1968 a v červenci bych se vrátil do Prahy, kde bych potom pobýval i během okupace. Ale můj kontrakt v Austrálii byl do října 1968, takže mě zpráva o okupaci zastihla tam. Teprve na cestě domů do Prahy jsem se rozhodl, že svůj návrat odložím, než se situace vyjasní. Stále jsem měl v Praze hodně přátel, kteří mi vše, co mi přišlo do Prahy, přeposílali. Lodí jsem putoval šest týdnů, abych měl dost času si vše rozmyslet. O kritických anonymních dopisech jsem se dozvěděl, až když jsem přijel do Lisabonu a tam jsem se rozhodl. Nebylo to vůbec lehké, můj otec byl po infarktu, rodiče se těšili na mou dceru, až ji poprvé uvidí. A za těchto podmínek přišel čas se rozhodnout. Bylo před Vánocemi a já byl v Londýně. Navíc bylo na Karlově univerzitě ohlášeno na 19. prosinec mé profesorské řízení: Tři kladné posudky profesorů Jakubíka, Novotného a Vilhelma jsem obdržel už během plavby na Bahamách.

Rozhodl jsem se, že do Prahy už nepojedu. Pomohlo tomu i to, že jsem měl hodně nabídek a jedna z nich se mi obzvlášť líbila. Byla to nabídka do Ottawy, kde jsem mnoho lidí znal. Původně jsem ji zamítl, protože byla nastavena tak, že jsem měl přijet už z Baham, přes které jsem projížděl. V londýnském hotelu na mě pak čekaly letenky do Ottawy. S návštěvou Kanady nebyl žádný problém, mohl jsem letět hned, a tak jsem tam za dva dny odletěl. Podepsal jsem roční smlouvu, jelikož jsem si myslel, že se pak vrátím domů. Plat mi měli posílat do Londýna, protože nebylo jasné, jestli dostanu pracovní povolení. Takže jsem mohl zatím čekat v Londýně, byť jsem už zaměstnání měl. Vánoce 1968 jsme však s rodinou už oslavili v Kanadě.

Nakonec jsem v Ottawě zůstal. V roce 1970 jsem obdržel dopis od mého přítele, který byl tehdy univerzitním děkanem, příkaz k návratu do Československa a o pár dní později stejný příkaz, tentokrát od ministerstva. Já se ale nevrátil. Odsoudili mě a pak už nepřípadal návrat domů v úvahu.

Cítil jste se po tom všem ještě jako Čechoslovák?

Ale ano, samozřejmě. Naposledy jsem byl v Praze z Austrálie v roce 1966 a potom, myslím, že až v roce 1984. Protože byl můj otec smrtelně nemocný, mohl jsem domů jako cizinec přijet. Jako cizinec, protože

jsem ztratil československé občanství, které mi, ačkoli jsem o něj nežádal, bylo ministerstvem v roce 1990 vráceno.

Kanadští hosté ze Saint-Jean-sur Richelieu poznávají spolu s našimi studenty krásy Českého ráje (2018)

Nedlouho potom, co jste se dostal do Kanady, jste byl zvolen členem kanadské akademie věd. Co pro Vás znamená toto ocenění?

To je samozřejmě to nejvyšší ocenění. Pro mě to tenkrát bylo velké překvapení. Dnes je ten proces takový, že každý, kdo má být jmenován, o tom předem ví, a sám dodává informace, své nejlepší výsledky na podporu zvolení.

V mém případě to bylo tak, že jsem vůbec nic netušil. Stalo se to ve Frederictonu, což je hlavní město provincie New Brunswick. Byl jsem tehdy dost aktivní v kanadské matematické společnosti, v té době jsem byl i předsedou „vědecké rady“ a účastnil jsem se schůze Kanadské matematické společnosti. Paralelně s touto schůzí, též ve Frederictonu, probíhala schůze Royal society of Canada. A tam mi jednoho dne bylo oznámeno, že jsem byl zvolen akademikem. Dozvěděl jsem se to až přímo na místě, kde se slavnost konala.

Co se ještě hodně změnilo, je výuka matematiky a vůbec přístup k ní. Mohl byste nějak srovnat výuku matematiky, když Vy jste studoval na obecné škole nebo na gymnáziu a výuku současnou?

Já bych se vůbec neodvážil to srovnávat obecně, protože výuka závisí ve velké míře na lokálních podmínkách a především na učitelích. Já jsem měl to štěstí, že jsem měl na matematiku ohromné učitele, které mohu jenom chválit. Na druhou stranu vím, že někteří moji přátelé neměli to štěstí.

Před deseti lety jsem u příležitosti shromáždění učitelů v Srni napsal o této problematice krátký článek, jenž se jmenoval „Učitelé se tváří, že vyučují, a studenti, že studují“. Popisovalo to onu nešťastnou situaci, jež vládne na mnoha školách, kdy učitel nezná odpověď na jednoduché otázky, a tím pádem odrazuje žáky od svého předmětu. V matematice se to bohužel také stává. Právě z tohoto důvodu často slyšíte slova jako: „Matematika je strašidlo“, a někteří lidé se dokonce chlubí tím, že v matematice nebyli dobří. Já se ihned na to zeptám: „A jak vám šla biologie?“, ale tím už se nepochlubí, že z biologie třeba také propadali. Ale že propadali z matematiky, to je pro ně velká sláva. Tak to bohužel je.

Je nutné klást hlavní důraz na to, aby matematiku vyučovali jen plně kvalifikovaní kantoři. Nestačí pouze mít dané znalosti, nutná je také radost z toho, že je mají a tím pádem přenesou tu radost na celou třídu. Nejhorší je, když je učitel otrávený z toho, že musí učit. Takového mají zrovna vykopnout, protože pak je otrávená celá třída. Je nutné přenášet radost z daného předmětu a činit ho tak zajímavým.

Takže myslíte, že se to nedá nějak zobecnit a vždy to záleží na učiteli?

Dá se zobecnit to, že ve velkém, v celém okrese, kraji nebo zemi je určitá úroveň výuky. Ale je nutné si uvědomit, čeho je to důsledkem. Já jsem přesvědčen, že nejdůležitější je role učitele a že je to důsledkem toho, že dnes hodně učitelů matematiky na všech školách (nejhorší je to na základních školách) není plně kvalifikováno učit. A tím se z matematiky stává něco nepřátelského.

A jinak vždy byli a budou vynikající učitelé, dobří učitelé, špatní učitelé a ti, co tam nemají co dělat.

Matematikou se zabýváte celý život, proto se nemohu zapomenout zeptat, co říkáte na povinnou státní maturitu, která se má podle plánu MŠMT poprvé týkat gymnazistů, kteří budou maturovat ve školním roce 2020/2021?

Já nevím, proč je to považováno za takový ohromný problém! V Evropě ji má mnoho zemí, jejichž vzdělávací systémy nám mohou být vzorem. Třeba v roce 1918, když vznikla první republika, tak byly některé instituce doslova převzaty z jiných zemí. Typicky pošta. Já jsem rok přednášel na pařížské univerzitě, a když jsem v Paříži přišel na poštu, myslel jsem, že jsem na české poště. Stejný systém, který byl krásně okopírován. Také třeba systém vojenství byl okopírován a fungovalo to nádherně!

Například Francouzi mají lycee, což je paralela gymnázia. Na jejich konci je baccalauréat, což je něco jako maturita. Jakmile máte baccalauréat, tak máte právo jít na kteroukoli univerzitu v celé Francii. Příprava na tuto závěrečnou zkoušku trvá jedenáct nebo dvanáct let. Jedenáct let trvá, než můžete usilovat o baccalauréat z francouzštiny. Francouzi dbají na svůj jazyk, a tak jsou zkoušky z francouzštiny rok před ostatními. Dvanáctý rok se potom studenti připravují na baccalauréat, který má tři různé typy. Scientifique, litteraire a sciences économiques et sociales. Scientifique je z hlediska matematiky nejtěžší, ale dává možnost pokračovat ve studiu na libovolném oboru. Litteraire má matematiky nejméně, ale můžete studovat jen humanitní obory. Něco mezitím je sciences économiques et sociales. Čili maturitu

rozděluje francouzský systém podle toho, co chcete studovat. Pokud jdete studovat přírodní nebo technický obor, potřebujete baccalauréat scientifique, pokud třeba sociologii, stačí vám litteraire.

Tento systém je pouze pro lycee, jako tady by to mělo být jen pro gymnázia. Ostatní školy ať si dělají své závěrečné zkoušky, které si přizpůsobí. Potom je tu ještě další velmi důležitá složka – učňovské školy. Také mohou mít svoji závěrečnou zkoušku, která absolventy opravňuje dělat řemeslo. A pokud se dohodneme na takovémto rozčlenění, řekneme jasně, co maturita je a jaké jsou její typy, tak potom je velmi snadné maturitu jako takovou připravit.

Pane profesore, prozradíte nám na závěr, co v současné době připravujete?

Stále samozřejmě ještě uvažuji, čeho je možné v Česku dosáhnout ve zlepšení výuky matematiky a její přitažlivosti. V Číně se připravuje vydání mé knihy „Invitation to Algebra“, která je adresována učitelům matematiky. České vydání pod názvem „Od Aritmetiky k Abstraktní Algebře“ už vyšlo roku 2016. Hodně času mně zabírá editace časopisu „Czechoslovak Mathematical Journal“, kde jsem zodpovědný za práce týkající se algebry. V září jsem pozván přednést plenární přednášku na algebraické konferenci v Sarajevu. Mám též rozpracovanou celou řadu vědeckých prací. Spolupracuji také se svými bývalými doktorandy.

Pane profesore, je něco, co byste chtěl Gymnáziu Turnov vzkázat? Chtěl byste říct něco na závěr?

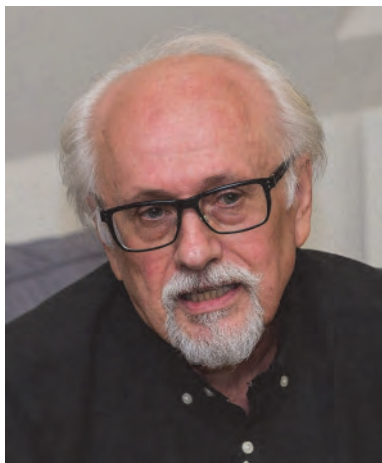
Děkuji Vám za pozvání k tomuto rozhovoru a přeji Vám hodně úspěchů ve vašich dalších studiích. Děkuji též za prohlídku školy a zevrubnou informaci o vývoji a současném stavu výuky na turnovském gymnáziu. Gymnáziu přeji, aby pokračovalo v úspěšném rozvoji, kterého jsme svědky a který si tento rok při jeho 110. výročí připomínáme.

Originál telegramu z Vídně určený vrchnímu radovi prof. Čelakovskému ze dne 13. září 1908. Rozhodnutí o zřízení státní reálky padlo o 3 dny později.

Překlad: V odpovědi na důležitý dopis si dovoluji sdělit, že rozhodnutí týkající se Turnova se očekává každým dnem. Ve věci jmenování ředitele sdělím další zítra. Jsem připraven přijmout delegaci ve čtvrtek v 11 hodin dopoledne. Oddaný Beck

VÁCLAV KNOP (HEREC, ABSOLVOVAL 1967)

Málokdo v naší zemi nikdy neviděl seriál Hospoda, pohádku Nebojsa nebo alespoň nevyměnil auto za vlak. Ano, všechno jmenované spolu úzce souvisí a směřuje k jedinému jménu. A samozřejmě není náhodou, že držitel tohoto jména je opět absolventem turnovského gymnázia. Co přivedlo Václava Knopa k herectví a jak vzpomíná na gymnaziální léta? Co se od té doby změnilo a co v současné době chystá?

Úvodem nemůžu opomenout otázku, proč jste začal studovat právě gymnázium v Turnově?

Jiná možnost tehdy v podstatě nebyla. Když mi bylo patnáct let, tak jsem si přál studovat herectví na pražské konzervatoři, jenomže rodiče mi to tehdy rozmluvili. Báli se mě do Prahy pustit, ač si zpětně myslím, že bych to zvládl... Vzhledem k tomu, že v Turnově byla kromě gymnázia ještě střední zemědělská škola, tak bylo gymnázium jasnou volbou. Potřeboval jsem maturitu a po ní byla v plánu DAMU...

Takže jste vlastně gymnázium studovat nechtěl?

Pravda je, že jsem byl s gymnáziem tak trošku svázán již dříve, než jsem tam nastoupil, protože už v době, kdy jsem navštěvoval chlapeckou školu, tak jsem spolupracoval s divadelním souborem Kompas, který působil na gymnáziu. Hrál jsem v kapele mého bratra, milovali jsme jazz. Pro zajímavost na klavír nám v našem combu hrál tehdy taky student šperkařské školy Petr Hannig, který kandidoval v loňských prezidentských volbách...

Jak vzpomínáte na studentská léta?

Protože pocházím z učitelské rodiny, tak když jsem přišel na SVVŠ, byl jsem díky tomu „šanovanej“, protože všichni věděli, co jsem zač.

Byla to opravdu příjemná doba. Odkojeni jsme byli Suchým a Šlitrem, každý týden vydávali výborné melodické písničky, které jsme hned byli schopni zpívat s kytarou. Na pivo jsme chodili do hospody Central na náměstí, dneska se to myslím jmenuje „U Korunního prince“. To tehdy byl takovej honosnej podnik, nebylo nám osmnáct, ale pivo jsme dostávali bez problému.

Ředitelem gymnázia (tehdy to byla SVVŠ) byl pan Jaromír Horáček, který byl políbený všemi múzami a podporoval studentské snahy o jakoukoliv uměleckou tvorbu. Ve stejné době byl ředitelem turnovského kina pan Lang, díky němuž se v něm promítalo to nejlepší z českých i světových filmů. Zkrátka „Zlatá šedesátá léta“. „Obchod na korze“, „Ostře sledované vlaky“ ... Měli jsme možnost vidět to nejlepší, co tehdy bylo k dispozici...

Chtěl byste připomenout i nějaké další profesory?

Po panu řediteli Jaromíru Horáčkovi mě učil například Vincenc Maršálek, s jehož matematikou jsem bojoval. Byl to takový zvláštní podivín, ale matematice rozuměl. Vždycky si mě vzal při zkoušení k tabuli a povídal mi: „Ty máš raději ty bubínky a kytary, vid’? No dobře, ale něco jsi uměl... Čtyři minus.“ V matematice jsem se začal ztrácet s příchodem deskriptivní geometrie, to byla pro mě katastrofa... Maturitu jsem ale u něho udělal, až se tomu sám divil. Kdybych neměl předtím špatné známky, tak by mi prý dali i jedničku.

Pan profesor Skrbek, Karel Zakouřil, který tragicky zahynul v Tatrách, pan profesor Špika, na kterého nemůžu zapomenout. To byl člověk, který nás dokázal pro svůj předmět – češtinu - naprosto nadchnout. Byl fascinující. Přinášel nám knížky, které jsme neznali. Prostě dokázal nás oslovit a pro literaturu zaujmout. A pak třeba pan profesor Rejha, to byl hrozně milej chlapík, profesor Sucharda – biolog, paní profesorka Jiskrová...

Jak se postavilo gymnázium k Vašemu uměleckému zaměření? Přece jenom, gymnázium je všeobecná škola...

No, potom co mě přesunuli z béčka do áčka, když jsme se s jedním chlapcem vyměnili, protože béčko bylo spíš humanitní a tam jsem směřoval, tak se to všecko trochu změnilo. Například okolo profesora Rejhy se shromažďovali studenti, kteří se chtěli věnovat technickým předmětům, pak tam byli další, kteří chtěli na medicínu, takže si je vzali pod svá křídla vyučující biologie a chemie. V tomhle jsem byl trochu solitér, protože na umění ze školy nikdo nešel. Ještě že nade mnou držel pan Jaromír Horáček ochrannou ruku!

Samozřejmě jsem neměl nějak moc špatné známky, byť nebyly tak vynikající jako na devítiletce, ale potom, když mi z Prahy přišel dopis, že jsem vyhověl talentovým zkouškám, ukázal jsem to všem svým vyučujícím. Bylo tam napsané, že mě přijali, ale potřeboval jsem udělat maturitu, protože to byla poslední podmínka, abych mohl nastoupit ke studiu DAMU... A tak mě všichni nádherně tolerovali...

Maturita přišla po třetím roce na SVVŠ. Češtiny jsem se nebál ani trochu a matematiku jsem nakonec zvládl na dvojku. Ale obával jsem se ruštiny. Věděl jsem, že v roce mé maturity bylo výročí Karla Čapka. Protože mi ruština nikdy nešla, tak jsem požádal známou paní učitelku Severovou, která ruštinu vyučovala, aby mi pomohla. Napsala mi několik stránek na téma Karel Čapek, jenomže když vybalili při písemkách témata, tak jsem civěl jako puk, protože tam žádný Čapek nebyl. Vybral jsem si teda téma: dopis příteli do Sovětského svazu... A psal jsem: „Drahý Volod’o, žiju si dobře a věnuji se literatuře.“

Školního basketbalového turnaje se v 70. let zúčastnil i tým pedagogů – zleva Jiří Těthal, Emil Hejduk, Miroslav Sucharda, Miroslav Špika a Miloš Kneř

Poslední dobou mě zaujal náš slavný spisovatel Karel Čapek, tak já ti o něm něco napíšu.“ Pak už to bylo bez chyby... Ale ten úvod... Maturitu mi ale nakonec dali!

Už jste věděl, že Vás přijali na DAMU? Jak vlastně probíhala Vaše příprava na talentové zkoušky?

Jsem docela svědomitý člověk, neházím věci za hlavu. Vzhledem k tomu, že jsem plánoval už tu konzervatoř, tak jsem se chtěl dokonale připravit. Napsal jsem dopis na fakultu, že bych měl zájem o studium a co by ode mě asi tak na přijímacích zkouškách očekávali. Odepsali mi, abych se obrátil na Stanislava Zindulku, tedy herce, který měl na starosti koordinaci zájemců. Hned jsem ho kontaktoval a on

*Z vystoupení studentského divadélka Kompas
(60. léta)*

mi obratem odpověděl, že se mám na divadlo vykašlat. „Jestli ti mohu poradit, tak na tu školu nechoď, je to špatný, v divadle je těžký život, lepší je se od toho držet dál.“

Neuvěřil jsem mu a trval jsem na svém. Po letech jsme se pak se Stanislavem setkali při jednom natáčení a musel jsem se mu omluvit, že měl vlastně pravdu...

Přijímačky na DAMU byly sestaveny z několika částí: přednes básničky, zazpívat lidovou písničku, což nebyl problém, protože moje maminka byla skvělá zpěvačka... Pak tam byly nějaké intonační zkoušky u klavíru, no a také pohybová zkouška. Z té jsem měl trošku strach, protože jsem si nebyl úplně pohybově jistý, ale nakonec mě i to salto ve škole naučili...

Asi jsem byl jiný než ostatní, že jsem je zaujal, nebo jsem se jim do skladby toho ročníku hodil, každopádně mě na DAMU vzali.

Máte nějaké herecké vzory? Někoho, kdo Vás k herectví svým talentem přivedl?

Nevím, jestli se to takhle dá říct, ale určitě byli herci, ke kterým jsme vzhlíželi... Rudolf Deyl mladší, Václav Voska nebo Eduard Cupák, ten byl ohromnej. Pepík Somr, se kterým jsem se pak sešel v Národním divadle... Stejně tak s Josefem Abrhámem, což pro mě byla noblesa sama... Martin Růžek, Rudolf Hrušínský, Josef Vinklář, s kterým jsme se skamarádili, protože jsme bydleli oba na Kampě... To všechno byli herci, kterým jsem takzvaně koukal do kuchyně a snažil se zjistit, jak to dělají.

Když jste skončil studia na DAMU, zamířil jste do Karlových Varů, proč právě tam?

Původně jsem uvažoval o Liberci. Byl nedaleko mého rodného Turnova a hlavně tam byli v angažmá herci, kterých jsem si vážil a které jsem už znal. Tam, kde je dneska Komerční banka v Palackého ulici,

dříve býval dům, který patřil naší rodině. A v tom domě byla jakási líheň ochotnického divadla, tam se to všechno scházelo. Tam se narodil i Vojtěch Rón, slavný liberecký herec. Nájemníci toho domu hráli v turnovském divadle a já jsem tam hrál s nimi. Není tedy divu, že se mi po DAMU chtělo zpátky k Turnovu do nedalekého Liberce... Nakonec to ale všechno dopadlo jinak. Došlo k obměně ředitelů divadel nejen v Praze, v sedmdesátých letech to bylo velmi komplikované, a tak nás čerstvé absolventy nikde nechtěli po škole přijmout. Objevila se nabídka, že zhruba šest lidí od nás z ročníku mohlo nastoupit do Divadla Vítězslava Nezvala v Karlových Varech, což nás jako partu začínajících herců zlákal a díky tomu jsem si zahrál opravdu velké role, neboť mě režiséři, kolegové ze školy, hned začali obsazovat.

Hrál jsem třeba Hamleta, což by se v Praze nejspíš nikdy nestalo...

Pak ale došlo k jistým nepříjemnostem, ve Varech jsme se nedohodli s panem ředitelem, a já nastoupil do Ústí nad Labem do Činoherního studia, ze kterého se posléze stalo legendární divadlo. A já měl tu čest a stal jsem se součástí jeho slavné epochy.

A potom rovnou do Národního divadla?

Ano, ještě před tím, než skončilo Činoherní studio, přišla nabídka z Národního divadla, kde právě odešel jeden herec, a bylo potřeba, aby ho někdo nahradil. Hlavně rychle. Tehdy se tam zkušel Višňový sad s Janou Hlaváčovou v hlavní roli a já jsem se mohl okamžitě do toho procesu zapojit. I když to pro mě asi nebylo úplně nejvýhodnější, protože šlo o velké divadlo a já mám raději komornější prostory, tak to bylo velice zajímavé období. Setkal jsem se tam se všemi těmi starými bardy, k nimž jsem vzhlížel... Po deseti letech v Národním divadle, kde se posléze po převratu zásadně změnilly podmínky, jsem přešel do Divadla komedie, které ale po sedmi letech skončilo a já se potom rozhodl zůstat na volné noze.

Je lepší pro herce nebýt nikde „vázán“?

No, lepší... To se takhle nedá říct. Já měl totiž vždycky ještě vedlejší profesi – tedy dabing a úpravu dialogů. Potom už jsem v divadlech jenom hostoval... Před lety mi ještě bylo nabídnuto učit na mezinárodní konzervatoři v Praze, kde jsem skutečně rok vyučoval a setkal jsem se tam například s Vaškem Upírem Krejčím, který má úžasnou pohybovou fantazii nebo s Pavlem Vítkem, který tam učil zpěv, s Reginou Rázlovou... Po roce jsem toho ale nechal, protože tam byly příšerné podmínky... Ale jak to tak bývá, díky tomu všemu jsem se potkal s Janísem Sidovským a dostal jsem od něho nabídku, abych režiroval (a zároveň si v něm i zahrál) muzikál Noc na Karlštejně,

Studentská hudební produkce bývá nedílnou součástí posledního zvonění (2014)

přímo na hradě Karlštejn... A to se podařilo a hrajeme to dodnes. Má to úžasnou, neopakovatelnou atmosféru, která se ani vypovědět nedá, a je pořád vyprodáno!

Režie muzikálů je něco, čemu jste se ale nevěnoval naposledy...

No, v současnosti mluvím do obnovené premiéry Fantoma Opery, což je komplikované představení, v němž je těžká, ale nádherná hudba! František Janeček mě oslovil, a tak se snažím tam trochu poradit po herecké stránce. Ale to je spíš resuscitace než režie.

Váš hlas je známý nejen ze seriálu M*A*S*H či české hry Maffie, namluvil jste také hlášení na několika nádražích v České republice.

To hlášení je takový můj nekonečný seriál. Když mě před lety oslovil můj starší spolužák z turnovského gymnázia Pavel Dvořák, neodolal jsem a rozhodl jsem se, že tuto novou disciplínu zkusím. Zprvu jsem „hlásil“ jen na několika nádražích, ale postupně se to rozjelo, někde to přibývá, jinde mě zas nahrazují jiné „hlasy“. Tuším, že v Praze jsem už jenom v Dejvicích... A kdo mě chce slyšet, ať si zajde na turnovské nádraží.

Jezdíte rád vlakem?

Ale ano. Jenže když někam jedu, tak to hlášení kolikrát ani nevnímám, spoustu známých vtipkuje na téma: teď jsem tě slyšel v Pardubicích a jak to hned na to stihneš do Kladna. Ale to jsou jen takové žertíčky...Přesto na facebooku je skupina fanoušků mého hlášení, ti jsou mi věrní...

Oblíbená školní „hospoda“, tedy přesněji bufet, je plně v gesci nepřehlédnutelného Josefa Jandy

Když jsme u těch seriálů, nemůžu zapomenout na slavný seriál Hospoda, který je populární dodnes...

Samozřejmě, protože je to kvalitní seriál. Tehdy se ale ty seriály točily úplně jinak! Režisér Jaroslav Dudek (mimochodem pochází taky z Turnova) dostal takové podmínky, že jeden díl, který má asi 25 minut, mohl natáčet dva dny! Všecko se nejdřív pečlivě zkoušelo a až pak se to natočilo. Bylo to náročné, ale stálo to za to.

Je toho opravdu mnoho, čemu se stiháte věnovat... Další kapitolou jsou audioknihy, jak je to s nimi?

Mám svoje vydavatelství, což je práce hezká, ale nevděčná. Zvlášť když to máte pojaté tak, že děláte pouze to, co považujete za dobré. Tedy když preferujete kvalitu nad kvantitou. Můj syn se věnuje zvukové technice, takže na všem spolupracujeme. Jsme vlastně rodinný podnik. Občas se stane, že naše dílo nezaujme širokou masu lidí, ale to už je riziko podnikání. Přesto máme radost z profesionálně vykonané práce. A když se ozvou pochvalné hlasy, dobré recenze, tak nás to obzvláště těší. Čtení audioknih je velmi náročná věc. Ale výsledek stojí za to.

Dabing je kapitola sama pro sebe, ale dělám ho jako režisér a úpravce dialogů tak dlouho, že už asi vím jak na to. Teď mě spíš láká přijímat výzvy a jsem šťastný, když mohu jako herec posloužit na plátně takovým jménům, jako je třeba Christoph Waltz nebo Rowan Atkinson. Výsledek nakonec ovšem musí pochopitelně posoudit diváci. Já za sebe musím říct, že mě dabování jejich postav neskutečně baví.

Co byste chtěl vzkázat Gymnáziu Turnov ke 110letému výročí?

Chtěl bych škole popřát, aby tu byla pořád, minimálně dalších 110 let, aby v ní byl neustále dostatek dobrých pedagogů a taky studentů, kteří budou šířit slávu Turnova, jako to bylo doposud. Být absolventem turnovského gymnázia totiž něco znamená!

Nezapomenutelnou událostí posledních ročníků je bezesporu maturitní ples na turnovské Střelnici (2016)

PROF. JAN KRÍŽ (PRÁVNÍK, ABSOLVOVAL 1969)

Profesor občanského práva, advokát, člen Legislativní rady vlády ČR, rozhodce Rozhodčího soudu při Hospodářské a Agrární komoře ČR, prezident Rady pro reklamu. To všechno jsou funkce, ve kterých působil či dosud působí přední český právník a absolvent turnovského gymnázia Jan Kríž. O tom, jak vzpomíná na studium na gymnáziu i o zásadních bodech jeho kariéry se dočtete v tomto rozhovoru.

Proč jste si vybral naši školu?

Ten výběr byl velice snadný, protože jsem směřoval na gymnázium (technické obory a průmyslovky pro mě nepřipadaly v úvahu) a navíc tam předtím chodil můj, o devět let starší, bratr. Jinak jsem absolventem přepeřské dvoutřídky a potom dívčí školy v Turnově. A pak jsem nějakým zázrakem udělal přijímací zkoušky na gymnázium, aniž jsem věděl, co přijde potom.

Jak gymnázium ovlivnilo výběr Vašeho povolání?

Dost jednoduše, protože já jsem věděl, že nemohu nikam, kde to bude o matematice, fyzice a chemii, to mi není dáno. Takže jsem věděl, že to bude něco humanitního, ale nevěděl jsem co. Mohla to být nějaká filosofie, dějiny umění nebo něco takového. Navíc jsem byl ve vleku svého bratra, který v té době studoval DAMU (obor režie).

A předtím, než jsem tam nastoupil, tak tam můj bratr, Láďa Rybišar a Láďa Buriánek (dnešní novinář) měli divadlo, které se jmenovalo Kompas, a za podpory tehdejšího ředitele Horáčka dělali velmi úspěšně kulturní akce. A já jsem prostě běžel za nimi, „za vozem“.

Jak jste vnímal jako student dobu, ve které jste studoval (rok 1968 atd.)?

My jsme tomu moc nerozuměli, bylo nám tenkrát osmnáct. Víím, že když začalo propukat Pražské jaro, tak jsme byli na lyžařském výcviku. Páni profesori Rejha a Hejduk sledovali televizi, ale my jsme měli trochu jiné zájmy.

Potom v létě samozřejmě přišel ten šok. My jsme ten den zrovna měli odjíždět na chmel, na což jsme se hrozně těšili. Tak se zkrátka jelo na chmel až o týden později. Mimochodem, moji rodnou vesnici obsadila nikoli sovětská, ale polská vojska. No, byli jsme z toho poblázněni, protože šlo o to, že bylo ohrožení, že ředitele Horáčka chce nějaká parta zatknout, tak se říkalo něco o tom, že ho povežeme na školní chatu do Pasek a tak dále. Prostě to byl šok a velká životní zkušenost.

Jak vzpomínáte na studium na vysoké škole?

Na vysokou školu jsem se dostal napodruhé. Moje nepřijetí nebylo z politických důvodů, prostě jsem na to neměl a po maturitě v roce 1969 jsem neudělal přijímačky. Tehdy velmi hrozilo, že půjdu na dva roky na vojnu – nehrozilo to velmi, hrozilo to akutně, už jsem měl v ruce povolávací rozkaz.

Pak mi někdo poradil, že můžu dostat deset dní odklad, což jsem, jako syn chudé vdovy, obratem udělal (k velké nelibosti Okresní vojenské správy v Semilech). A na radu mých dvou sester, které byly zdravotní sestry, jsem se „schoval“ na Střední zdravotní školu v Liberci, obor zdravotních sester. Takže jsem poloviční zdravotní sestra a té kombinaci jsem velmi vděčný nejen za to, že mi ušetřila dva roky na vojně. Je to diametrálně odlišný způsob vzdělávání, na rozdíl od gymnázia je to mnohem více soustředěné na rutinní praxi, neskutečné opakování těch samých výkonů a úkonů. Vede to k perfekcionismu, což se pak na právech může hodit.

Bez legrace, byla to neskutečná životní zkušenost a musím říct, nechci, aby to znělo jako nějaká fráze nebo klišé, ale dalo mi to znalosti, dovednosti a rutinní praktiky, díky kterým jsem, řízením osudu, zachránil tři nebo čtyři lidské životy. Je to takové vzdělání, které ve vás zůstane navždy a jednáte jako stroj. V situaci, kdy se někomu něco stane, ve vás cosi secvakne a přepne se to z normálního myšlení na ono strojové konání.

Ale jinak, těch sedm let v Praze (na koleji jsem bydlel sedm let, ne protože bych opakoval, ale protože jsem v Praze neměl byt, a tak jsem bydlel na koleji jako pedagogický dozor) byla nejkrásnější léta mého života. Na koleji Větrník, tehdy ještě rozdělené na dívčí a chlapecké koleje, jsme znovuotevírali studentský klub, což byl úžasný zážitek.

Po získání titulu JUDr. jste se ještě několik let intenzivně vzdělával, co Vám to přineslo?

Existuje taková zvláštní teorie, teorie andělů, kterou jsem si kdysi vytvořil. Andělé nejsou ty postavy s křídly a v bílém rouchu. To jsou lidé, kteří vás potkají a z nějakých důvodů, z nějakého vnuknutí, pro vás něco udělají, co zdánlivě vůbec nedává smysl.

A já jsem takhle potkal tehdejšího děkana, prof. Češku, který se pak stal rektorem. Ten mě pověřil znovuotevřením toho klubu a našel si v mých papírech, že jsem dělal na turnovském gymnáziu divadlo. A když jsem mu přišel po dvou nebo třech letech „složit účty“, tak se mě zeptal, kam půjdu dál, až skončím fakultu. Měl jsem našlápnuto do uranového průmyslu, jako podnikový právník. Ale on řekl, že je to nesmysl a že když jsem tedy napůl komediant, tak ať jdu do Ústavu autorského práva. Vůbec jsem nevěděl, že existuje. Nic takového se nevyučovalo, nebyl to výukový obor.

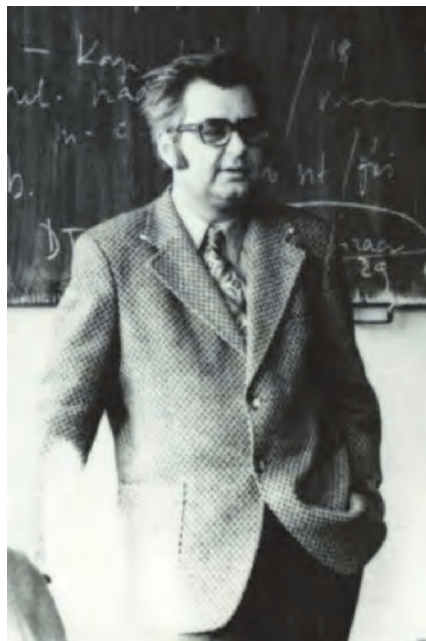
A tak mě tento anděl poslal za jiným andělem – profesorem Karlem Knapem. Nejdřív jsem u něj byl pomocná vědecká síla, pak asistent, interní aspirant atd. a prostě jsem tam potom ještě hodně dlouho zůstal.

Jak jste se dostal ke svému zaměření na autorské a občanské právo?

Já jsem věděl, že bych rád někde zakotvil, třeba i v Praze, kdybych měl, alespoň nějak improvizovaně, kde bydlet. Ale v té době nebylo v oblasti duševního vlastnictví nebo občanského práva v kultuře nic zásadního a ten prof. Knap, to byl visionář, ten věděl, že to přijde a že bude existovat ochrana osobnosti, osobních údajů, autorských a patentových práv atd. A zkrátka on mě k tomu přivedl.

Bylo pro Vás studium na Max-Planck institutu velkým přínosem?

To byl absolutní zlom v mém životě. Vůbec to pozvání, které přivezl prof. Knap z Mnichova, bylo šokující, protože Max-Planck institut, to je sedm českých Akademií věd na šestou. Nic proti Akademii věd,

*Na hodině dějepisu profesora
Jana Touše (80. léta)*

je to mimo jiné proto, že Max-Planck institut má za sebou obrovské peníze korporací a firem. Menšinově se zabývají společenskými vědami, většinou to jsou přírodní vědy, ale mají i několik právnických institutů a tento v Mnichově, ten je absolutní „Mekka oboru ochrany duševního vlastnictví“ a já jsem tam poprvé potkal celý svět.

Mělo to ale jeden problém, v průběhu let se mi gymnaziální němčina nějak vykouřila z hlavy a já jsem se dozvěděl, že pojedu za dva roky do Mnichova, kde se s nikým nepárali jinak než německy, ačkoliv anglicky tam uměl každý.

Najednou se mi prostě otevřela vrata někam, kdy bylo všechno jinak, kde byla literatura atd. Nebyl jsem tam v nějakém studijním programu, byl jsem tam na hostujícím vědeckém pobytu nebo tak nějak tomu říkali. Já jsem nebyl žádný vědec, ale měl jsem tam svoji pracovní, svého tutora, který mi byl kdykoliv k dispozici, zkrátka to bylo něco.

Byl jste členem legislativní rady vlády, co Vás tam přivedlo?

Tohle bych považoval za epizodu, která se stala tím, že v roce 1989, když vypukla stávka, tak studenti měli své zástupce ve stávkovém výboru fakulty (z každého ročníku tři) a vybrali také tři kantory za celou fakultu. Jedním z nich jsem byl já a z těch fakult se potom vybírali nějací lidé do Legislativní rady vlády. Tohle ale opravdu nemohu nějak šířeji hodnotit, protože neumím schůzovat.

Ale bylo zajímavé vidět, jak ten orgán funguje a pan Pithart ho zajisté moudře vedl a to je vše, co k tomu můžu říct.

Co pro Vás znamená působení v Ústavu autorského práva, který jste spoluzakládal a zároveň stál téměř tři desetiletí v jeho čele?

Byla to úžasná věc, pokračovat v tom, co už zmíněný prof. Knap vymyslel, protože to byla opravdu úžasná osobnost a on věděl s předstihem desítek let, kam to půjde. Zkrátka úžasný člověk, který mi dal možnost a vyhecovoval mě tím výhledem na pobyt v Mnichově, abych se vrhl na pořádné studium, abych tam nevypadal, jako hlupák.

A já jsem se ten Ústav pak snažil formovat tak, aby se z toho stal výukový obor. Teď to jedna ze dvou volitelných disciplín a je nás tam deset. Ústav se to jmenuje jen z vůle prof. Knapa, který to tím „odpinkl“ od všech kateder. Před dvěma lety jsem předal vedení kolegovi Dobřichovskému, kterého si nesmírně vážím, a jsem rád, že je tam teď další věková skupina, která si s tím může dál nějak „hrát“.

A mohu vám říct, že to bude nevyhnutelně nejvíc progresivně se rozvíjející obor práva. Všechno ostatní jsou více či méně rutinní věci (občanské právo, obchodní právo...), ačkoliv jsou to důležité, úžasné a významné disciplíny, v oboru autorského práva vznikají ty největší hodnoty.

Co považujete za svůj největší kariérní úspěch?

Se slovy kariéra nebo úspěch zacházím velmi střídavě. Ale o čem bych řekl, že si toho velice považuji, je, když mi před osmi nebo deseti lety pasovská právnická fakulta (což je opravdu velice dobrá fakulta a univerzita) sdělila, že si mám přijet převzít honoris causa (*čestný doktorát, pozn. aut.*).

Já to beru tak, že v tom akademickém světě je to do jisté míry věc kariérního postupu, něco jako na vojně. Tím to nesnižuji, jenom říkám, že když se někdo snaží, tak je asistent, odborný asistent, stane se docentem, profesorem atd., ale aby vám někdo doma, natožpak v cizině, řekl, že vám dá doktorát, tak to je něco jiného. Dodnes tam rád jezdím a občas jim tam něco říkám a občas oni tam vykládají něco našim studentům. Tak tohle považuji za svůj největší úspěch.

Když jste studoval na gymnáziu, působil jste v tehdejším dramatickém souboru. Co Vás k tomu přivedlo?

To byla jednak otázka toho, že jsem „dobíhal za vozem“ za svým bratrem, což je vynikající režisér (pracoval v Liberci, v pražských divadlech...) a také byl pro mě mnoho let vlastně jedinou mužskou autoritou v rodině, protože mi táta umřel, když mi bylo rok a půl. Bratr je o devět let starší, tak jsem prostě šel za ním.

Pak jsem se na nějaké křižovatce rozhodl, že je toho ve mně víc po otci, který byl obchodník, a otočilo mě to někam jinam. Rozhodně bych ale řekl, že to byla fantastická zkušenost, ať už studentské divadlo na gymnáziu nebo později v tom klubu na koleji. V humanitních vědách, a v právu zejména, je to trochu o tom, nebát se vystupovat před lidmi, komunikovat s nimi, umět ovládnout trému atd.

Já jsem později shodou náhod od sedmdesátého prvního nebo druhého dělal něco pro Mikroforum, což byl tehdy jeden ze dvou živě vysílaných pořadů v rozhlase. Posléze jsem ještě před odjezdem do Německa, dělal v Televizním klubu mladých a i tato činnost byla fantastická průprava do budoucna.

Jaký je Váš současný vztah k divadlu?

Složitý. Bohužel na něj nemám čas. Teď se chystám k tomu, že bych výrazně utlumil své aktivity v rámci kanceláře a vůbec v Praze a víc bych byl tady a víc bych byl v Liberci, kde mám nějakou práci, která by mě taky těšila. Chtěl bych to nějak mixovat na dvě třetiny času mimo Prahu, třetinu v Praze. Rozhodně si tohoto kraje považujte, měl jsem možnost být v jižních Čechách a v západních Čechách, měl

Z vystoupení studentského divadélka Kompas (60. léta)

jsem spoustu nabídek na domy atd. v těchto oblastech, ale když jsem pak viděl tohle... je to nádherná zátěž...!

Je nějaká vzpomínka, spojená s naším gymnáziem, která se Vám navždy vryla do paměti nebo na kterou rád vzpomínáte?

My máme matematiku, fyziku, chemii jako rodové trauma, takže můj bratr byl na tyto obory úplně stejně „tupej“ jako já. I když bude přítomen tomu slavnostnímu sezení v říjnu, tak mi to promine, ale prostě tak se to stalo. Tehdy byl (a to se bude řada absolventů z doby mé i podstatně starších velmi dobře

Studentky septimy testující funkčnost plynového kahanu na začátku laboratorních cvičení z chemie (2017)

bavit) na gymnáziu pan profesor Vincenc Maršálek na matematiku. A mně ho bratr líčil jako něco zcela monstrózního. Ve skutečnosti to byl strašně hodný člověk, jak se později ukázalo, ale bratra samozřejmě hubil na matematice jak veverka.

A my jsme ještě s jedním kolegou (kterého nebudu jmenovat, dnes je to velmi významný právník) neudělali přijímačky. Tak nás paní sekretářka ředitele vyzvala, abychom se my dva, jediní pitomci, co neudělali písemný test z matematiky, dostavili na takový ústní pohovor, takový „rozstřel“ na matematiku. A aby nás hodně uklidnila, tak nám řekla: „Mládenci, počkejte, za chvíli přijde pan profesor Maršálek.“ Tak Maršálek přišel, ale chováním to byl spíš maršál. Byl to úžasný chlap a ten obor na rozdíl od nás dvou opravdu, ale opravdu znal.

Nevím, jak to probíhalo s tím mým kolegou, ale mě si zavolal a aniž se mi podíval do papírů, zadal mi něco z geometrie. Já jsem vůbec nepochopil, co po mně chce, tak jsem tam předváděl s kružítkem a trojúhelníkem nějaké neuvěřitelné věci. Tak jsem tam nějak experimentoval a najednou Maršálek říká: „Odlož to.“ Otočil se ke mně zády, šel a otevřel ty papíry a říká: „No jo, Kříž z Přepel.“ Pak podstoupil, dlouze položil čelo na okenní tabuli a řekl: „Tak jo, já to podepíšu, oni tě sem vezmou, ale slib mi, že už seš poslední.“ A to není nějaký bonmot, to je prostě vtip psaný životem, který se nedá vymyslet. Takže dej panu profesorovi Pánbůh nebe, byl to úžasný člověk.

Chtěl byste něco našemu gymnáziu u příležitosti 110. výročí vzkázat?

Myslím, že vždy to bylo velmi kvalitní gymnázium. V naší době to měli pražští studenti jednodušší, protože si mohli zajít do Památníku národního písemnictví, do Národního muzea apod. a už tehdy se místnímu gymnáziu dařilo hodně držet krok například právě s pražskými gymnázii. Dnes, v době sociálních sítí a internetu se mnoho rozdílů smylo, ale myslím, že si ten krok držíte právě o to víc.

A moc si považujte toho, že máte vedení, které podporuje i kulturní aktivity atd., a vůbec si važte toho, že studujete v ráji. Sice jenom v českém, ale málo platné v ráji.

Jazykové dovednosti si naši studenti mohou procvičit v rámci široké nabídky zahraničních exkurzí – na snímku naši žáci v předvánoční Mišni (2016)

Účastníci jazykového pobytu ve Velké Británii si pořizují populární selfie u megalitického Stonehenge (2017)

HANA MAIEROVÁ (POLITIČKA, ABSOLVOVALA 1972)

Turnov měl v minulosti velkou spoustu různých politických představitelů. Za málokterým z nich ale zůstalo tolik práce jako za jedinou starostkou v dějinách města.

Dnes a denně odjíždí z turnovského terminálu u nádraží desítky autobusů, do synagogy v Krajířově ulici, již byla vrácena malebná a důstojná podoba, míří každé léto mnoho turistů z České republiky i ze zahraničí, hrad Valdštejn se dostal na čestné místo mezi památkami Českého ráje a jen stěží bychom si dokázali představit Turnov bez informačního centra. Na tom všem se podílela Hana Maierová, žena, která stála v čele města celé jedno desetiletí. To bychom ale trochu předbíhali... Je toho mnohem víc, co nám tato absolventka Gymnázia Turnov prozradila.

Co Vás zavedlo na gymnázium Turnov?

Je to podobné jako u jiných mladých lidí. Na základní škole mi šlo hodně věcí – snad kromě matematiky a fyziky. Neměla jsem úplně vyhraněný zájem, ale věděla jsem, že budu inklinovat k humanitním oborům. Protože gymnázia byla tehdy dělena na přírodovědnou a humanitní větev, tak ta volba byla jasná. Do školy jsem navíc

dojížděla z Českého Dubu, kde jsme bydleli. Rozhodovala jsem se mezi gymnáziem v Liberci a v Turnově, a protože do Turnova bylo dojíždění příjemnější, tak jsem zvolila Turnov.

Humanitní obory pro Vás byly tedy odjakživa zajímavější? Jakou roli ve Vašem studijním vývoji sehrálo GyTu?

Na gymnáziu jsem se rozhodovala mezi studiem češtiny, němčiny a dějepisu... Pro mě je vždy zásadní, aby mě učitel dokázal zaujmout a nadchnout pro daný předmět. Na gymnáziu se to dařilo. Můj humanitní směr měl navíc týdně šest vyučovacích hodin němčiny a pro tento jazyk mě nadchla paní profesorka Jiskrová. Sice nikoho nenechala ani chvíli v klidu, nicméně mi dala opravdu hodně. Na vysoké škole se pak dokonce podívovali, že mám takhle dobrou němčinu z gymnázia. Kromě paní profesorky Jiskrové, byl pro mě důležitý pan ředitel Horáček, za jehož osvětleného vedení jsem na gymnáziu nastupovala. To byl češtinář, který spíše než diktáty miloval literaturu a práci s ní. Poté samozřejmě pan profesor Špika a nakonec i pan profesor Jan Touš, kterého jsme měli na dějepis.

Už na gymnáziu jsem začala navštěvovat například liberecký archiv, abych se s prací, která mě lákala, důvěrně seznámila. Pro mě bylo důležité, abych si vyzkoušela, co jednou budu dělat.

Zmiňujete konkrétní profesory, jak tomu bylo například v přírodovědných předmětech?

Musím zmínit pana profesora Hejduka, kterého jsme měli na chemii a s nímž jsem té chemii i rozuměla. Byly to ovšem pouhé dva roky, kdy mě pan profesor učil. Potom vzpomínám na profesora

Miroslava Suchardu a jeho hodiny biologie... Přírodní vědy mi nedělaly zásadní problém, nechci se chlubit, ale gymnázium jsem absolvovala s červeným diplomem – tedy s výborným prospěchem...

Hladce jste prošla gymnáziem a pak jste se rozhodla pro studium dějepisu – konkrétně „dějepis – archivnictví“. Co Vás k tomuto oboru nasměrovalo?

Souvisí to s tím, že jsem si práci v archivu důkladně vyzkoušela. Vždy mě bavil dějepis a vznikly dvě možnosti, buď ho učit, nebo se mu věnovat prakticky. Lákala mě práce v archivu, a tak jsem se rozhodla pro tento obor.

Přichází tedy vysokoškolská studia...

Ano, po svém příchodu do Prahy jsem si užívala studentského života. Už předtím na střední škole mi byly hodně vzácné chvílky se třídou, neboť jsem dojížděla z Českého Dubu. Je totiž rozdíl, když jste studentem ve městě, kde žijete a užíváte si toho odpoledního života, nebo když dojíždíte. Praha byla úžasná. Divadla, kina, výstavy, ale také kupa práce na vysoké škole. Jenom stěží jsem si dokázala představit, že bych se toho mohla po vysoké škole vzdát... A i když můj obor, který jsem zvolila, nebyl jednoduchý – s prací v archivu totiž souvisí mimo jiné pomocné vědy historické a také němčina, kurent, švabach... Tam jsem opravdu docenila paní profesorku Jiskrovou...

Profesor Miroslav Špika spolu se studenty na letní chmelové brigádě v Jimlíně (70. léta)

Pomocné vědy historické? To je docela obsáhlý a nesnadný obor...

To je pravda, heraldika, sfragistika, diplomatika, paleografie – tedy stará písma – to se potom člověku vytratí lehce z hlavy, když se tomu nevěnuje. Ač byly některé zkoušky velmi těžké, hodně mě to bavilo.

Po vysoké škole přichází návrat do Turnova a práce v Muzeu Českého ráje. Co pro Vás tato práce znamenala?

Ta má cesta do Turnova je ovlivněna zajímavou historkou. Původně jsem mohla zpracovávat fondy, které měl Liberec uložené v Českém Dubu – v městském archivu českodubském a byly uloženy v Muzeu Karoliny Světlé, kde se tehdy dělala rekonstrukce a připravovaly se nové expozice. Tehdejší ředitel, který byl už důchodového věku, mi řekl, že po studiích se mám do Dubu vrátit a převzít to po něm. Jenomže jsem se vrátila a pan ředitel byl stále pln energie a řekl mi, že by bylo lepší, kdybych šla napřed někam na zkušenou a pak se do Českého Dubu vrátila. A tak jsem opět zamířila do Turnova, do Muzea Českého ráje,

kde tehdy historik chyběl. Potom jsem tam zapadla do kolektivu, poznala svého muže a už jsme tam zůstali.

Váš návrat do Turnova byl tedy jednou velkou náhodou?

Dalo by se to tak říct. Byla to taková životní peripetie, která způsobila, že jsem se do Turnova vrátila. Když jsem přišla do Muzea Českého ráje, tak se psal srpen roku 1977 a muzeum se rekonstruovalo. V muzeu jsem nakonec zůstala celých 21 let... Když jsem do muzea nastoupila, tak vznikaly nové expozice a budova se upravovala. Nejdříve jsme byli malý kolektiv s problematickým ředitelem, což nás ještě více stmelovalo. První měsíce v muzeu byly ve znamení pomocných prací na stavbě – opravdu jsme kolikrát nosili cihly v kbelících, protože tehdy bylo zkrátka při rekonstrukci muzea zapotřebí každé ruky. Kromě toho, že jsme někdy fungovali jako přidavači na stavbě, jsme ale také připravovali scénáře pro nové výstavy, ať už to byla expozice o národním obrození, výstava věnovaná vzniku republiky nebo výstava o Antonínu Markovi...

Přišly doby, kdy jsme se mohli zabývat i takovými osobnostmi, jako byl třeba pan profesor Jan Patočka. Protože byl Turnov okresním muzeem, tak jsme se někdy dostávali do sporu s okresním městem Semily, neboť nám vyčítali, že v muzeu příliš přibližujeme Turnovsko, ale tohle je natolik zajímavý region, že to jinak ani nešlo.

Později se obnovila Pekařova společnost Českého ráje, která existovala za první republiky. Společně s kolegyní jsem se stala členkou této společnosti a účastnily jsme se pravidelných konferencí. Stál před námi úkol: obnova Pekařova pomníku ve Skálově ulici. Tento pomník byl odstraněn v padesátých letech, ale busta samotná se zachovala. Byla to trochu detektivka. Zjistili jsme, že ten podstavec je v jednom kamenictví v Turnově. Po několika jednáních jej město odkoupilo a v Hořicích byl opraven. K slavnostnímu odhalení pomníku došlo v rámci zahájení konference Pekařovy společnosti, která byla právě věnována profesoru Josefu Pekařovi.

Krásný zážitek byl z roku 1990, tehdy jsme nechali zhotovit bustu profesoru Patočkovi. Byl to jedinečný zážitek, kdy přijel pan prezident Havel a busta se odhalovala na podstavci na náměstí. Později, když už jsem byla na radnici, byla obnovena kašna s mariánským sloupem na náměstí. Tehdy přijel zase Václav Klaus, ale také biskup a konala se tu slavnostní bohoslužba.

Práce v muzeu byla zajímavá. Měla jsem za úkol evidovat sbírky a také archív, takže jsem se starala o staré písemnosti, ale také jsem připravovala různé výstavy pro určité věkové skupiny. Potom jsme chodili i do škol, kde jsme připravovali několik učebních hodin. Vždy mě bavilo vymýšlet různé soutěže a aktivity pro děti, které byly spojeny s historií.

Před nedávnem jste se zmínila, že máte velmi ráda hrad Valdštejn; nemůžu se nezeptat: Proč právě Valdštejn?

Když jsem začala pracovat v turnovském muzeu, tak mě samozřejmě oslovila krajina Českého ráje. Valdštejn mi připadal jako úžasné, romantické místo. Potom jsme společně s panem kastelánem Kouckým pracovali na jeho obnově. Hrad je pro mě vážně srdeční záležitostí a nedávno mě potěšilo, když jsem Valdštejn po nějaké době navštívila, že v sakristii kaple je stále přístupná výstava o Václavu Karlu Holanovi Rovenském, což je takový náš Adam Michna z Otradovic. Expozici o tomto barokním varhaníkovi jsme připravovali právě krátce po obnově hradu...

Vrátila jste se do Turnova, jehož okolí jste si velmi oblíbila, a přichází devadesátá léta a vy se stáváte členkou turnovského zastupitelstva. Co Vás přivedlo do komunální politiky?

Tehdejší starosta pan doktor Václav Šolc mě oslovil, jestli bych nešla na kandidátku ODS, že by potřebovali někoho za kulturu. Já se napřed po těch zkušenostech v muzeu, kdy jsme se museli věnovat i tématům politickým, už politikou zabývat nechtěla.

On mě ale dlouze přemlouval, že prý mě dají na nějaké zadní místo na kandidátce, a já nakonec souhlasila. Ve volbách roku 1994 jsem ale z nějakého šestnáctého místa poskočila na místo šesté a stala se členkou zastupitelstva. Protože pak pánové usoudili, že by bylo dobré, aby byla v radě nějaká žena, tak jsem se stala radní.

Věnovala jsem se cestovnímu ruchu; v Turnově byly rozsáhlé debaty, jestli má vůbec ve městě vzniknout informační centrum... Nakonec se to podařilo prosadit. Byl založen program pro regeneraci památkové zóny a potom jsme například začali s postupnou obnovou hradu Valdštejn...

Do dalších voleb jste už ale jako nezávislý kandidát za ODS nekandidovala...

V roce 1998 se utvořilo uskupení Nezávislý blok. Toto uskupení už existuje dvacet let, postupně se omlazuje a sdružuje různé osobnosti známé většinou z občanského života.

Ve volbách jsem byla znovu zvolena a v novém zastupitelstvu nastala debata, jestli zavést funkci druhého místostarosty. Tehdy totiž nastala doba různých evropských dotací a povinnosti města významně narostly.

Postupně se tedy zvětšovaly i mé povinnosti a začínalo to narážet na moji práci v muzeu. A já si uvědomila, že dohromady se to dá zvládat jen velmi těžko.

Zastupitelé se posléze rozhodli zřídit funkci druhého místostarosty a mnoho zastupitelů za mnou chodilo a ptali se mě, jestli do toho půjdu, že by mě podpořili.

Najednou se objevilo velké riziko. Funkční období trvá jenom čtyři roky a to není žádná jistota. Návrat do muzea po čtyřech letech byl nejistý. Byť už jsem měla děti odrostlé, měla jsem určité obavy.

Nakonec jsem se stala místostarostkou a musím říct, že to byla práce zajímavá. Měla jsem na starosti kulturu, památky, cestovní ruch, ale třeba také školství.

Zahájili jsme zahraniční spolupráci Turnova s polským Jaworem, slovinskou Murskou Sobotou, německým Idar-Obersteinem, navázali jsme na spolupráci s holandským Reeuwijkem...

Pak přišel rok 2006 a Vy jste byla zvolena starostkou.

Ano... Starosta zodpovídá za všechny smlouvy, investice... Stála jsem před velkým úkolem – dokončit Sřetelnici – kulturní centrum. Dostavba byla hotová, ovšem objekt byl nevybavený... V počátcích bylo mnoho projektů... Například projekt Čistá Jizera znamenal několik let jednání a dohadů... Rok 2008 pak znamenal obnovu synagogy. Objevily se Norské fondy a já přemluvila kolegy, abychom zkusili požádat o finanční podporu. Dodnes si pamatuji, jak jsme v létě seděli se šéfem kultury panem Brožem za počítačem a ťukali do počítače přihlášku, protože uzávěrka byla do konce prázdnin... Norské fondy nakonec synagoze darovaly 280 000 euro.

Před obnovou synagogy za mnou přišel pan Jaroslav Kotek – hudebník, učící na turnovské umělecké škole. Přišel za mnou s nápadem, že by se dala dohromady kapela, která by se zabývala židovskou muzikou

a ta že by hrála na slavnostním otevření. Byla jsem ráda, protože přesně tohle jsem si přála. Chtěla jsem, aby synagoga sloužila i jako kulturní prostor: budova k různým koncertům a výstavám. Tak se zrodil Meckie Messer Klezmer Band a musím říct, že když na otevření hráli, tak se mnoho lidí vyptávalo, co že to je za výbornou židovskou kapelu...

V roce 2015 byl kompletně zrekonstruován umělý povrch školního hřiště, které neslouží jen pro výuku tělesné výchovy, ale i pro další turnovské sportovce a spolky

Za Vašeho působení se toho ve městě stalo mnoho: byla opravena synagoga, uskutečnil se organizačně velmi náročný projekt Čistá Jizera. Když jsem dnes četl starší rozhovory s Vámi, můžu říct, že vše, co bylo před volbami řečeno, se do písmene splnilo. Turnov už má svůj zimní stadion, byl dostaven terminál u vlakového nádraží, které se začalo rekonstruovat, vznikl areál Maškova zahrada... Jaký to je pocit? Co schází Turnovu dnes?

Jsem ráda, že dnes můžeme říct, že to nebyla pouze planá slova... Za pana starosty Hejduka mi bylo vyčítáno, že nepřipravujeme žádné „velké projekty“. Běžel ale zmíněný projekt Čistá Jizera a to znamenalo obrovské miliony... Tenkrát jsem řekla, že s projekty se začne teprve po tom, co Čistá Jizera skončí a tak se i stalo.

Palčivým problémem Turnova je doprava, potom také výstavba bytů, dostavba divadla, chtělo by to novou knihovnu, také oprava škol... Ve městě je toho neustále hodně co dělat. Je to ale zajímavá práce. Zvláště když vám pak někdo napíše: „tohle se podařilo“, „tuhle ulice se povedla“... To pak člověka potěší. Jsem ráda, že to po mně převzal pan starosta Hocke, který má pro to jednak úžasné odborné vzdělání, ale také spoustu elánu a energie.

Pani Maierová, na závěr bych se Vás chtěl zeptat na otázku, kterou pokládáme všem absolventům školy: Co byste chtěla gymnáziu popřát k letošnímu výročí?

Jednak bych chtěla popřát, aby mělo gymnázium stále mnoho uchazečů o studium. Když jsem působila na Libereckém kraji, tak jsem byla svědkem toho, že školy zanikaly právě pro nízký počet studentů... Uchazeči o studium jsou tedy základ.

Dále rozhodně osvědčené vedení, osvědčené pedagogy, kteří dokážou studenty vést a nadchnout. Přála bych škole, aby na ni studenti vzpomínali stejně tak, jako na ni dnes vzpomínám já.

FRANTIŠEK PELC (EKOLOG, ABSOLVOVAL 1981)

Ochrana životního prostředí je v současné době často diskutovaným tématem. A jistě není povolanejšího člověka na toto téma než ředitele Agentury ochrany přírody a krajiny ČR. Tím je absolvent turnovského gymnázia František Pelc. Jak si Česká republika stojí v oblasti ochrany přírody, jak vypadá kariéra úspěšného ekologa i jak František Pelc vzpomíná na svá školní léta, se dozvíte v následujícím rozhovoru.

Co Vás přivedlo ke studiu na turnovském gymnáziu?

Těch důvodů bylo více. Jeden z nich byl, že jsem už na základní škole měl takovou utkvělou představu, že chci chránit přírodu. Tak jsem si říkal, že bych k tomu měl něco adekvátního vystudovat, a gymnázium byl takový předstupeň toho, o čem jsem přemýšlel. Druhá věc je, že jsem to měl blízko, ale hlavní je ten první.

Vzpomínáte na některé ze svých učitelů?

Skoro na všechny vzpomínám, na některé s větší oblibou, na některé s menší oblibou. Myslím si, že tam byla celá sada výborných učitelů.

V „přírodovědě“ mně nejvíce pomohl pan profesor Hejduk, který nás učil fyziku a hlavně chemii. Nutil nás přemýšlet a jeho hodiny se mi líbily, takže jsem byl takový „úchyl“, že jsem se těšil na hodiny chemie, přestože jsem se jí potom nějak nezabýval.

Další byl pan profesor Šenfeld. U něj na hodinách byla taková akademická atmosféra (byť liberální), takže se člověk cítil, jako by byl skoro na vysoké škole.

Výborný byl také pan profesor Sucharda, ten biologii učil „prakticky“. Třeba nám jednou řekl, jestli někdo ví, co je borka, nikdo tenkrát nevěděl. Tak řekl, že kdo přinese borku, dostane jednotku. Tak jsme tam byli asi jen dva kluci, co věděli, o co jde, tak jsme utíkali na zahradu a přinesli kus kůry.

Samozřejmě vzpomínám i na spoustu dalších kantorů. Já jsem tam chodil už na základní školu (od roku 1968 nebo 1969), a i na té základní škole bylo mnoho zajímavých věcí.

Na druhém stupni jsme také měli spoustu vynikajících učitelů, třeba pana učitele Netušila – češtináře. Ten se v češtině výborně orientoval a díky němu s ní nemám žádné problémy. Vzpomínám na paní učitelku Poulovou, ta zase byla vynikající na přírodovědné obory. Ta s námi dělala různé pokusy a neobvyklé exkurze po širokém okolí. Někdy se ty exkurze dokonce spojily právě s panem učitelem Netušilem, takže jsme získávali přírodovědně-historický přehled o našem regionu.

Tím chci říct, že pro mě ta budova má hlubší význam, protože jsem tam měl kořeny už na základní škole...

Takže jste byl už od úplného začátku přírodovědně zaměřen?

Ano, byl jsem „úchylnej“ už od šesté třídy.

Jak jste vycházel s ostatními předměty?

Docela dobře. Bavila mě biologie, ale také zeměpis. S matematikou jsem též neměl žádné problémy, moc mě nebavila, ale netrápil jsem se s ní. Na matematiku jsme měli takového „neortodoxního“ učitele, jmenoval se Pavel Noska. To by se asi nemělo říkat, ale chodil s námi po škole občas na pivo. Matematiku ale vyučoval opravdu „neortodoxně“, některá děvčata z matematiky pak měla i strach. Často přišel jen tak ledabyle na hodinu a řekl, že si spočítáme ten příklad, co má hodně hvězdiček (čím více hvězdiček, tím větší obtížnost), což pro některá děvčata i chlapce bylo poněkud stresující.

Trochu jsem měl stres z ruštiny, ale nutno uznat, že nás ruštinu naučili dobře. Tehdy tam také chyběly předměty, které člověka „ukotvovaly“ v normálním společenském prostoru, protože jejich obsahy byly zdevastovány komunistickou ideologií.

Takže se dá předpokládat, že pozdější volba vysoké školy byla jasná...

Ano, bylo to tak. Jako obory na univerzitě jsem tehdy zvažoval systematickou biologii a ochranu životního prostředí. Byl o to obrovský zájem, v Praze na univerzitě přijímali asi jednoho z dvaceti a v Olomouci, kde učil i pan profesor Štěrba – světově uznávaný hydrobiolog, asi jednoho z deseti. Tak jsem

*Profesor Emil Hejduk u maturitní zkoušky z biologie
(60. léta)*

si řekl, že raději zkusím tu Olomouc. Dostal jsem se tam, i když to nebylo moc jednoduché. Já jsem měl výhodu, že díky profesoru Hejdukovi jsem měl slušné základy v chemii, na které mnozí „vybouchli“.

Pak jsem ale z osobních důvodů odešel na Univerzitu Karlovu. Obor ochrana přírodního prostředí se pak přejmenoval na ochranu životního prostředí.

Bylo to zajímavé. Gymnázium má tu dobrou vlastnost, že vás naučí orientovat se ve světě, ale jen povrchně. Obor ochrany životního prostředí, to bylo takové pokračování gymnázia, protože to bylo také povrchní. Bylo tam od všeho něco (od fyzikální chemie až po kartografii apod.) a v ničem se nešlo do nějaké velké hloubky.

Tak jsem si řekl, že se musím na něco zaměřit. Tehdy, v 80. letech, tady byl takový zajímavý problém, že se na horách začaly kvůli

exhalacím rozpadat lesy. Jizerské a Krušné hory na tom byly tenkrát nejhůř. Bylo to díky zmiňované imisní zátěži a také díky špatnému hospodaření s lesy. Hory, obzvláště ty Jizerské, jsou chudé na živiny a kvůli zmíněným problémům v nich docházelo k acidifikaci půd, což mělo za následek postupné chřadnutí lesů. Ty se navíc pak začaly masivně kácet, protože se zachraňovala dřevní hmota pro socialistické národní hospodářství, a ne lesy jako takové.

Zkrátka docházelo k velkoplošnému kácení horského smrkového lesa s rizikem, že už se tam les nikdy nepodaří vrátit. V Jizerských horách došlo během pár let k masivnímu vykácení lesa nad 800 metrů nad mořem na ploše víc než sto kilometrů čtverečních,

Procedury vyhynutí lesa jsou hrozně zajímavé, protože, pokud to hodně zjednoduším, tam jsou dva efekty: přijdou obrovské koncentrace a Jehličky jsou spáleny, nebo, což bylo v tomto případě daleko podstatnější, tam padají stovky a stovky kilogramů škodlivé depozice na hektar, které vyplavují živiny z půdy, a stromy jsou pak ve stresu. Biogeochemické procesy jsou nesmírně zajímavé i složité. Kromě této problematiky jsem také začal studovat reakce ptačích společenstev na odumírání lesů. Bylo zajímavé sledovat, jak na postupné prosychání lesa ptačí společenstva reagovala, byla tam celá škála společenstev, která dokázala indikovat, co se tam děje. Docházelo k postupnému ubývání druhů, až tam zbyl jen jeden nebo dva, ale ve velkém počtu. O tom jsem pak psal i svou diplomovou práci.

Zkrátka jsem se začal věnovat těmto tématům, abych nepokračoval v gymnaziálním „nehlobkovém“ vnímání světa.

Jak jste se pak dostal k založení Nadace Ivana Dejmal (dřívější Nadace pro záchranu a obnovu Jizerských hor), která se zabývá zmíněnou problematikou?

Ochrana přírody začala být za komunismu brána vážněji až koncem osmdesátých let. Soudruhům začalo být jasné, že ničit životní prostředí v takové míře, v jaké k tomu docházelo (severní Čechy jsou toho dokladem), není dobré, protože to limituje i vývoj socialistického hospodaření. Navíc na Ústecku, Teplicku apod. docházelo ke stávkám, protože když maminky viděly, jak jim děti chřadly, ztrácely zábrany a bojovaly za jejich zdraví.

Koncem osmdesátých let se to ale začalo uvolňovat. Já jsem v Semilech dělal rok okresního ekologa a pak se na přelomu devadesátých let objevilo místo v Jizerských horách a to mě začalo zajímat. Samozřejmě Český ráj je krásný a rozmanitý, ale tohle byla opravdu výzva.

Hrozilo tam, že po tak masivním kácení už lesy nebudou moci být obnoveny (jako tomu bylo třeba v oblasti Jadrana). V Jizerských horách najdete horní hranici lesa už kolem jedenácti set metrů nad mořem (na rozdíl například od Krkonoš).

Takže právě onen stav byl velká výzva a navíc se tehdy již začala ochrana přírody dostávat k prioritním zájmům společnosti. Lidé tehdy mnoho věcí netušili, ale tušili, že zde byl velký deficit demokracie a deficit solidního zacházení se životním prostředím. Měli jsme tedy výhodu, že společnost byla velmi nakloněná vytvoření celého systému ochrany životního prostředí. To se podařilo během několika let využít, vznikla široká škála legislativy (od odpadů až právě k ochraně životního prostředí). Na poli životního prostředí měl obrovské zásluhy prof. Bedřich Moldan – ministr životního prostředí a po něm právě Ivan Dejmál, který byl skvělý stratég a který formoval porevoluční ekologickou politiku. Měli jsme skvělý zákon o ochraně přírody a krajiny, jenž nám dává značné kompetence, a proto můžeme ty největší nešvary regulovat a usměrnit (na rozdíl od doby komunismu, kde jsme se mohli opatrně radit, ale rad většinou nebylo dbáno). Ale v případě Jizerek bylo třeba ještě něco tvůrčím způsobem obnovovat. A na to nebyly peníze.

Ochrana životního prostředí je, zjednodušeně řečeno, založena na čtyřech pilířích: dobré legislativě, kterou jsme měli, na ekonomickém pilíři – tedy, že máte dostatek peněz nebo ekonomiku nastavenou tak, aby zohledňovala životní prostředí, třetí pilíř je práce s veřejností, tedy že vám jsou lidé nakloněni a potom musíte mít odborné znalosti v oblasti životního prostředí.

Nám hlavně chyběly peníze. Když jsem nastoupil v roce 1990, měl jsem rozpočet deset tisíc korun na praktickou péči o přírodu. Tedy skoro nic. Tehdy jsme začali lesníkům radit, jak obnovovat lesy. Části z nich se to zdálo drzé a také namítali, že na to nejsou peníze. Tak jsem je začal shánět.

Připravili jsme projekt na obnovu lesů v Jizerských horách a záchranu původního genofondu lesních dřevin. První peněžní dar, který jsme dostali, mě velmi mile překvapil. Byl od paní Libuše Moníkové,

Školní chata v Pasekách nad Jizerou, která k pořádání každoročních lyžařských výcviků slouží dodnes (70. léta)

české spisovatelky, žijící v Německu. Za román Fasáda, odehrávající se na Frýdlantsku, dostala Cenu Adalberta von Chamissa (cenu pro německy píšící spisovatele z neněmeckého jazykového prostředí). Na tu dobu mi dala obrovské peníze, stejně tak přispěl i tehdejší český velvyslanec v Německu pan Gruša.

Bylo ale třeba udělat nějaký systém, tak jsme založili Nadaci pro ochranu a obnovu Jizerských hor. Opravdu velké peníze nám pomohl sehnat profesor Fanta, který emigroval do Holandska a učil na univerzitě v Amsterdamu. Profesor Fanta pak prezentoval projekt v Nadaci prince Bernarda. Získali jsme dva miliony, což byla na tu dobu úchvatná věc. To přispělo k tomu, že jsme začali být bráni vážně i samotnými lesníky.

A díky těmto finančním prostředkům jsme mohli začít obnovovat lesy tak, jak jsme považovali za vhodné – tedy aby byly druhově rozmanité a pokud možno s původním genofondem. Vysadili jsme posléze celou škálu dřevin dle stanoviště od původního smrku přes místní buk lesní až po místní karpatské břízy.

Takže Nadace Ivana Dejerala přispěla zásadním způsobem ke změně přístupu k Jizerským horám a jejich obnově. Vtipné bylo, že i někteří lesníci posléze začali dělat to, co zprvu považovali za nemožné. Později tedy nadace začala žít svým životem, podporovala všechny projekty týkající se obnovy Jizerských hor.

Pak začala další zásadní etapa existence nadace, při které jí hodně pomohl už zmiňovaný Ivan Dejmal.

Tehdy se objevily takzvané výnosy z malé kupónové

privatizace a část z nich byla alokována ve prospěch neziskových organizací. Tehdy už jsme měli naše dílčí úspěchy, tak jsme se přihlásili do výběrového řízení. Přitom nám hodně pomohl právě Ivan Dejmal a také výborný ekonom Tomáš Ježek. Pomocí těchto, dnes už bohužel zesnulých, lidí jsme získali základní jmění v hodnotě kolem čtyřiceti miliónů korun. Když jsem v roce 1995 odcházel z Liberce, tak jsem si mohl říct,

že v porovnání s původními deseti tisíci jsem tam „nechal“ každý rok asi tři milióny a nadace samotná poskytla na ochranu přírody za ta léta už přes dvacet miliónů.

Později se objevily peníze z evropských fondů. Což byl zcela nový fenomén. Tak jsme se rozhodli, že budeme poskytovat nadační peníze hlavně větším projektům, a přejmenovali jsme se na Nadaci Ivana Dejerala pro ochranu přírody. Kromě projektů týkajících se Jizerských hor podporujeme projekty zaměřené na ochranu biodiverzity a zlepšení vodního režimu krajiny. Pokud chce nějaká nezisková organizace obnovit třeba tůň nebo mokřad a nemá žádné peníze, my jí finančně pomůžeme, a díky tomu pak může čerpat i peníze z evropských fondů. Také podporujeme jeden vybraný projekt v Africe, protože tam je ještě znatelně horší situace. Například pro Národní park Kasanka v Zambii jsme financovali po čtvrt roku platy pěti strážců zaměřených na potírání pytláctví.

Jak je na tom Česká republika v oblasti ochrany životního prostředí? Je kam se posouvat? Vidíte nějaké slabiny České republiky v tomto aspektu?

Pokud to opravdu velmi zjednoduším, tak kvalita životního prostředí se po pádu komunismu veskrze zlepšila (ne ve všem). Například se zlepšila kvalita ovzduší, vod, částečně biodiverzita. V některých věcech se to ale nezlepšuje nebo začíná mít vážné trhlinky.

Nyní k těm problémům. Co se týká odpadů, tak lidé se naučili hodně recyklovat, což je dobře. Potíž je v tom, že produkce odpadů se nezastavuje. Zejména obalové odpady – pokud si něco kupujete,

Studenti septimy hltající nové poznatky z oboru chemie (2017)

jak to máte v mnoha obalech... Můžeme pak recyklovat, jak chceme, a nepomůže nám to. Recyklace je na dobré úrovni, ale produkce odpadů ne.

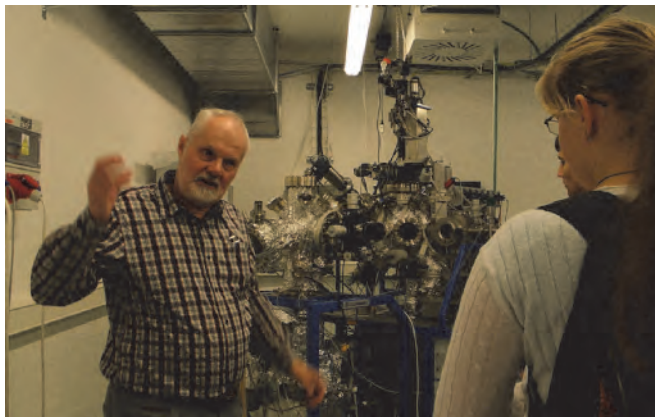
Druhý problém, který je a bude neméně závažný, je, že Česká republika je součástí zeměkoule a i v ní probíhá klimatická změna. Ta klimatická změna probíhala vždy, jenže je potíž, že vliv člověka úplně překrývá přirozené cykly změn klimatu. Navíc s sebou přináší velké výkyvy počasí a do mnohých oblastí sucha. Tím, že se otepluje, dochází k většímu vypařování a zkrátka chybí voda. Vidět to můžeme i v Česku, ještě patrnější to je třeba v Africe.

Prvním alarmujícím příznakem této situace je například odumírání smrkových lesů. Smrkové lesy jsou veskrze taková nešťastná lesní kultura, začaly se zde vysazovat hlavně kvůli produkci dřeva, ačkoli jsou nestabilní atd. A pokud je strom vystaven nějaké zátěži, třeba v podobě zvyšování teplot, je pak ještě méně odolný proti hmyzím škůdcům, a dochází tak k masivnímu odumírání. Takže to nám může udělat velkou čaru přes rozpočet nejen v lesnictví – lesy také ovlivňují mezoklima (*klima oblastí o horiz. rozměru obvykle jednotek až desítek km, v němž se kromě vlivů cirkulačních prvků s vert. osou vířů výrazně uplatňují i vlivy cirkulačních prvků s horiz. osou vířů. Je klimatem prostoru, ve kterém se projevují vlivy tření o zemský povrch a v němž se uplatňuje vert. promíchávání vzduchu turbulencí ve větší míře než*

u makroklimatu. Vert. rozsah mezoklimatu je dán polohou planetární mezní vrstvy atmosféry, která je horní hranicí mezoklimatu. Je to prostor, v němž mezoklimatické vlastnosti překrývají vlastnosti místně klimatické a mikroklimatické, pozn. aut.), zadržují vodu. Právě probíhající obrovská kůrovcová kalamita by měla být výzvou pro lesníky a přírodovědce, aby se začaly pěstovat přírodě blízké a ekologicky stabilní lesy. Diskuse, zda smrk nahradíme třeba nepůvodní douglaskou, dokládá nepochopení hloubky ekologickému problému.

Současná migrační vlna, které Evropa čelí, je právě také do značné míry způsobena nedostatkem vody v daných oblastech. Válečné konflikty pak celý proces urychlily.

Další zásadní problém je vodní režim v krajině, který nevyřeší ani stavba nových přehrad a nádrží. Voda musí být v krajině jako houba. Je zjevné, že středoevropská krajina byla dlouhodobě aridizována (*aridita = převaha výparu nad srážkami; suchost, vyprahlost, pozn. aut.*) využíváním. Je to taková hrozně jednoduchá přesmyčka. Můžeme tady vidět určitou tendenci přeměňování krajiny na kulturní step.

Pravidelnou účastí na „Týdnu vědy“ se naši studenti seznamují s chodem a pracovní náplní významných vědeckých institucí – na snímku z roku 2011 navštívili Fyzikální ústav Akademie věd v Praze-Kobylisích

Nejen u nás se krajina změnila ve velkém (velký dopad měla zemědělská kolektivizace a náhradní rekultivace prováděné za socialismu), a to způsobilo, že se zjednodušeně řečeno dostává mnohem více vody do velkého oběhu a ne tolik do malého. To znamená, že voda z krajiny rychle odteče, větší část z ní se pak odpařuje z velkých řek a moří a ona se sem pak vrací neočekávaně a ve velkém množství. Kdežto pokud by bylo v krajině více přírodní infrastruktury, jako jsou mokřady, meze, remízky, přirozeně meandrující řeky a zdravý les, které by vodu zadržely, tak by voda cirkulovala na menším prostranství a krajina by byla rovnoměrně zásobována vodou. Takže pokud chceme s tímto problémem něco udělat,

bude nutná implementace zelené infrastruktury do krajiny a ne nesmyslná stavba stovek přehrad. Velkým problémem zůstává poškození zemědělské půdy jako takové, včetně zhutnění, což omezuje zadržování vody zásadně také.

Takže za hlavní problémy považují produkci odpadů a vodní režim v krajině. A navíc, protože jsem ochránář přírody, tak s ohroženou ekologickou stabilitou je ohrožená biodiverzita. Tím, že se posouvá klima, se nám posouvají i různá společenstva, která postupně budou ztrácet přirozená místa výskytu.

Co pro Vás znamenalo působení ve „vysoké politice“ (mandát poslance a později náměstka ministra životního prostředí)?

Já jsem šel do politiky, abych chránil přírodu. Říkal jsem si, že by bylo ještě potřeba dotáhnout nějakou legislativu. V Poslanecké sněmovně jsem působil jako poslanec za US DEU. Je to celkem nevďěčná práce. Také jsem zjistil, že fungování politických stran je hrozně neefektivní, ačkoli to někdo dělat musí – jinak

by nebyla demokracie. Člověk musí každý týden nebo měsíc jezdit na nějakou schůzi, tam přesvědčovat mnoho lidí... přišlo mi to jako ztráta času. Neříkám, že už bych se do politiky nikdy nevrátil, ale nějak po tom neprahnu.

Ale byla to obrovská zkušenost v tom, že jsem viděl, jak funguje řízení státu. Po odchodu z Poslanecké sněmovny jsem vyhrál výběrové řízení na místo, ze kterého jsem předtím odešel – na místo ředitele Agentury na ochranu přírody a krajiny ČR. Po nějaké době se dostala do sněmovny Strana zelených a já dostal od Martina Bursíka nabídku na funkci náměstka ministra životního prostředí, kterou jsem po delším zdráhání přijal. Jako náměstek jsem pak setrval asi dva a půl roku.

V době mého příchodu se projednávala novela Zákona o ochraně přírody a krajiny a měla asi 180 rozporů. Po půl roce vyjednávání jich zbylo 40 a nakonec zbyly tři. Ty jsem s ministrovou pomocí také vyřešil a zákon prošel podle mých představ sněmovnou. Jenže pak se rozpadla vládní koalice, novela neprošla senátem a všechna má práce za dva a půl roku byla na nic.

Nicméně jsem aktualizoval Státní program ochrany přírody, což je koncepce ochrany přírody v ČR, a to úspěšně prošlo a takřkajíc to po mně zůstalo.

Dosud působíte jako ředitel Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, jakými problémy či tématy se v tuto chvíli zabýváte?

Na začátek takový přízemní, ale zásadní problém. My jsme zprostředkovateli finančních prostředků z Operačního programu životního prostředí Evropské unie, což znamená, že vnější žadatelé (obce, vlastníci apod.) přes nás mohou požadovat peníze na různá opatření v krajině.

Finanční prostředky, kterými disponujeme, jsou docela velké, ale dost málo se čerpají. Pravidla nejsou jednoduchá a pro nás je velmi obtížné přesvědčit potenciální žadatele, aby ty peníze racionálně využili. Bohudík se nám to trochu zlepšuje.

Druhý problém, který je sice manažerský, ale řešit ho musím též, je nedostatek lidí. Agentura má v českém i zahraničním prostředí docela hodně aktivit a povinností, ale relativně málo zaměstnanců. Navíc pokud chci čerpat evropské peníze do větších smysluplných projektů, tak to jde zkrátka velmi obtížně, protože je nedostatek servisních lidí.

Další problém, který jsme trochu podcenili, je náklonnost veřejnosti. Z devadesátých let jsme byli zvyklí, že veřejnost ochranu přírody hodně podporovala, což nyní celkem vymizelo. Jak už jsem zmínil, pokud chcete mít dobrou ochranu přírody, musíte mít informovanou veřejnost, která si uvědomuje účel té ochrany, která si uvědomuje, co jí příroda přináší.

Praktické laboratorní cvičení z biologie (2017)

Na co jste nejvíc hrdý za dobu, kdy působíte v oblasti životního prostředí? Co považujete za svůj největší úspěch?

Chtě nechtě jsem přispěl k formování tzv. speciální státní správy v oblasti ochrany přírody, což v praxi znamená, že organizace, které tomu rozumí, mohou také o něčem rozhodovat – tedy, že to není tak, že by organizace k něčemu dospěly a pak musely někoho přesvědčovat, aby tak rozhodl. Říká se tomu model speciální státní správy a ve světě není až tak běžný, ale velmi propracovaný je v Americe. Systém je velmi efektivní z hlediska finančního i z hlediska ochrany přírody – o věcech, které mohou životní prostředí ovlivnit ve velké míře, musí rozhodovat kvalifikovaní lidé. Myslím, že se nám tento systém přes všechny potíže daří v naší zemi implementovat.

Radost mi dělá i Nadace a její fungování. Jsem také rád, že se nám podařilo prosadit rozšíření Chráněně krajinné oblasti Český ráj anebo vyhlášení velké Národní přírodní rezervace Jizerskohorské bučiny. Jsem také docela rád, že jsem byl dvakrát editorem Státního programu ochrany přírody a krajiny schváleného vládou.

Trvalou výzvou je změna přístupu k lesu a vodnímu režimu v naší krajině. A v zahraničí? Pomoc aspoň jednomu národnímu parku v Africe, která je nesmírně bohatá na biodiverzitu a zároveň nesmírně ohrožená.

Chtěl byste něco gymnáziu k 110 letům vzkázat?

Myslím si, že turnovské gymnázium je dlouhodobě kvalitní škola. Je to dáno tím, že jejími učebnami prošly stovky kvalitních učitelů, což pak vytváří takové okřídlené genius loci. Turnovskému gymnáziu přeji, aby si ten stav udrželo a bylo tomu tak i nadále.

JAROSLAV RUDIŠ (SPISOVATEL, ABSOLVOVAL 1991)

Literatuře, umění a němčině se věnoval už na turnovském gymnáziu. Dnes má na svém kontě celou řadu knih úspěšných v Česku, Německu i jiných evropských zemích. O autorovi titulů jako *Nebe pod Berlínem* či *Alois Nebel*, Jaroslavu Rudišovi, si můžete přečíst v tomto rozhovoru. Jaroslav Rudiš v něm mluví o literatuře, hudbě a i o tom, co ho v jeho tvorbě ovlivňuje. Řeč samozřejmě padne i na gymnázium.

Co Vaše kroky přivedlo na turnovské gymnázium?

Tenkrát se říkalo, že turnovské gymnázium bylo jedno z nejlepších v okruhu kolem Lomnice nad Popelkou (místa, kde jsem vyrůstal). Já jsem měl ten pocit taky – byl jsem hrozně rád, že jsem se tam dostal a ocitnul. Navíc jsem měl i štěstí na kamarády a na učitele. S některými předměty jako matematika nebo fyzika jsem se sice docela pral, ale jiné mě zase bavily a věnoval jsem se jim pak i nadále.

Vzpomínáte rád na některé z Vašich učitelů?

Hodně třeba na moji němčinářku paní Dudkovou. Dobrého němčináře – pana Johna, jsem měl už na základní škole a paní Dudková v tom pokračovala. Učila nás ten jazyk „aktivně“ a mohu říci, že dobré základy němčiny, jazyka, co mě nyní živí, jsem získal na základní škole v Lomnici a na turnovském gymnáziu.

Velké štěstí jsem měl i na našeho češtináře pana Vávru. Češtinu bral hodně komplexně, spíš jako kulturní dějiny. To mi přijde velmi důležité a zajímavé, když se kultura vnímá v širším kontextu. Měli jsme také skvělého třídního pana Suchardu.

Pro učitele je hrozně důležité, aby ho daný obor bavil. A podle mě učitele na turnovském gymnáziu jejich specializace bavily. Bylo také skvělé s nimi zažít dobu převratu v roce 1989 – všechnu obrovskou euforii, radost a uvolnění, které bylo cítit i z jejich strany.

Mělo gymnázium nějaký vliv na to, jakým směrem jste se po něm ubíral?

Mě bavila hodně historie, čeština a němčina. Úplně jsem nevěděl, čemu bych se chtěl později věnovat, tak mě napadlo, jestli by mě třeba nebavilo učit, proto jsem se rozhodl pro pedagogickou školu. Částečně to bylo dané i tím, že jsem si úplně netroufal jít na nějakou uměleckou školu, třeba na FAMU nebo DAMU. To mě sice hrozně lákalo, na druhou stranu si ale říkám, že je možná lepší, že jsem tam nešel. Prohloubil se tak můj zájem o historii a němčinu, což je vidět i v knihách, co píšu. Často jsou spojeny s historií a s prolínáním Čech a Německa.

V Německu částečně žijete a němčině se hodně věnujete. Čím Vás němčina a německy mluvící svět fascinuje?

Němčina mě bavila už na gymnáziu a při studiu na liberecké pedagogické fakultě se to ještě prohloubilo. Poznal jsem spoustu příběhů, které se v německém příhraničí odehrály, a také jsem si

uvědomil, jak důležitá je znalost němčiny pro jejich pochopení, stejně tak jako pro pochopení české historie, která se s tou německou velmi prolíná. Znalostí češtiny i němčiny získáte v tomto ohledu určitou celistvost.

Tehdy jsem také netušil, že mě němčina bude živit, ale dnes tomu tak je. Hned po Česku mám druhou největší čtenářskou základnu právě v Německu, třetí pak v Polsku. Kromě toho, že mé knihy v Německu vycházejí, se jim tam také dostává různých divadelních nebo filmových adaptací, to by zkrátka bez němčiny nebylo možné.

Základní horolezecká průprava je součástí každoročního sportovního kurzu na Malé Skále – na snímku její účastníci v roce 2008

V Německu jste také napsal svou první knihu *Nebe pod Berlínem*. Co Vás přivedlo k nápadu napsat knihu?

Předtím jsem dlouhou dobu působil jako novinář, psal jsem o kultuře a hudbě. Postupně mě čím dál tím více začínalo bavit psát. Už moje maturitní práce byla divadelní hra – takové patetické drama (tomu se dnes samozřejmě musí člověk trochu smát). V Berlíně jsem navíc měl hodně času, flákal jsem se. Tak jsem si vymyslel takový příběh, inspirovaný příběhy, co jsem odposlechl v Praze nebo Berlíně, a celé jsem to zasadil do berlínského metra.

Knížka měla nečekaný úspěch, vůbec by mě nenapadlo, že by to mohlo někoho zajímat. V Česku je to vedle komiksu Alois Nebel dosud moje nejprodávanější kniha. Každé dva roky ještě vychází v novém nákladu. Pořád ji někdo čte a pořád si ji někdo bere na cesty do Berlína a vyráží po jejich stopách, což mě samozřejmě těší.

Co všechno vlastně obnáší proces napsání knihy?

Já si pro sebe píšu takové příběhy a povídky. Občas je třeba ten příběh potkat – to se stane třeba tak, že jdu do hospody, kde potkám chlápka, co mi povídá o rvačkách a o tom, kolik má člověk dělat kliků a má takový zvláštní jazyk. Já si z toho napíšu pár řádků, pak to rozepíšu a vznikne z toho knížka, která se jmenuje *Národní třída*. Na podzim se podle ní začne natáčet film s Hynkem Čermákem v hlavní roli, který bude režírovat Štěpán Altrichter.

Takže jsou to poměrně složité cesty, které mě k napsání knihy vedou. Musí mě to hlavně bavit, protože s tím člověk tráví hodně času a nesmí se u toho moc trápit.

Já teď půl roku píšu novou knihu – svůj první román v němčině. Je to takové železniční putování střední Evropou – železnice, dějiny, zkrátka to, co mám rád. Vracím se u toho mimochodem i do Liberce a Českého ráje. Je to také příběh, který jsem znal už několik let, ale ještě jsem čekal, až „dozraje“. Už teď má ten příběh skoro čtyři sta stran, takže bude celkem dlouhý.

Je to první knížka, kterou píšu od začátku v němčině, což je pro mě samozřejmě výzva. Německy píšu občas nějaké kratší texty, třeba pro noviny. Letos mi také vyšla německy taková malá kniha povídek. Ale

přeci jen román je něco jiného, tak jsem měl strach, jestli mi to půjde. Naštěstí se mi píše celkem dobře, takže na jaře vyjde. Jmenuje se Winterbergova poslední cesta.

Jsou pro Vás hlavní inspirací příběhy, se kterými se někde setkáte a které vás zaujmou?

Je těžké říct, co je vlastně hlavní inspirace. Každý k tomu psaní přistupuje jinak. Jsou autoři, kteří se opravdu někde zavřou, a všechno jde vlastně z nich. Pak jsou autoři jako třeba já, kteří potřebují chodit mezi lidmi, mluvit s nimi a poslouchat jejich řeč, jejich vyprávění. Až pak se teprve mohu zavřít do izolace a psát. Ale bez zmíněných věcí by to zkrátka nešlo.

I když na psaní svých knih potřebuji izolaci, pracuji rád v týmech. Třeba s Jaromírem 99, se kterým jsem vytvořil komiks Alois Nebel. Máme spolu také kapelu Kafka Band či tvoříme pro divadlo a to jsou takové kolektivní práce.

Kolektivní práci mám rád i z toho důvodu, že když píšete román, tak jste neustále sám jen s těmi postavami. Vlastně se jimi pak i trochu stáváte, což může být zábavné, ale je to i trochu na hlavu. Teď jdu zrovna po ulici (*rozhovor byl vytvořen po telefonu, pozn. aut.*) a pořád na ně tak trochu myslím. Vidím je před sebou, jak bloudí Evropou jako dva ztroskotanci.

Pracujete v současné době ještě na nějaké knize kromě Winterbergovy poslední cesty?

Ano, je to román a odehrává se v sauně. Je o mužích a vlastně je to takové „rozloučení“ s mužským světem“. Jak už jsem řekl, odehrává se v sauně, tedy v naprosté izolaci, kde šestnáct mužů vypráví své příběhy. A pak postupně mizí, rozplynou se v té páře. Vyjde na začátku letošního října a jmenuje se Český ráj.

Společně s Igorem Malijevským pořádáte v Divadle Archa literárně hudební kabaret EKG. Jak vůbec vznikla tato myšlenka?

V současné době jsme si dali s Igorem takovou delší pauzu, přeci jen EKG jsme provozovali přes deset let, a potřebujeme si od toho odpočinout. Ale důvod, proč jsme to dělali a bavilo nás to, je ten, že si myslíme, že literatura je vlastně živá věc. Dá se provozovat naživo, číst.

Mě třeba hrozně baví chodit na autorská čtení, v Německu je to nesmírně populární. Navíc jde o spojení literatury a divadla, což se mi také líbí.

Kromě literatury se věnujete i hudbě. Například v kapele Kafka Band...

To je zase propojování literatury s hudbou. Literatura je pro mě důležitá a někdy se propojí s divadlem, někdy s filmem, ale na začátku je vždy nějaký literární příběh. U Kafka Bandu je tomu taky tak, na začátku stojí třeba Kafkův román Zámek, na základě kterého je pak vytvořena hudba. Nebo jeho nedopsaný román Amerika, který jsme společně s Kafka Band německy adaptovali pro divadlo v Brémách. Nyní podle románu Amerika vzniká i nové album.

Jakou roli vůbec ve Vašem životě hudba hraje?

Mě hudba hrozně baví. Literaturu se také snažím vnímat hudebně, snažím se přenášet prvky hudby do literatury – třeba pomocí rytmu jazyka nebo si hraju s různým opakováním slov atd. Třeba Národní třída se dá skoro zpívat.

Na co v souvislosti s gymnáziem rád vzpomínáte?

Určitě na náš divadelní soubor, který jsme měli s Alešem Hozdeckým a Jindřichem Svobodou. Jmenoval se TLDS – SUD (Turnovsko-lomnická divadelní společnost – Sport, Umění, Děvčata). Zpočátku jsme hráli vlastní interpretace cimrmanovských děl, později jsme napsali svoji vlastní hru Skleněné oko (která bude uvedena i u příležitosti 110. výročí gymnázia).

Také rád vzpomínám na naše výlety do Pasek nad Jizerou, které se strhávaly v takové první velké mejdany. A taky samozřejmě na výlety vlakem.

Chtěl byste gymnáziu k 110 letům něco vzkázat?

Aby si udrželo tu energii, co má. Aby učitele nadále bavilo učit a zároveň studenty bavilo učit se. Když děláte něco, co vás baví, je to na tom hrozně vidět. A taky ať ho nezruší.

Po sametové revoluci pořizovaly třídy vedle seriózních fotografií i ty poněkud rozvernější – na snímku z jara 1990 jsou i Jaroslav Rudiš, Aleš Hozdecký a Jindřich Svoboda coby studenti tehdejší 3. A

PETR CHRISTOV (TEATROLOG, ABSOLVOVAL 1996)

Divadelní přehlídka Modrý Kocour každoročně přiláká do města davy milovníků divadla napříč celou republikou a Petr Christov, který na přehlídce hodnotí uvedená představení, na tom má svůj neodmyslitelný podíl. Divadelní přehlídky ale zdaleka nejsou to jediné, čemu se tento muž s nevšedně širokým polem působnosti věnuje. Co ho přivedlo k francouzskému jazyku, z něhož často překládá nejen divadelní hry? Jak se dá skloubit práce na Katedře divadelní vědy Karlovy Univerzity, publicistika a divadelní kritika?

Absolvent GyTu, k němuž se na svých webových stránkách hrdě hlásí, by nejspíš, nebýt turnovského gymnázia šel studovat MATFYZ a Česko by tak přišlo o vynikajícího teatrologa...

Pane Christove, proč právě GyTu?

To byla má osobní motivace. První stupeň jsem absolvoval na chlapajdě a druhý potom na dívčajdě, v matematické třídě. Byli jsme poslední ročník, který končil základní školu po osmé třídě, a já na gympl chtěl. Jsem narozený v srpnu, takže jsem do prváku nastoupil v roce 1992, vlastně už ve čtrnácti letech...

Vy jste člověk orientovaný výrazně humanitně, jak se k tomu tehdy postavilo gymnázium? Přece jenom – jde o všeobecnou školu...

Zpočátku tomu tak vůbec nebylo! Na gympl jsem šel s tím, že mě zajímaly přírodní vědy... Matika, fyzika, přírodověda... V plánu byl tehdy dokonce i MATFYZ. Náš ročník byl, jak bylo zvykem, rozdělen půl na půl – na humanitní a přírodovědný směr; postupně se někteří spolužáci ještě více specializovali nebo – jako tomu bylo v mém případě – se rozdílly stíraly.

MATFYZ? Opravdu? To je neuvěřitelné – poslední dobou se setkávám s tím, že hodně divadelníků má matematiku upřímně rádo – asi se tomu postupně přestanu divit...

Jistě... Ono je mnohdy prospěšné hledat v umění něco exaktního. Ne, že by to tam vždy muselo být, ale je dobré na to pamatovat. Jednotlivosti z hotového díla by zkrátka měly dávat smysl i jako celek. Postupně mé přírodovědné zaměření střídaly humanitní předměty. Hlavní podíl na tom měl tehdy prof. Vávra. Bylo to v 90. letech a všechno se měnilo, bylo najednou hodně nového a hodně co objevovat – tak nám třeba prof. Vávra přinesl jednou do hodiny Kerouaca nebo Bukowského a pak jsme o tom diskutovali. Bylo to něco úžasného – tehdy vycházela spousta titulů u nás oficiálně poprvé a my je mohli objevovat přímo ve škole. Profesoru Vávrovi vděčím i za jiné – když jsem třeba byl u přijímaček na divadelní vědu, tak v písemném testu bylo zmíněno nějakých třicet osobností z oblastí kultury, umění, historie, politiky, a naším úkolem bylo je nějak zařadit, charakterizovat. Měli jsme prokázat takový všeobecný přehled. A díky tomu, že jsme o velké spoustě osobností na hodinách češtiny živě diskutovali – a to tehdy nebylo

na školách tak úplně běžné – tak mi to nečinilo velkou obtíž. Důležitou osobností na GyTu byl pro mě i Petr Haken...

Ano, píšete, že Vás právě prof. Haken k divadlu přivedl, mohl byste to nějak přiblížit?

Bylo to ve druháku. Okolo prof. Hakena se formovala určitá skupina studentů a proslychalo se, že se zakládá nějaký dramaťák. Tak jsem to zkusil. Velkou spoustu mých spolužáků přivedl k divadlu právě Petr Haken a mnozí z nich se divadlu věnují dodnes – ať už na profesionální nebo amatérské bázi. Dělal jsme různá cvičení, pak jsme secvičili pohádku a objížděli s ní školky. Potom už vznikaly nějaké větší inscenace. Nutno říct, že jsem si divadlo tehdy osahal ze všech možných úhlů. Kromě toho, že jsem hrál, jsem třeba i svítil...

Poznávací historicko-zeměpisné zájezdy do zahraničí jsou dlouhodobě součástí výuky – na snímku z roku 2009 pózuji sextáni před pevností francouzské Maginotovy linie

Je asi zbytečné, když tu jmenujete profesora Vávru a Hakena, se ptát, na jaké učitele vzpomínáte nejvíce...

Vzpomínám třeba ještě na profesorku Jitku Malou. To byla drsná chemikářka...

Dodnes se o ní vypráví legendy...

Ano, ale musím říct, že kdykoli jsme někde hráli divadlo, tak to tam všichni, včetně téhle paní profesorky, brali a podporovali nás. Nevím, jak tomu bylo v ostatních oblastech, ale právě podpora divadla ze strany gymnázia byla nezanedbatelná.

Gymnázium Vás tedy značně ovlivnilo, jak jste se, už „přeformovaný“ z přírodních věd na humanitní obory, rozhodoval o VŠ?

Časem jsem zjistil, že chci studovat francouzštinu, kterou jsem se učil jako nepovinný

předmět, a k tomu „něco s divadlem“. A tak jsem objevil divadelní vědu. Byla sice možnost studovat i v Praze, ale já se rozhodl pro Brno, které jsem přitom vůbec neznal. Studoval jsem pětileté magisterské studium a bylo příjemné sledovat, že se dá francouzština a divadlo velice dobře spojit. Měl jsem v Brně štěstí na skvělé pedagogy na romanistice i teatrologii, kteří mě přivedli třeba k tématu romantického divadla a řadě dalších zákoutí francouzské literatury a dramatu, kterými jsem se posléze začal odborně věnovat. Desetiletka v Brně mi velmi prospěla.

Co bylo s divadlem v Turnově, když se absolventi GyTu rozešli do světa?

Divadlo s Petrem Hakenem jsme drželi nadále... Přes týden škola, o víkendech divadlo. Přejížděl jsem tehdy mezi Brnem a Turnovem. Bylo to mnohdy náročné, ale stálo to za to. Jezdili jsme po přehlídkách a na gymnáziu se stále objevovali noví lidé, kteří se chtěli divadlu věnovat – například současný ředitel

festivalu Modrý Kocour Mario Kubaš. Kontinuita tam tedy byla zajištěna a my se mohli scházet a hrát. U některých inscenací nám dělal dramaturgii i Jarda Stuchlík, ostatně také absolvent GyTu a v současnosti dramaturg filmové společnosti CinemArt.

Zmínili jste festival Modrý Kocour. Co pro Vás osobně znamená?

Modrý Kocour je pro mě srdeční záležitost. Aby také ne – na jedné čtvrtině ze všech ročníků jsem hrál a na jedné polovině dělal porotce. V uplynulých více než dvaceti letech se festival výrazně proměnil a rozrostl. Zpočátku to bylo hlavně o setkávání mezi soubory, o setkávání starších s mladšími. Šlo vlastně o takové pravidelné divadelní meetingy – a také dobré večírky. Mnoho amatérských souborů se na Kocoura vracelo a dodnes se mnozí vracejí i jako profesionálové. Když Petr Haken Kocoura zakládal, bylo to postavené na tom, že divadelní soubory jezdily zahrát k nám do Turnova a Turnovské divadelní studio Petra Hakena pak jezdilo hrát za nimi. Musím říct, že tyto kontakty víceméně fungují dodnes, takže na Kocoura teď jezdí i poměrně věhlasná jména profesionálního divadla. Předtím, než festival převzal Mario Kubaš, strádal Kocour trochu po organizační a propagační stránce, dnes ovšem můžeme říct, že máme v Turnově jeden z největších amatérských divadelních festivalů v Čechách a na Moravě. A že GyTu sehrálo u jeho založení poměrně významnou úlohu.

Ústní maturitní zkouška z anglického jazyka (2017)

Amatérské divadlo... Co si vlastně myslí Petr Christov o této kategorii divadla, dokáže ho ještě něčím překvapit?

Předně bych rád zmínil, že to adjektivum „amatérské“ není označením kvality, ale určitého principu. Amatérští divadelníci mají divadlo jako takovou „boční aktivitu“. To ovšem neznamená, že by šlo o charitu, herci – ochotníci mohou rozhodně za hraní dostat zapláceno! Z amatérského divadla vzešla celá řada republikově uznávaných osobností. Konkrétně Modrý Kocour dokáže vždy překvapit, neboť právě tato přehlídka vygenerovala celou řadu uznávaných jmen... Ochotnické divadlo má v českých zemích obecně obrovskou tradici a sehrálo významnou roli ve společnosti. A to například i v sedmdesátých a osmdesátých letech 20. století, kdy byli někteří progresivní a moderně smýšlející divadelní profesionálové normalizací donuceni stáhnout se mimo profesionální divadelní sféry. Nebo naopak když amatérští divadelníci vstupují do světa profesionálního divadla: dobrým příkladem mohou být třeba již půlstoletí populární „Cimrmani“. Můžeme mluvit o jakési osmóze světů, kdy je amatérské divadlo silně ovlivňováno divadlem profesionálním a naopak. Východní Čechy byly a jsou tradičně velmi divadelně silné a tak není divu, že právě zde přirozeně vznikl festival Modrý Kocour. Ale ani amatérské divadlo to nemá vždy lehké – třeba po roce 1989 mizí v amatérském divadle kontinuita, když se lidé nakrátko přestanou divadlu věnovat a ve velké míře začnou místo toho třeba podnikat. Ale od přelomu tisíciletí se

do celého amatérského divadelního hnutí vlévá nová energie a amatérské divadlo zažívá výrazný restart – a tehdy začínající tvůrci jsou dnes výraznými osobnostmi tuzemského divadla i v mezinárodním kontextu; jako například režisér, herec a současný šéf Katedry alternativního a loutkového divadla DAMU Jiří Havelka, jehož divadlo VOSTO5 se na turnovský festival vrátilo nespočetněkrát.

Autorské představení „Ostrov panenek“ studentského souboru Rendez-vous (2018)

Obraťme list. Studoval jste v Brně, ale teď už více než deset působíte v Praze... Jak se takový přesun přihodí?

Když jsem studoval divadelní vědu v Brně, měli jsme také blízko ke kolegům z JAMU. Získal jsem velké množství kontaktů a osobních vazeb, které pravidelně zúročuji třeba i ve výuce na Katedře divadelní vědy FF UK. Není třeba problém zvednout telefon a zavolat například do Městského divadla ve Zlíně či Slováckého divadla v Uherském Hradišti, kde ředitelují – a dobře ředitelují! – mí kamarádi a domluvit se s nimi na exkurzi pro naše studenty v rámci výuky. Velice mě těší, že osobní vazby tak pomáhají i ve výuce a že naši pražští studenti mohou poznávat i divadla na východě republiky. A moje cesta z Brna do Prahy byla vlastně jednoduchá. Po absolvování doktorátu na brněnské

FF MU jsem byl shodou okolností několika pražskými kolegy osloven v roce 2006 k účasti v konkurzu na nového vedoucího pražské Katedry divadelní vědy, konkurz vyhrál a od následujícího roku jsem na FF UK začal působit. Podobně se mi o dva roky později „přihodilo“, že jsem byl svými novými kolegy na fakultě osloven, abych kandidoval do akademického senátu FF UK a na dva roky se stal jeho předsedou. Musím říct, že to všechno šlo velmi dynamickou cestou, nebylo mi v té době ani třicet. Ale myslím, že i díky té energii, se kterou jsem do toho spolu s kolegy tehdy byl ochotný jít, se nám podařilo naši katedru dostat tam, kam patří. V současnosti máme nějakých patnáct, dvacet nových studentů v bakalářském studiu ročně, přijímáme zhruba třetinu, čtvrtinu přihlášených uchazečů a tak se nebojím, že by nebyli lidé, kteří se chtějí divadelní vědě nebo divadlu obecně věnovat. Divadelní věda totiž není jenom věda, ale hlavně prostředek k poznání světa a kultury v něm.

Překladatel, teatrolog, univerzitní pedagog, divadelní kritik... Máte neuvěřitelně široké zaměření, nemohu si odpustit takovou hloupou otázku... Co ze svých činností děláte nejraději?

Je toho hodně, to je pravda, ale taky musím říct, že to, čemu se věnuji, se v průběhu let přirozeně mění. V současnosti jsou to nejspíše překlady – zejména divadelních her a románů. Beru to jako něco oddechového. S trochou nadsázky rád říkám, že člověk při překládání románů či dramát už nemusí nic vymýšlet – prostě „jenom“ přeloží to, co napsal někdo jiný. Je ovšem pravda, že před nějakou dobou mě mnozí zase vnímali především jako kritika. Psal jsem do různých divadelních periodik, ale také jsem pár sezón každý týden psal recenzi do jednoho programového kulturního týdeníku. Tam jsem byl sám sobě

autorem i editorem, což byla obrovská svoboda, ale zároveň to byla velká zodpovědnost, protože jsem každý týden koukal do prázdného papíru – respektive na prázdný dokument v počítači – a věděl jsem, že něco musím napsat, že musím nějak začít, že to celé musím nějak uchopit. Tyhle články jsem navíc psával zpravidla ve vlaku – obvykle na cestě z Prahy do Brna, kam jsem jistou dobu stále dojížděl učit na univerzitu. Postupem času jsem zjistil, že i to rutinní psaní v časovém stresu je nadmíru uklidňující činnost.

Jak to myslíte?

Ráno sednete v Praze do vlaku a máte jistotu, že někde u České Třebové už něco bude. A tak to bylo každý týden. V Brně jsem pak mohl v klidu vystoupit a jít za svými studenty s čistou hlavou.

Takže psaní kritik už se tolik nevěnujete?

Dnes už spíše těm překladům. Ale hlavně stále učím studenty, což mě baví. Mám taky rozepsanou knihu o francouzském divadle, ale to je běh na delší trať a teď momentálně vím, že se k tomu nějaký čas nedostanu. Ty dlouhodobější projekty vyžadují soustředění a nejde si k tomu občas sednout třeba jenom na hodinku nebo dvě. Ale když mi nedávno po několikaleté práci vyšla knížka o mém oblíbenci, francouzském romantickém básníkovi a divadelníkovi Gérardu de Nerval, udělalo mi to obrovskou radost. Jsem vděčný osudu, okolnostem a světu za to, že mi moje práce dává příležitost dělat to, co mě baví.

Pane Christove, nakonec bych se Vás chtěl zeptat na takovou dosti očekávanou otázku. Gymnázium Turnov letos slaví 110. výročí. Je něco, co byste chtěl své škole vzkázat?

Aby měla svoje studenty ráda a oni jí to s chutí vraceli. Protože více než stoletá historie je sice skvělý závazek, ale jak dobře víme, tradice sama na všechno nestačí.

JAN KUBÁČEK (POLITOLOG, ABSOLVOVAL 2000)

Radí vrcholným politikům a představitelům veřejných institucí. Pomáhá jim se sebe prezentací v médiích. Je autorem několika odborných publikací v oblasti politologie. Obdivuje Český ráj. Studoval na turnovském gymnáziu. Všechna tato slova se vztahují k jedinému člověku – politologu Janu Kubáčkovi. O sobě a o svých názorech promluvil v následujícím rozhovoru.

Co Vás vedlo ke studiu na našem gymnáziu?

Především velká obliba historie a zeměpisu. Přišlo mi proto přirozené přejít na humanitní gymnázium a během dalších let zkusit nabrat rozhled a ujasnit si, jakou další cestou, jak z pohledu budoucí práce, tak i zálib, se vydám. A humanitní vášeň se už jen stupňovala, naopak matematická bezradnost se už jen utvrzovala.

Naše studentská startovací situace byla specifická tím, že jsme patřili mezi několik málo ročníků, které „postihlo“ zkrácení výuky o rok, a namísto osmi let nám školství vyměřilo sedmiletku. Tím jsme i brzy nastupovali na vysokou. Takže se možná jednou bude o naši generaci říkat „brzy do práce a velmi, velmi pozdě do důchodu“.

Optikou dalšího vzdělávání musím říct, že je snad i škoda, že nám ten jeden rok „vzali“, protože to, co se člověk naučí na střední, ho nejenže často dál formuje, ale většinou z toho „žije“ i na vysoké škole. Často vysoká škola spíše upřesňuje, přidává specializaci, ale až tolik nenaučí, v tom je gymnázium nenahraditelné. I tím, že často už pevnější přátelství nepoznáte a i někteří učitelé vás formují na celý život (jak pozitivně, tak negativně).

Vzpomínáte na některé učitele?

Ano a hned na několik. Tím nejzásadnějším (což vám asi potvrdí i na gymnáziu) byl pan profesor Touš. Už jedinečným pohledem na svět a dění okolo nás, kouzelným charismatem a úžasnou schopností popularizace doslova čehokoliv.

Byl proslulý už svou „ruletkovou“ metodou zkoušení, neotřelými postřehy a především jedinečnou schopností nás učit o věcech samostatně a kriticky přemýšlet. To je zvláště dnes k nezaplacení. Byl skvělý, že podobným způsobem inspiroval i další své kolegy profesory – měli jsme štěstí na učitele, kteří pro svůj obor doslova dýchali a žili jím, ať pan profesor (dnes i ředitel gymnázia) Vávra, pan profesor Mlejnek (jehož jsme byli první ročník), ale i pan profesor Kafka (naš třídní). Ač matematika byla pro mě hodně vzdálený obor, tak dnes kvůli obrovskému nadšení pana profesora Kafky patřím mezi několik z mála humanitně vzdělaných, kteří navštívili téměř každou myslitelnou tuzemskou hvězdárnu a planetárium. Jako politolog jsem asi jediný.

Zvlášť na „dějepisném“ týmu našich středoškolských učitelů si obrovsky vážím (a žiju z toho dosud), že nás nevedli k biflování, ale chtěli, abychom o dějinách, zeměpise a kultuře přemýšleli jako o stále se opakujících poučeních, omylech, hledání, úspěších, ale i o slabosti, lenosti, a tím jsme měli šanci se

některých věcí vyvarovat... a zároveň veřejnost vnímali reálně, ne ideologicky či naivně idealisticky. K nezaplacení...

Takže gymnázium mělo nemalý vliv na volbu Vašeho povolání...

Jednoznačně. Utvrdilo mě v tom, co bych chtěl a co zase rozhodně ne. Navíc mě naučilo si ty potřebné informace nacházet, osvojit si je a zkusit je využít v praxi. Na turnovském „gymplu“ velmi ctím, že fandilo různorodosti, že neexistovaly protežované obory či jen a pouze ta jedna „správná“ cesta vzdělávání...

Naopak, škola podporovala řadu seminářů, kroužků, soutěží, ale i exkurzí a první nabírání zkušeností z praxe... Nemluvě o tom, že povaha, přístup a lidské kvality mnoha pedagogů fakticky určily, kam jsme se pak se spolužáky vydali, co jsme následně začali studovat a pracovní rozvíjet. Myslím, že to hodně ovlivnilo naše další „myšlenkové DNA“.

Jak už jsem vzpomínal, jsem přesvědčen, že to naprosto klíčové, z čeho dodnes čerpám, mi dala má středoškolská turnovská léta. Na Univerzitě Karlově už si člověk řadu věcí nastudovával sám, často navzdory přednášejícím pedagogům... Gymnazijní období bylo úžasné i tím, že to byl čas „prvních zkušeností“ i „prvních nabití si nosu a omylů“... A (smutnou) pravdou je, že i období největších univerzálních znalostí – co člověk věděl a znal v době maturity z biologie, češtiny, chemie, fyziky i té matematiky ... škoda mluvit, dnes jsou to jen střípky a „řízené hloupenutí specializací a zúžením znalostí jen na určité oblasti odbornosti“. Bohužel.

Doslechli jsme se o Vás, že jste provázel na sychrovském zámku. Je to právě díky lásce k dějepisu získané od pana Touše?

Za to v dobrém slova smyslu může vášeň v naší rodině – pro výlety, turistiku všeho druhu, ostatně i naprostá jedinečnost Českého ráje k tomu vybízí. Sychrov už od malička bylo naše oblíbené výletní místo a zámek považují za jeden z top českých, ale i evropských zámeckých sídel. Proto jsem si považoval, že jsem mohl po několik let nabírat první brigádnické zkušenosti právě v něm. Nesmírně mě to obohatilo – v poznání, jak je důležité umět popularizovat, získat a udržet pozornost lidí, získat je pro téma, ale i jak nás naše kultura a dějiny neuvěřitelně silně ovlivňují a hodnotově vychovávají. Naprosto úžasná zkušenost, už kvůli hezkým kolegyním průvodkyním a možnosti poznat zámek od sklepa po půdu.

Byl jste předsedou třídy na gymnáziu, poté jste vedl POLIS (politologické sdružení studentů politických věd) na Univerzitě Karlově, co to pro Vás znamenalo?

Organizační radost pro mě a možná utrpení pro mé spolužáky... Pro mě především příležitost něco prosadit, zorganizovat, ozkoušet si tvorbu něčeho pozitivního a ne jen mrmlat a doufat, že možná někdo někdy udělá ... čili spíše nikdo a nikdy... Na gymnáziu mi to dávalo výsadu jednou až dvakrát ročně

Profesor Vladimír Kafka se svými studenty na exkurzi v Rovensku pod Troskami (2011)

naplánovat túru do našeho turisticky geniálního okolí – Českého ráje, Jizerek a Krkonoš. Mnozí mí spolužáci by vám potvrdili, že to pro ně byl takový zážitek, že buď se věnují turistice od té doby neustále, anebo už nikdy.

A co se týče POLIS, tak to pro nás byla úžasná šance nabrat zkušenosti praxí – organizováním přednášek, zváním zajímavých hostů, prvními stážemi, popularizací tehdy velmi nováčkovského oboru – politikologie. Tu v té době málokdo znal, a když, tak ji vnímal pouze jako školu pro „učení se být politikem“. Pomáhali jsme i zájemcům o budoucí studium na politologii – organizovali dny otevřených dveří... Spoustu zkušeností jsem si pak následně přenesl do psaní knížek a cvičebnic pro přijímačky a lektorování. Zkrátka úžasná šance „vzít trochu svůj život aktivně do svých rukou“ a opět se učit, jak jednou učit a popularizovat obor.

Po vysoké škole jste započal svoji kariéru, v čem vlastně spočívá práce politologa?

Především ve schopnosti pracovat s informacemi, umět je „číst“ v souvislostech. Musíte umět je najít, odhadnout další vývoj a trendy. Vypomoci si teorií, ale hlavně praxí, ale i zkušenostmi z oblasti psychologie, sociologie, komunikace a ekonomie. Pomáhá historie a geografie, zvláště pro geopolitiku, protože opravdu „všechno souvisí se vším“. Velkým rádcem pro úspěšnou analýzu je sociální psychologie – politika je často velmi iracionální, ovlivňuje ji psychika politika, jeho obavy, ale i vášně a ambice. Politika je plná symbolů a ritualů, musíte pracovat i s iracionalitou nás voličů. Takže někdy je politická analýza spíše svého druhu „politickou psychologií, až psychiatrií“...

Skvělou devízou politikologie je, že je takovým mixem dat a postupů, tím umí překvapit, být zábavná a stále nová. Člověk se skrze ni stále učí a rozšiřuje si obzory, což je skvělé. Neumí být fádni a strnulá.

S Vaší kariérou je i spojeno působení jako poradce pro instituce a politické prostředí. Jak nahlížíte na tuto zkušenost?

Občas hořkosladce. Pracuji jako poradce v tuzemsku i zahraničí pro veřejné instituce a vybrané osobnosti – namátkou pro tým polského prezidenta, několik vojvodů (polská obdoba našich hejtmanů), pro saské zemské instituce, slovenské instituce a několik veřejných institucí a samospráv českých. V minulosti jsem měl možnost stážovat a radit několika českým prezidentům, premiérům a ministrům – a je to zkušenost naprosto k nezaplacení. Ověří to vaše teoretické znalosti a učebnicové představy, prozradí vám to mnohé o chování a lidském a psychickém ustrojení vrcholných politiků v první linii. Jak se rozhodují, jak zvládají stres, o jejich schopnosti mluvit s lidmi, o vlivu médií, lobbistů a zájmových skupin. Jedinečná a těžko popsatelná zkušenost. A zdaleka ne nutně špatná. Často se politikům křivdí, léty nabytá praxe mě utvrzuje v tom, že bychom se mnohem kritičtěji měli zaměřit na vliv, až monopol médií, (ne)odpovědnost řady novinářů, tlak na zapojení více generací novinářů do tvorby médií a cílené posilování role starších zkušených novinářů a doyenů v tvorbě médií. Aktuální princip „zprávy dělají téměř děti s hezkými tvářemi“, často ovlivnitelní... je dlouhodobě cesta do pekel a k nárůstu nedůvěry veřejnosti vůči médiím a jejich hlídacím rolím.

Všem doporučuji pro dokreslení situace médií a politiky: Mňačko – Jak chutná moc, Macchiavelli – Vladař, Le Bon – Psychologie davu, de Saint-Exupéry – Malý princ a de Tocquevilleho Demokracii v Americe. A Kishona – Liška v kurníku. Moudré, stále (a snad ještě víc) platné. Čtivé.

Je nějaká věc či projekt, na kterém v současné době pracujete?

Vedle pokusu o dosažení průběžné spokojenosti mé rodiny, což není nic snadného, se věnuji především pomoci vybraným veřejným institucím s popularizací jejich činnosti, smyslu pro veřejnost a stálém servisu pro občany. Daňový poplatník si to zaslouží, navíc jsem přesvědčen, že to pomáhá soudržnosti společnosti. Je to takové bílé místo jak v zahraničí, tak v tuzemsku a jsem hluboce přesvědčen, že má obrovský smysl. Zvláště v době nárůstu nedůvěry a nejistoty ve společnosti.

V zahraničí si ještě držím takovou svou vášeň, a to poradenství v obsahu a vedení politických a veřejných kampaní k vybraným tématům a rozhodnutím. Inspirující a poučné. Člověk se utvrdí, že máme být v České republice na co hrdi – čeho jsme dosáhli, že dokážeme uvažovat stále poměrně hodně soudně a v logice „selského rozumu“. A kdybychom si dokázali odpustit tak hloupě rozbujelou byrokracii a nebáli se za některé věci postavit „nad spory a prázdné ideologie“, tak kde bychom dokázali být, při šikovnosti českých lidí. Ale rozhodně není důvod pro ostych, naopak občas bychom se mohli i pochválit a být pyšní na svou zem. A oprávněně.

V čem si politici nevědí rady?

Především v situaci, jak neztratit „kompas svých plánů“ a nepodlehnout efektu „slonovinové věže“. Mnohé instituce, úředníci, lobbisté, nátlakové skupiny, jejich „dvořané“ je začnou „uondávat“, odrazovat od vůle něco prosadit. Všichni vymýšlí jen, jak něco nejde ve dvaceti ukázkách, a velmi neradi se pokouší vymyslet alespoň jedno řešení, jak něco prosadit, dokázat pozitivně změnit. Navíc se vytrácejí lidé, kteří dokáží říci – „císař je nahý“. Okolí politiků má velkou vůli je izolovat, zavalit byrokracií a zneschopnit, tím je dostat do polohy příkyvování, neschopnosti, pouhého přežívání a „bafuňářství“. Čímž začíná konec politika...

Klasická situace z kultovního „Jistě, pane ministře/premiére...“. Protože stále bohužel platí, že byrokracie a mediokracie je klíčová síla moderních společností ... a naše role je pomoci „nezblbnout“ a dosáhnout pozitivních změn.

Dnes se nacházíme v době, kdy je politická situace v ČR poněkud zvláštní. Často se setkáváme s názorem, že už v politice nejde o soubor idejí, ale spíš jenom prázdných hesel a kampaní. Co si o tom myslíte?

Bohužel, máte pravdu. Tak dlouho se u nás vyprazdňovala váha a smysl idejí, ideologií, hodnotového kompasu, tím, že často politici něco slíbili a následně dělali doslova pravý opak. Kvůli tomu je dnes ideologie téměř nadávkou, hodnotová politika pouze podezřelou frází... Potřebujeme několik politiků typu Margaret Thatcherové. Ta do politiky vstupovala a v politice se řídila hodnotami, které vstřebala jako dcera hokynáře. Byla na to pyšná. Dávalo jí to pevnost v názorech, odvahu v rozhodování a pro veřejnost

Školní výlet septimy v roce 2007 směřoval na hrad Oheb

uvěřitelnost, kdy jí občané byli schopni v jejich krocích rozumět. Zdaleka ne všichni s ní sympatizovali a fandili její politice, ale ctili její reálnou „odžitou“ zkušenost a prožité hodnoty. Hodnoty nám nikam neutekly, ale objevují se nové – střet klasického světa, práv, ale i odpovědnosti, patriotismu versus vzývání všeho apriori moderního, světového a práva na vše. To myslím, že budou boje příštích desetiletí.

Potřebujeme víc politiků, kteří umí věci srozumitelně hájit a vysvětlovat, dělat změny průběžně, a kteří se alibisticky neschovávají jen za prázdňé fráze a za věčné „strategie pro strategie“ ...

Stále věřím, že tyto otřesy okolo nás opět ožíví hodnotu fungující rodiny, selského rozumu, úcty k půdě a k poctivé práci. V dějinách vždy platilo, že když byla doba nejistá a bouřlivá, tak tyto hodnoty prožívaly svou renesanci.

Máte nějaký zážitek spojený s dobou studia na gymnáziu, na který rád vzpomínáte?

Už jsem vzpomínal na neotřelé zkoušení pana profesora Touše skrze „hand-made“ ruletku. Kultovní byly i jeho příběhy a havajská vyprávění. Zažili jsme i vzplanutí pro věc chemie, a to doslova – u paní profesorky Malé, šlo o její vlasy při jednom chemickém experimentu. Ještě přidám naše vyhlížení astronomických úkazů a „pádů“ komet a vesmírných tělísek všeho druhu – to vždy „zmizel“ pan profesor Kafka a bylo to jediné období, kdy odpadly testy a písemky z matematiky. Tyto dny jsem měl radši než státní svátky. A nejen já.

Co byste vzkázal gymnáziu u příležitosti 110. výročí jeho existence?

Ať je stále tak vyhledávanou a respektovanou institucí, jako bylo za nás. Ať si udržuje rozmanitý, pro rozličné obory nadšený a lidsky sympatický tým profesorů. Ať je nejen vizuální dominantou panoramatu Turnova, ale i symbolem města navenek, v kraji i po republice. A ať na gymnázium jeho absolventi v dobrém vzpomínají a ať formuje mnohé tak, jak formovalo nás.

MILAN BRUNCLÍK (NOVINÁŘ, ABSOLVOVAL 2001)

„Bylo to spíš spontánní. Vlastně nevím, co mě k tomu vedlo. Nikdy jsem k tomu nepřistupoval tak, že bych to chtěl nutně studovat.“ Z původně letní brigády pro deník Pojizeří se stala několikaletá spolupráce a pak už vystřídal všechna dostupná média. Po mnoho let pracoval pro Český rozhlas a nyní připravuje reportáže v České televizi. Začalo to ale mnohem dříve. Své první noviny psal už jako dítě a rozhodně netrpěl nouzí o inspiraci, neboť celé dětství mohl svému otci, novináři Milanu Brunclíkovi staršímu, koukat do „kuchyně“. Jak probíhá práce ve sdělovacích prostředcích a co nám Milan Brunclík, kterého v současnosti na televizní obrazovce denně sledují stovky diváckých očí, prozradil o svých studijních letech na gymnáziu?

Proč právě GyTu?

Myslím, že ani nebylo víc variant. Od začátku jsem to měl do školy blízko. Žijeme v ulici kousek od gymnázia – dnes se jmenuje Jana Palacha, dříve byla Mládeže. A tehdy ještě v budově gymnázia sídlila i základní škola, kde jsem nastoupil do první třídy.

Pak jsme se trochu nesmyslně stěhovali po Turnově – 3. základní škola využívala i prostory 2. základní školy a tak podobně, ale do páté třídy jsem zase chodil do stejné učebny jako do té první. Bylo to v části, kde dnes funguje vzdělávací centrum, v prvním patře nad bytem školníka.

V té době se už rekonstruovala bývalá kasárna v Žižkově ulici pro základní školu a já bych se tam přemístil spolu s ní, kdybych nezkusil přijímací zkoušky na gymnázium a kdybych neuspěl. Ale uspěl jsem, takže jsem pokračoval ve stejné budově, i když na jiné škole.

Jaký byl ten přechod?

Pro mě byl o to snazší, že jsem znal budovu, znal jsem jídelnu a tak dále...

V čem byla ta změna?

Změna byla velká. Vybavuju si první den, jak přišla naše třídní profesorka Iveta Pelcová. Už jen ta změna oslovení – místo paní učitelky před námi stála paní profesorka. A pak to, když nám nastínila, co nás čeká – že se budeme sedm let připravovat na maturitu. Byli jsme poslední sedmileté gymnázium... Dítě vnímá čas i prostor jinak, pro mě to bylo skoro nepředstavitelné. Sedm let! A kvůli jediné zkoušce! Možná, že dnes už studenti a ani společnost nepovažuje maturitní zkoušku za tak významnou událost, ale na mě to tehdy působilo až magicky.

Zmínil jste profesorku Ivetu Pelcovou. Vzpomínáte i na další profesory?

Určitě. Iveta Pelcová byla naše třídní profesorka, takže jsme s ní trávili i spoustu času mimo školu. Zažili jsme mnoho výletů – a musím říct, že ona vždycky uměla zařídit dobrý výlet! Podívali jsme se na mnoho zajímavých míst. Člověk to dnes možná ocení víc než tehdy. Takže díky!

Rád vzpomínám i na Zuzanu Sehnalovou, která nás učila angličtinu. Dokonce už v předposledním ročníku, ještě před maturitou, jsme skládali zkoušku First Certificate, která by mi pak stačila pro zápočet z cizího jazyka na vysoké škole, kdybych se chtěl tamnímu kurzu vyhnout. Ale i díky Zuzaně Sehnalové mám ten jazyk rád, takže jsem se mu nevyhýbal ani na univerzitě, ani na gymnáziu. Ke konci studia jsme měli snad osm nebo deset hodin angličtiny týdně, což jak jsem zjistil později, nebylo na jiných školách ještě běžné. A pamatuji si, jak nám jednou říkala, že sice po nás bude vyžadovat perfektní gramatiku i slovní zásobu, všechny ty předminulé, předpřítomné a předbudoucí časy, ale že v reálné situaci je nejdůležitější, abychom komunikovali a nebáli se toho, a jestli si pomůžeme rukama nohama, hlavně že se domluvíme. To bylo sympatické.

Samozřejmě nemůžu zapomenout na Jana Touše, na jeho pověstnou, i když nespravedlivou ruletku, s jejíž pomocí vybíral, koho bude zkoušet. Ale připouštím, že v jeho podání to bylo zábavné. Jeho dějepisné semináře probíhaly skoro vysokoškolsky, oceňuju taky, že se nezastavil v roce 1945 jako osnovy, ale pokračoval k současnosti. To je mimořádně důležité. A uměl všechny ty příběhy z dějin světa hezky vyprávět. Dokonce tak hezky, že trochu pochybuju, jestli tažení pro ostatky sv. Vojtěcha do Hnězda probíhalo opravdu tak, jak to popisoval, anebo fabuloval, ale každopádně jsem si tu událost zapamatoval.

Nezapomenutelná byla i Jitka Malá a její výuka chemie, vzpomínám i na matematiku s Milošem Honzákem, se kterou jsem sice bojoval, ale jehož přístupu jsem si vážil. A ke konci našeho studia nastupovala nová generace profesorů jako Pavel Mlejnek, Pavel Liška a další. Všem, které jsem nezmínil, se omlouvám tím, že jsem do školy chodil rád.

Byl jste od začátku studia orientován humanitním směrem, nebo se to tak vyvinulo až během gymnázia?

Kdepak, matematice jsem stačil možná tak do páté třídy, a pak se mi tento svět začal vzdalovat.

Samozřejmě mě teď může leckdo obvinít z předpojatosti, ale já si opravdu myslím, že maturita z matematiky není ani pro absolventa gymnázia nutná a nemá být povinná. I s ohledem na rozsah učiva, to množství informací, které je potřeba ve škole zvládnout a které absolutně neodpovídá současným možnostem, jak se k nim dostat, si myslím, že skutečným a jediným základem jsou jazyky – ten náš a ty cizí. Novinář nebo jaderný fyzik, všichni se potřebujeme dorozumět: hledat, ptát se a předat naše vlastní výsledky. A například jaderná fyzika je už naše specializace.

Neříkám, že máme úplně rezignovat na znalosti faktů, když si můžeme všechno vygooglovat – ale škola má připravovat na život. V případě matematiky bych ocenil, kdybych si uměl spočítat hypotéku. To jsme na úrovni procent, trojčlenky... Takže ano, přiznávám, že logaritmy a derivace jsem nepochopil, ale taky dodávám, že jsem je nikdy nepotřeboval. Na rozdíl od té angličtiny, kterou jistě využil i kolega jaderný fyzik.

Váš otec je známý turnovský novinář. Jak Vás to ovlivnilo?

Roli to hrálo určující. Po revoluci se směl vrátit k tomu, co chtěl dělat – působil v Československé televizi i rozhlasu, pak vznikla turnovská televize. Nejenže jsem tu práci doma viděl, ale taky jsem ji dělal, pomáhal jsem mu. Bylo to právě během gymnázia. Ale své první noviny jsem začal vydávat už v první třídě. Tehdy došlo k obnovení Pojizerských listů a já je napodoboval. Vydrželo mi to docela dlouho, a když je dnes vyndám ze šuplíku, tak se musím pochválit, protože vypadaly jako skutečné noviny, i když psané dětskou rukou – ale měly strukturu novin, periodicitu a tak dále.

Už v první třídě tedy nastal moment, kdy jste si řekl: Tohle je něco, čím bych se chtěl jednou živit?

Právě že takhle to nikdy nezaznělo... Bylo to všechno spíš spontánní a rozhodně jsem si nemyslel, že musím studovat a dělat jediné žurnalistiku. Koneckonců, otec ji taky nestudoval – absolvoval práva. Dokonce tvrdím, že můžete být skvělým novinářem i bez diplomu ze žurnalistiky.

Kdy jste se tedy rozhodl, že ji chcete studovat?

Víte, že nevím? Asi když se podávaly přihlášky na vysokou školu. Hlásil jsem se i na politologii a na mezinárodní teritoriální studia, ale přijímací zkoušky na žurnalistiku se konaly jako první a vyšlo to.

Jakou roli v tom hrálo GyTu?

Gymnázium mě ovlivnilo taky výrazně. Existoval tu časopis Herolt. Strašně mě vždycky štvalo, že název končil na t, a ne na d, ale tak si to zakladatelé rozhodli. Po letech, asi i proto, že dřívější tvůrci odmaturovali, začal časopis skomírat, profesorka Jaroslava Dudková ho chtěla pozvednout, oslovila mě a já se ujal Herolta na několik let. Kromě psaní to znamenalo i řešení spousty organizačních věcí: kolik výtisků se bude vyrábět, za kolik se budou ve studovně kopírovat a tak podobně.

Tehdy taky přišla nabídka Open Society Fund, která pořádala pro lidi ze školních časopisů letní školy žurnalistiky, jestli se nechci přihlásit. To byl další významný moment. Týden nebo deset dní se nám věnovali lidé z českých a amerických médií, třeba z Washington Post, což bylo inspirativní. A bylo to díky gymnáziu a jeho časopisu.

Gymnázium jste tedy ještě mnohokrát ocenil...

Na vysoké škole se potkáte s lidmi odjinud, z celé země i z vyhlášených pražských gymnázií. Když jsme v prvním ročníku srovnávali, jak to kde fungovalo, tak byli překvapení – a vlastně i já jsem byl překvapený, že možnosti, které nabízelo turnovské gymnázium, nebyly všude samozřejmostí. Třeba systém volitelných seminářů, First Certificate, dostali jsme se na jazykový kurz do Anglie a tak podobně.

Zmínil jste Herolta, který byl nedávno na gymnáziu opět obnoven. Jak tehdy časopis fungoval?

Když jsem přebíral Herolta, tak v podstatě nefungoval. Chtěl jsem, aby vypadal jako skutečný časopis. Někteří kolegové si představovali spíš studentský plátek, ale myslím to v dobrém: aby se tam čtenář dočetl hlášky profesorů, vtipy a podobně. Já byl větší pragmatik, víc novinář. Ale našli jsme cestu a vedle zpravodajství tiskli i publicistiku, povídky studentů a nakonec i ty hlášky profesorů. A představte si, lidé

Výuka cizích jazyků probíhá ve speciálně vybavených odborných učebnách – na snímku hodina němčiny profesorky Ivety Pelcové na konci 90. let

si pro to chodili do studovny a kupovali si to. Zkrátka byla to jiná doba, kdy čtenáři ještě byli ochotní za obsah platit.

V jakém nákladu Herolt vycházel?

Zhruba 100 výtisků? Někdy víc, někdy méně... Za důležitou jsem považoval periodicitu, že opravdu každý měsíc vyšlo nové číslo.

Po maturitě jste nastoupil na žurnalistiku a pak přišla hned práce v České televizi?

Tak rychle to nešlo. Když jsem byl na vysoké škole v prvním ročníku, v Turnově začal vycházet Deník Pojizeří, kde hledali člověka na prázdninovou brigádu. A z původně plánovaných 14 dní se stala několikaletá spolupráce. Od druhého ročníku byla škola volnější a tehdy přišla nabídka Českého rozhlasu, který zase sháněl externího kolegu. Chvilí se zdálo, že z toho nic nebude, slyšel jsem, že jedna z vedoucích měla říct: Ten sem nepatří, protože se jí nelíbilo, jak mluvím, ale moje tehdejší šéfka Ivana Bernáthová si mě prosadila, já zapracoval na svém mluveném projevu, a ukázalo se, že to půjde, protože po dvou týdnech externí spolupráce jsem se stal zaměstnancem. Nejdřív jsem měl na starosti zpravodajství z okresu Semily, pak postupně přibývaly a ubývaly Českolipsko, Jablonecko, takže jsem si vyzkoušel i práci v jiných regionech, mimo ten domovský a nakonec jsem připravoval i volební vysílání za celý Liberecký kraj.

Areál České televize na Kavčích horách byl už několikrát cílem našich cest do Prahy – v roce 2011 se s přenosovou technikou seznamovali letos maturující oktáváni

Takže během studia jsem pracoval a při práci studoval. První nabídku České televize jsem odmítl, protože jsem nechtěl odejít od rozdělané práce, ale pak ta nabídka přišla znovu a po šesti a půl letech v rozhlasu jsem nastoupil do České televize. Svoji první reportáž jsem odvysílal hned první den, 2. března 2009 v Událostech v regionech o tom, jak se v Liberci uklízí po lyžařském mistrovství světa. Měl jsem na sobě příšernou, netelevizní bundu a hrozně jsem se u toho mračil. A můj editor mi psal: Nechtělo by to sako?

Jak jste přistupoval k práci v televizi?

Koupil jsem si oblek... Ne, přistupoval jsem k tomu odpovědně a pokorně. Nastoupit v 26 letech na post regionálního zpravodaje veřejnoprávní televize, to by se mi v ARD nebo v BBC asi nestalo. Měl jsem respekt, ale na druhou stranu už i nějaké předchozí zkušenosti. A je to trochu jiná práce. V rozhlase jste neviditelný a ve zpravodajství jako autor sám za sebe, v televizi vidět jste a je to výrazně týmová práce. Na univerzitě jsem si sice vybral televizní specializaci, ale myslel jsem si, že spíš budu psát v novinách, kde se můžete vyjádřit obsírněji – rozhlasovou i televizní zprávu musíte vtěstnat do několika vět. Navíc až do

první třídy jsem neuměl říct r ani ř, s takovou vadou řeči bych v audiovizuálních médiích neuspěl. Naštěstí mě to paní učitelka Hana Bínová naučila.

Když jsem ještě v rozhlase pendloval mezi prací, školou a domovem, tak v autobusu často hrálo rádio a stalo se, že řidič poslouchal mou reportáž. Já k němu mluvil, ale on mě neznal a neviděl. Nevěděl, že sedím vedle něj. Zvláštní zkušenost. Televize je v tomhle jiná, je to obraz a zvuk, komplexní médium. A samozřejmě vás zbavuje anonymity, za reportáž ručíte obličejem.

Jaká je práce v České televizi?

Určitě zajímavá, ale je to pořád práce. Musíte do ní ráno chodit, vracíte se večer. Někdy až v noci. Někdy do ní jdete v noci a vracíte se zase až večer. Ale díky ní se potkáte se spoustou zajímavých lidí a podíváte se na mnoho zajímavých míst.

Je to práce odpovědná, zvláště ve zpravodajství, kde zprostředkováváte informace. Média stejně jako i další instituce – a nejen u nás, ale globálně – procházejí v současnosti určitou krizí důvěry, a je to tak práce možná ještě odpovědnější než dříve. Samozřejmě, pochybující, kritický divák je správný divák, ale v poslední době někdy to zpochybňování čehokoliv nabírá extrémní podoby. Diskutujete s někým, kdo tvrdí, že Země není kulatá a že je to jeho názor a on má na něj přece právo...

A pak je to práce pestrá. Jako regionální zpravodaj jsem měl na starosti dění v Libereckém kraji. Cokoliv zpravodajsky zajímavého se tu odehrálo, bylo na mně, abych to zaznamenal a zpracoval. Ne všechno se děje v pracovní době, proto existuje systém pohotovostí a vždy dva týdny v měsíci jsou redaktor s kameramanem k dispozici 24 hodin denně, připravení okamžitě kamkoliv vyjet – a další dva týdny druhý štáb. Na druhou stranu po letech člověk získá kontakty a přehled, takže je snazší začít referovat i o nějaké náhlé události nebo tématu.

Od roku 2013 pracuju v domácí redakci v Praze – tady už tolik nehrozí výjezdy k nočním požárům, ale zase jde o závažnější, komplexnější témata, která vyžadují náročnější zpracování, a je to široký záběr, s trochou nadsázky jeden den DPH a druhý den HDP. Vyžaduje to přípravu, sledovat dění a být pořád v obraze, protože ráno se můžete začít zabývat kotlíkovými dotacemi nebo opravou dálnice D1, ale pak se něco stane, musíte všeho nechat a odpoledne čekáte, jak dopadne koaliční vyjednávání, tedy politika. V redakci se snažíme specializovat, já se věnuju hlavně životnímu prostředí s přesahem do dopravy, energetiky, ekonomiky, ale je to pestré a nikdy přesně nevíte, co vás ten den čeká.

Školní posilovna je studenty využívána nejen při obvyklé výuce tělesné výchovy, ale i k aktivnímu trávení volného času

Zbyde vůbec redaktorovi ČT nějaký volný čas?

Zbyde, ale mohlo by ho být i víc. Ovšem kdyby mě ta práce nebavila, tak bych ji asi nedělal. Samozřejmě jsou dny, kdy to ani mě nebaví – například když slyším pořád ta stejná prázdná vyjádření, a pokrok nikde, ale zase si uvědomuju, jak hrozné to je, když někdo dělá práci, kterou nemá rád. V tom mám štěstí.

Před nedávkem u Vás byli někteří studenti našeho gymnázia, kterým jste v rámci Kariérního dne GyTu představil studio ČT na Kavčích horách. Co si myslíte o tomhle projektu?

Že je přínosný. Nabízí studentům, aby viděli na vlastní oči práci, o které uvažují. Je to sice pouhý den a může se stát jako letos, kdy přišla jedna studentka, že se zrovna nic moc nedělo, takže nebyla zrovna svědkem převratných reportáží, ale slyšel jsem, že i tak byla spokojená. Je správné dát studentům příležitost – záleží pak už jen na nich, jestli a jak ji využijí, ale mají tu možnost.

Už několik let řídí Monika Švancarová provoz bohatě vybavené studentské knihovny

Jak si vysvětľujete tu krizi důvěry v tradiční média a jak se stavíte k tomu, že se do nich politici trefují?

To by bylo na přednášku. Politici jen reprezentují společnost a nebrojili by proti médiím, kdyby to aspoň u části lidí nerezonovalo. Někteří proto útočí na média a tvrdí, že jsou zlá, neobjektivní a zkorumpovaná, ale kde to říkají? V médiích! Takže je obrátně využívají pro nastolování vlastní agendy, i když se tváří, že s nimi nechtějí mít nic společného, a část veřejnosti jim k tomu tleská.

A pokud jde o krizi důvěry – myslím, že je to podobné, jako když církev ztratila s vynálezem knihtisku monopol na informace. To byl historický zlom. Do té doby měla patent na výklad světa. Podobně donedávna neexistovala jiná možnost dozvědět se, co se děje ve světě okolo, bez novin,

rozhlasu nebo televize. Změnil to rozvoj internetu. Po webech klasických médií začaly vznikat blogy a nová internetová média a nastala bezprecedentní situace, kdy každý může publikovat cokoli, což předtím mohla jen úzká vrstva. To je úžasná věc. Sociální média pak tyto možnosti znásobila.

Jenže zatímco základem profesionální novinářské práce v médiích je ověřování informací a jejich zdrojů, na internetu existuje skoro nulová zodpovědnost a najdete tam opravdu všechno od pravdy po blábol. Část lidí ale řekne, že tradiční média tají informace, nemluví o tom či onom, že jde o cenzuru – zvláště, když zjištěná fakta neodpovídají jejich názoru. S tím souvisí problém sociálních bublin, které utvrzují jejich členy v představě, že pouze jejich názor je ten správný, a rozdělují tak společnost. Jenže tato společnost dosahovala svých úspěchů mimo jiné i díky debatě, střetávání různých názorů a koncepcí, ze kterých se pak vybírala nejlepší řešení – a svým prostorem k tomu přispívala právě média.

Řeknu vám příklad z praxe – ve zpravodajství se objeví informace, že průměrná mzda vzrostla na 30 tisíc korun. Na to přijdou reakce: Co to vysíláte? Já ani nikdo jiný to přece nemá! Odpověď zní, že jde jenom o průměrnou mzdu – někdo bere víc, jiný méně, ale informace neodpovídá situaci konkrétního člověka, jeho představě – a už hromy, blesky, prolhaná média. Část lidí jim nedůvěřuje prostě proto, že nesouhlasí se systémem jako takovým, a média jsou jeho součástí. Česká televize je často první v řadě s argumentem: My vás přece platíme, tak říkejte pravdu! Naši pravdu! Ale spíš je jako fackovací panák za ostatní média a rozhodně v tom není sama.

Jak se k tomuhle problému ztráty důvěry postavit?

Dělat svou práci dobře. To je asi jediná správná cesta. Větší roli by mělo hrát samozřejmě školství a mediální výchova, protože žijeme v informační době. S počítačem jsem se učil zacházet na gymnáziu – ve studovně byly čtyři, doma ho mělo pár kluků a vrcholem komunikace bylo ICQ. Dnes vypadá jinak počítač, jinak funguje internet, svět se změnil, ale obávám se, že školy na to nezareagovaly o moc víc než výměnou těch počítačů. Klíčové ovšem je, abychom jako novináři dělali svou práci poctivě a byli užiteční. Zpravodajství musí být nestranné a přesné, aby bylo i důvěryhodné.

Co byste popřál škole ke kulatému výročí?

Asi aby byla aspoň tak dobrá, jakou si ji pamatuju. A když jsme mluvili o tom, jak se svět mění, jak je komplikovaný a jak je těžké se v něm orientovat, tak možná aby byla ještě lepší.

IRENA KOBOSILOVÁ (FILMOVÁ PRODUCENTKA, ABSOLVOVALA 2002)

„Hodně ráda vzpomínám na celé ty čtyři roky. Poznala jsem tu spoustu skvělých přátel včetně svého manžela, který se mnou chodil do třídy,“ to a spoustu dalších vzpomínek na turnovské gymnázium nám prozradila Irena Kobosilová, marketingová ředitelka distribuční společnosti Cinemart. Stejně tak nám mnoho pověděla i o výrobě a distribuci filmů.

Proč jste se rozhodla pro studium na turnovském gymnáziu?

Myslím, že tehdy přijímali na gymnáziu bez přijímacích na průměr, tak mě ani nenapadlo chodit jinam. V té době jsem navíc neměla jasno, jakým směrem bych se chtěla ubírat, a gymnázium rozhodování alespoň o čtyři roky odložilo.

Vzpomínáte na některé Vaše učitele?

Měla jsem štěstí, že jsem zažila dnes již zesnulého pana Touše, byť jenom na chvíli, protože se právě vracel z vojny Pavel Mlejnek, který si nás převzal a měl nás až do čtvrtáku, v mém případě do maturity. Naše třídní byla paní Pfajfrová – měli jsme ji na matematiku. Vzpomínám i na pana Vávru, který nás měl celé čtyři roky na češtinu, a na mnoho dalších, měli jsme skvělé učitele.

Co Vás později vedlo ke studiu na FAMU?

Já jsem se rozhodla až na poslední chvíli ve čtvrtém ročníku. Na produkci mě tehdy nasměroval můj kamarád Jarda Stuchlík z dramatického kroužku, když viděl, jak všechno a všechny neustále organizuju (smích). Podala jsem si přihlášku na DAMU, JAMU a FAMU a snažila se s jeho pomocí rychle připravit a dohnat, co bylo třeba. Zejména o filmové výrobě jsem toho moc nevěděla, například produkční pro mě byl ten, kdo komanduje štáb na place. Takhle představa se mi zrovna docela zamlouvala, ale když jsem později zjistila, že konkrétně toto je práce pomocného režiséra, trochu mě to zklamalo (smích). Na FAMU zkoušky probíhaly jako první, a když mi přišlo rozhodnutí o přijetí, už jsem další školy nezkoušela, měla jsem ohromnou radost, že to hned napoprvé vyšlo.

Jak vzpomínáte na vysokoškolské studium?

Byl to úplně nový svět. FAMU je specifická v tom, že klade velký důraz na praxi a studenti musí pracovat hodně spolu. Každý ročník bývá složen tak, aby v něm byl podobný počet režisérů, scenáristů, kameramanů, zvukařů, střihačů atd. Studenti tak tvoří takové malé štáby. Vzpomínám, že nás do skupin rozdělili už na úvodním seznamovacím kurzu a měli jsme za úkol natočit krátký film. Bylo to hodně intenzivních pět let. Studium nebylo ani tolik akademické, i když jsme samozřejmě měli teoretické předměty, ale největší důraz byl kladen na to, abychom se naučili točit. V takovém prostředí si rychle najdete lidi, se kterými si sednete a se kterými vás baví pracovat, a není neobvyklé, že tato tvůrčí spojení přetrvávají i po škole.

V současné době působíte jako marketingová ředitelka distribuční společnosti Cinemart. Jak taková distribuční společnost funguje a jakou roli v ní hraje marketingová ředitelka?

Distribučních společností je na našem trhu několik, my jsme ta největší z nich, působíme u nás i na Slovensku. Vybíráme hotové filmy, které nakupujeme nebo je máme na základě vazeb s našimi zahraničními partnery, a ty pak uvádíme do kin. Samotné uvedení filmu do kin má několik aspektů. Jeden z nich je obchodní, kdy je třeba přimět provozovatele kin, aby film do svého kina nasadili, a dohodnout s nimi podmínky. Dále je to marketingová stránka, kdy filmům musíte udělat propagaci a kampaň, aby se o nich kinaři a hlavně diváci vůbec dozvěděli. A to je má práce. Mám na starosti tým lidí, kam spadají marketingoví manažeři, PR manager, online manager atd. a ti vytváří pro filmy konkrétní kampaně.

Vedle toho se v Cinemartu podílím na akvizicích nových filmů, což znamená, že s kolegy jezdím několikrát do roka vybírat a nakupovat filmy na filmové trhy – do Berlína, do Cannes, do Los Angeles. V zahraničí obvykle trávím minimálně šest týdnů v roce. V letošním roce uvádíme do kin 69 filmů, takže někdy je to už hodně hektické. Ale rozhodně si nestěžuju, je to krásná práce.

Učebna hudební výchovy bývá rovněž využívána jako přednáškový sál nebo zkušebna dramatického kroužku

Jako největší česká distribuční společnost spolupracujete s nejnámějšími hollywoodskými studii. Jaká je tato spolupráce?

Velmi si této skutečnosti vážím a vnímám to jako obrovskou devízu. Na našich trzích zastupujeme studia Paramount, Universal a Twentieth Century Fox, pro které jsem shodou okolností pracovala už dříve, byla to moje první práce v distribuci. Pracovala jsem jako manažer čistě pro jejich filmy a strašně moc jsem se díky tomu naučila. Hollywoodská studia mají největší know-how v oboru, vědí jak s filmy pracovat, mají obrovské zázemí, spoustu specialistů. To vše nejenže velmi usnadňuje práci, ale stále se učíte něco nového. Z mého pohledu je skvělé, že takto získané znalosti mohou využít třeba i pro práci s českými filmy, které do kin také uvádíme.

Jinak je ale spolupráce se studii naprosto standartní, pracují tam normální, milí lidé, se spoustou z nich máme za tu dobu už velmi přátelské vztahy. Ta výjimečnost spočívá především v tom zázemí.

Kromě distribuce se zabýváte i koprodukcí filmů. Jak filmová koprodukce probíhá? Jak dlouho vůbec trvá vytvořit film?

Produkujeme pouze několik vybraných filmů, není to naše hlavní činnost. Ale s českými producenty, se kterými máme dlouhodobější vazby, vstupujeme do koprodukčních projektů. Z poslední doby to byl

například film *Tátova volha* producenta Tomáše Hoffmana, se kterým jsme spolupracovali už dříve – třeba na filmu *Bezva ženská na krku*.

Koprodukce je oproti distribuci jiná v tom, že jsme u daného projektu přítomni už od samého počátku – čteme scénář, vyjadřujeme se k němu, účastníme se natáčení... Tento přístup má výhodu v tom, že s filmem můžeme po marketingové stránce začít pracovat podstatně dříve, a tím pádem mu dokážeme zajistit mnohem lepší péči.

Co se týká délky, jak dlouho film vzniká, to je různé. Animovaný film *Hurvínek*, který jsme také koprodukovali, vznikl tuším kolem deseti let. Hrané a produkčně méně náročné filmy to ale mohou stihnout i za rok a půl. Z nápadu, resp. námětu se poměrně dlouho píše scénář, který se pak dále vyvíjí, film je třeba zafinancovat, jeden až dva měsíce se natáčí a následují dokončovací práce, tzv. postprodukce. Když je film dokončen, tak se naplňuje termín jeho uvedení, což už je naše práce, a přibližně 3–4 měsíce před premiérou začneme pracovat na jeho kampani.

Hodina informatiky a výpočetní techniky (2014)

hlavu. Shodou okolností jsme jednu testovací projekci letos v zimě realizovali i ve spolupráci s turnovským gymnáziem, abychom znali reakce nejen pražských diváků. Film se nakonec v Karlových Varech dostal do hlavní soutěže a Olmo Omerzu získal Cenu za režii, což je fantastický úspěch. Jak se to vše přetaví v zájem diváků ale zatím nevíme, do kin film uvádíme až na začátku září.

Na nedávném Mezinárodním filmovém festivalu Karlovy Vary měl premiéru film *Všechno bude*, který Cinemart také uvádí do kin. S jakým ohlasem se setkal?

Ohlasy byly skvělé, jak ze strany kritiků, tak festivalových diváků. Olmo Omerzu je velmi nadějný mladý tvůrce, natočil již např. Rodinný film, který měl u kritiky velký úspěch. *Všechno bude* je ale hodně specifický film, celkem jsme si s ním lámali

V dnešní době se mnoho diváků přesouvá z kin na internet. Je těžké přilákat lidi do kin?

Ač to může tak působit, diváků v kinech neubývá. Naopak, např. rok 2016 byl, co se týká návštěvnosti kin, od devadesátých let nejúspěšnějším rokem vůbec. Stále také vznikají nová kina, byť už ne takovým tempem jako dřív. Myslím, že tu stále ještě je potenciál růstu, ani zdaleka ještě nedosahujeme frekvence, s jakou kina navštěvují diváci v západní Evropě či USA. Množstvím možností, kde se filmy dají sledovat, a samozřejmě také pirátstvím, které je v Česku velký problém, trpí spíše trh s DVD a Blu-ray. Jít do kina je totiž stále spíše sociální zážitek, který rádi s někým sdílíme, podobně jako třeba návštěva divadla či koncertu.

Má český filmový trh nějaká specifika oproti zahraničí?

Ano, má. Jedním z nich je nekritická láska českého diváka k českým filmům. Oblíbenost tuzemských filmů je u nás velmi vysoká a podíl na jejich návštěvnosti se pravidelně pohybuje kolem dvaceti procent

z celkového trhu. Vyšší oblíbenost domácích filmů je snad už jen ve Francii nebo Turecku. Takže i proto zde vzniká tak vysoké množství nových českých filmů, jejichž kvalita bývá někdy diskutabilní.

Kromě filmu jste také velmi úspěšná v kickboxu (dvě vítězství na mistrovství světa). Jak jste se ke kickboxu dostala a co pro vás znamená?

Ke kickboxu jsem se dostala vlastně také přes film. Během studia na FAMU jsem pracovala jako produkční na různých projektech a filmech, kde jsem se seznámila s kaskadéry. Jsem hodně sportovně založená a tehdy mi to přišlo jako skvělý nápad a chtěla jsem to také zkusit. Řekli mi, že klidně, ale že musím umět nějaké bojové umění, protože nejčastěji se točí různé bojové scény. Dali mi kontakt na majitele kickboxového klubu a úspěšného kaskadéra Pavla Dvorščíka a po první lekci bylo jasno. Úplně mě to pohltilo a na kaskadéry jsem už ani nevzpomněla. Trénovala jsem každý den, po dvou měsících jsem jela na první závody, kde jsem od zkušené soupeřky strašně dostala, ale to mě namotivovalo. Za rok jsem už byla v české reprezentaci a za další rok jsem začala vyhrávat, co se dalo. Dávala jsem tomu tehdy hodně času, ale vracelo se to. Kickbox je nádherný sport, náročný, komplexní. Hodně jsem díky němu cestovala, nejen po Evropě, tehdy jsem se například poprvé podívala do USA, když se mistrovství světa konalo v Disneylandu na Floridě.

Máte z gymnázia nějaký zážitek, na který ráda vzpomínáte?

Hodně ráda vzpomínám na celé ty čtyři roky. Poznala jsem tu spoustu skvělých přátel včetně svého manžela, který se mnou chodil do třídy. Měli jsme úžasnou třídu, na poměry gymnázia spíš sportovně orientovanou. Hodně jsme si tak užívali všechny ty lyžařské a sportovní kurzy a výlety, ale vlastně jsme se dost bavili i ve škole. Vzpomínám, jak jsme rádi, a myslím, že i docela často, chodili do hospody k Maruše naproti přes ulici. Hrozně jsme se divili, jak to, že to učitelé pokaždé vědí. (smích)

Chtěla byste gymnáziu k 110 letům něco vzkázat?

Chtěla bych hlavně za ty čtyři krásné roky strašně moc poděkovat.

Tým našeho gymnázia přivezl z Pardubic zlaté medaile z celostátního finále Přeboru škol v orientačním běhu (2018)

STUDENTSKÁ LITERÁRNÍ SOUTĚŽ

K příležitosti 110. výročí školy byla mimo jiné vyhlášena literární soutěž pro studenty, a to se stejnými tématy jako při 90. a 100. výročí; proběhl tedy již její třetí ročník. Soutěžící byli rozděleni do tří kategorií podle věku, samostatnou skupinu tvořila díla v oboru poezie.

Soutěž začala na podzim 2017 vyhlášením témat a ve stanoveném termínu, tj. do konce kalendářního roku, odevzdalo své práce 77 studentů. Po zhodnocení vyučujícími českého jazyka bylo do finále vybráno 40 prací, které byly předány dalším odborným porotcům, vesměs absolventům našeho gymnázia. Byli to:

Mgr. Barbora Gregorová, Ph.D. – spisovatelka a překladatelka z polštiny

Mgr. Petra Honzáková – bohemistka, pracuje v Ústavu jazykové a odborné přípravy UK

Mgr. Lenka Křížová – učitelka turnovského gymnázia, pracuje pro Historický ústav AV ČR

Mgr. Jaroslav Rudiš – spisovatel (Nebe pod Berlínem, Grandhotel), scénárista, novinář

Každý hodnotitel ocenil jednotlivé texty přidělením bodů, ty potom byly sečteny a zvítězily práce s nejvyšším počtem bodů. Autoři prvních tří prací v každé kategorii byli vyhlášeni a oceněni při slavnostním shromáždění na konci loňského školního roku. Ty nejlepší práce si můžete přečíst v tomto almanachu.

Když my odejdeme, věci ve škole ožívají – Kdo zvítězil?

„Konec hodiny, služba smaže tabuli,“ řekla paní učitelka. Žáci vybíhají ze třídy, jediná Lenka zůstává ve třídě a maže tabuli. Lenka přichází do šatny poslední. Všichni ostatní žáci už jsou na cestě domů. Když se oblékla a chtěla jít domů, zjistila, že je zamčeno. Třeba je ve škole ještě uklízečka, pomyslí si Lenka a sedne si na židli...

„Honem, honem, všichni do tělocvičny,“ volá úhloměr, „finále za chvíli začíná.“ Slovníky, kostry a další pomůcky spěchají fandit do tělocvičny. Lonšti vítězové, matematické pomůcky, jsou připraveni zahájit turnaj. V letošním finále se utkají štětce, nůžky a kelímky za tým výtvarka proti zajícům, mikroskopům a ptákům za tým biologie. Kružítka popichuje dobíhající slovník, aby stihnul začátek. „Písk!“ zahájila kalkulačka hru. Nože hlasitě povzbuzují štětce. Skóre je 1:0 pro výtvarku. „Co to vidím?“ mumlá si pro sebe úhloměr. Kelímky zakrývají mikroskopům výhled, štětce podráží zajícům nohy a nůžky stříhají ptákům peří. Po 10. minutě vede výtvarka 2:0. „Písk!“ ukončuje 1. poločas kalkulačka. Mikroskopy s ptáky si domlouvají taktiku a štětce se radují, protože vyhrály 1. poločas. „Písk!“ zahájila kalkulačka 2. poločas. Štětce číslo 4 podrazil nohy zajíce a úhloměr ho posílá na trestnou lavici. V tu ránu se skóre mění na 2:1 pro výtvarku. Slovníky nahlas povzbuzují biologii. Štětce číslo 5 se už také dostává na trestnou lavici, protože šimral ptáky. Skóre se mění na 2:2. „Remíza!“ křičí kalkulačka...

„Lenko, Leničko,“ probouzí Lenku uklízečka. „A jak to dopadlo?“ táže se Lenka. Uklízečka překvapena: „Co, co jak dopadlo? Ále, asi dobře.“ „Tak to asi vyhrála biologie,“ pomyslí si Lenka a šťastná odchází domů, protože vyhrál její nejoblíbenější předmět.

Barbora Novotná, studentka 1. A

Tajemství školní tašky

Vracel jsem se odpoledne ze školy a jako každý den jsem se k nim prostě připlctl. Bývá s nimi docela legrace, tak proč chodit domů sám a jen tak se bořit ve sněhu a v myšlenkách! Tehdy to byl na mou věru slavnostní den – ten rok to bylo naposledy, co naše hlavy kvasily zavřené za školními zdmi. Vločky poletující ulicemi provokovala purpura, jejíž vůně se linula snad z každého na chvíli pootevřeného okna a náhodní chodci si vzájemně stěžovali, že je zítra Štědrý den a oni ještě neměli to srdce nebo spíše čas zabít kapra, který nic netuše okupoval téměř každou vanu ve městě. Nebydlím zrovna daleko od školy, ale ke každodennímu nařikání nad tou zbytečnou chůzí, když máme auto, to úplně stačí. Ušli jsme asi půl kilometru a už jsme se koulovali. Petr, který je už velký, držel celou dobu v ruce prázdnou krabičku od cigaret, což mu sice bránilo v odpovídání na časté sněhové políčky, ale dělalo ho to dospělejším a hlavně důstojnějším: takovým, jakými jsme chtěli být všichni, jenom se nám jaksi zoufale nedostávalo krabiček s velbloudem.

Když už jsme byli sněhem obalení tak, že jsme se dali jeden od druhého rozeznat jen podle barvy očí a Petrovy krabičky, prošli jsme kolem bytového domu, který už z dálky vyhlížel poněkud nevábně. Nikdo z nás tam sice nebydlel, ale už jsme si zvykli tam udělat na pravidelné cestě ze školy malou zastávku. Bydlel tam totiž Čeněk. Takové asi o rok mladší děcko, které se hloupě šklebilo a od kterého nikdo z nás neslyšel rozumné slovo. Ani jsme se vlastně nesnažili to rozumné slovo získat nebo alespoň zaslechnout, protože na to zkrátka nezbýval čas. Byl o hlavu nižší než my a my se dávno shodli, že to s ním není v pořádku. Všechno, co se mu řeklo, bral jako nezpochybnitelnou pravdu a při jakkoliv dlouhém rozhovoru podivně koulel očima na všechny strany. Stačilo málo a udělal cokoli, co se mu řeklo: namaloval na školní fasádu, na co jste jen pomysleli, celkem dobře házel z mostu kamínky na jedoucí auta, a když jsme ve škole fasovali sladké mléko, vždycky nám své dal, protože jsme mu už ve třetí třídě doporučili bezmléčnou dietu a on v rámci péče o své zdraví souhlasil. Péťa vždy během té krátké zastávky zazvonil na nám dobře známý zvonek, a než Čeněk stačil sejít dolů, tak jsme se schovali – tuto proceduru jsme opakovali zhruba třikrát až čtyřikrát, podle nálady a Čeňkových reakcí – někdy jenom vyšel v těch svých pantoflích a rozhlédl se, jindy, to jsme byli raději, volal na celé kolo: „Kamarádi? Jste to vy?“ a po chvílce pátrání zase zašel do domu. Dneska ale nevyšel. Možná nebyl doma. „To je zvláštní, kde zrovna on může být?“ divil se Petr a nervózně mačkal čudlík s Čeňkovým příjmením. „To nevím, třeba usnul.“ napadlo mě. „Tohle by probudilo i mrtvého, leda by si snad vypnul zvonění, ale to by mě zklamal.“ odpověděl rozrušeně Filip. „Snědej je na to dost,“ odbyl ho Petr a ještě víc stisknul to chatrné tlačítko. Ale nedělo se nic. Nikdo nevycházel.

Už jsme plni zklamání odcházeli lehkým popraškem sněhu od jeho domu, ale tu jsme ho spatřili. Vyšel z Náhorní ulice a mířil si to, kam jinam než domů. Tvářil se nějak významně, a co chvíli se ohlížel, jestli snad někdo nejde za ním. Vypadalo to, že v brašně, kterou nosí už bůh ví jak dlouho do školy, nese něco těžkého nebo důležitého, alespoň nám to tak připadalo, protože si neposkakoval jako vždycky. Přišel před svůj vchod a my ho z dostatečné vzdálenosti pozorovali. Sundal si tašku. „Co v ní může ten kluk mít?“ říkal si snad každý z nás. Jeho studená ruka lovila klíče, a když je našla, vítězoslavně je vsunula do zámku; do deseti bys nenapočítal a Čeněk byl v teple domovní chodby. Vyzrazili jsme jako šílení. Ta taška zůstala ležet na zápraží! V tom spěchu ji nestačil vzít dovnitř.

Dneska už jsme nezvonili. Bleskurychle jsme tu jeho brašnu čapli a utíkali od starého, popraskaného bytového domu do Náhorní ulice. To je pane úlovek! Běželi jsme navzdory mrazu a zastavili jsme se před Petrovým domem – bydlí z nás tři nejdál a má i nejdelší nohy, takže jsme se nemohli zastavit u jiného domu, protože Petr, který držel tašku v ruce, běžel deset kroků před námi. „Tak nám to ukaž!“ naléhal Filip a oba jsme se k Petrovi nahrnuli. „Přece si to nenechám pro sebe, takovej poklad!“ oddychoval a začal se dobývat dovnitř. Byla to zvláštní aktovka. U nikoho jsem podobnou neviděl, vypadala skoro jako z kůže, ale byla nejspíš dost stará, protože byla oprýskaná a na mnoha místech prodřená. Petrovi se do ní po chvilce snažení podařilo dostat. Taška byla k našemu překvapení téměř prázdná, kromě několika učebnic a sešitů v ní však na samém dně leželo něco zabaleného do papíru. Vrhli jsme se na to a začali rozbalovat. Bylo to dost nešikovně zabalené a papír vypadal mnohokrát použitě. A pak na nás vykouklo něco, co nikdo z nás nečekal. Středně velká panenka s obrovskými očima. „Tak on si hraje s panenkama! No, tak teď už můžeme čekat cokoliv, pánové!“ řekl Filip a museli jsme se smát. Představa, jak si černovlasý Čeněk obléká panenku, byla tak úžasně překvapivá, že jsme si to dovedli představit jen velice těžko. Ta panenka byla divná. Taky vypadala docela použitě – když jsem se podíval pořádně, chyběly jí nějaké vlasy a ručky držely v plastových kloubech jen tak tak. Nakonec jsme se dohodli, že si panenku nechá Petr, a až Čeňka uvidíme ve škole, na všechno se důkladně vyptáme. Já jsem si směl nechat brašnu a na Filipa nic nezbylo, tak mu Petr půjčil svoji krabičku od cigaret, aby mu to nebylo líto. Pak jsme se rozešli domů.

„Tak on si hraje s panenkama, černej Čeněk si hraje s panenkama, no věřili byste tomu?“ Bloudil jsem ulicí a sníh mě dráždil pod očima. „Dneska přijdu domů pozdě,“ pomyslel jsem si. Na zádech mě hřály dvě tašky, už jsem se těšil, až si tu Čeňkovu vystavím v pokoji, při takové myšlence se mi tím těžkým sněhem šlo hned lépe. Do nočního ticha vysílaly sněhové vločky prosebné nářky k mihotavým lampám, aby je alespoň trochu zahřály, a já vítězným krokem mířil k domovu. Když jsem otvíral vchodové dveře domu, vypadl z Čeňkovy brašny malý papírek. Okamžitě jsem ho sebral. Byl propitý modrým inkoustem a bylo na něm Čeňkovým kostrbatým písmem něco napsáno. Už jsem se těšil, až to po svátcích s kluky přečteme. Ale zvědavost mi nedala. Třáslý se mi ruce nedočkavostí, a tak jsem ten vzkaz rozbalil. Stálo tam velkými písmeny „MARUŠKA“. Moc jsem tomu nerozuměl. Zavrtěl jsem hlavou a mé oči jezdily po malém lístku papíru jak rentgen. Úplně dole na tom lístku bylo napsáno: „Od Ježíška“. Zmuchlal jsem ten papírek a hodil na sněhem přikrytý asfalt. Tu hnusnou aktovku jsem nechal ležet na prahu. Taková stará, sešlá taška se mnou domů nepůjde.

Vojtěch Franců, student 5. A

Cesta do hlubin študákovy duše

„Tak tedy, Filipe, zítra do nové školy!“ poznamenal tatínek.

„Ano tati, já vím.“ řekl sklesle Filip.

„A pamatuj, chlapče, jméno Hrdlička bylo vždy synonymem pro vzorného studenta. Chodil jsem tam já i tvůj otec a oba dva jsme vždy patřili k těm nejlepším, tak ať nám na tom gymnáziu nenaděláš ostudu!“ zaslechl vnuk od dědy už asi tak po sto padesáté.

„Pilně studuj, ať z tebe jednou něco je!“ dodala babička.

„Ano babi, to víš, že ano.“ ujišťoval ji vnuk ještě ve dveřích při odchodu z návštěvy prarodičů.

Filipovi se do nové školy vůbec nechtělo. Gymnázium, to je elita těch nejchytřejších. Budou tam samí „Einsteinové“, inteligenti a intelektuálové a mezi nimi on, obyčejný kluk. Co když mu to nepůjde? A co na to bude říkat otec? Na to snad radši ani nemyslet. Jediné, co mohl v tuto chvíli dělat, bylo se na ten první den pořádně vyspat. Unaveně položil hlavu na polštář a během chvíle se ponořil do tvrdého spánku...

„Dnes máme ale krásný den! Kohopak si dneska vyzkoušíme?!“ položil zpoza stolu profesor s krátkými prošedivělými vlasy a drobnými brýlemi pevně zaraženými na nose do vzduchu otázku. Ve třídě vyzdobené starobylými malovanými plakáty živočichů, plné starých dřevěných lavic, ve kterých seděli staromódně oblečení studenti, se rozhostilo napjaté ticho.

„Máme jaro, pěvci pějí, tak tedy Pěnkavo, k tabuli!“

„Prosím! Prosím! Pěnkava chodí do třetího ročníku!“ ozvalo se ze třetí lavice.

„No jo, o tom Kropáčková něco ví!“ procedila studentka sedící opodál žárlivě.

„Nevyrušujte, Nesvadbová!“ napomenul ji přísně kantor. „Studente Holube, jakpak že vás tu ještě nemám před sebou!“ vykřikl trochu nervózně profesor. Poněkud trapné ticho přerušila až decentní poznámka, že student Holub se zde nenachází.

„Ach tak, dobrá tedy,“ vydechl zklamaně profesor, který se už radši podíval do seznamu. „Hrdličko! Jen pojďte! Studoval jste, chlapče?“

„A-ano, studoval.“ odpověděl nejistě Hrdlička.

„Tak mi tedy pro začátek povězte, Pěnkavo...“

„Já jsem Hrdlička, pane profesore.“

„Ach ano, tedy... Jaký národ si podmanila starověká Sparta?“

„To byli... Helióti!“ vypadlo z něj náhle.

„Opravdu? Jste si tím jistý? Pročpak se jim tak říká?“

„No... To oni jistě objevili helium.“

„Helium! A horkovzdušný balon k tomu, vidíte! Pěnkavo, přestaňte si tady vymýšlet nějaké báchorky, ty si nechte na doma. Nu dobrá, abyste neřekl, dám vám ještě šanci. Co víte o řecké polis?“

„Polis...To byla řecká pole. V Řecku je sucho, to oni toho moc nevypěstovali...“

„Pěnkavo, už mi s vámi dochází trpělivost!“ osopil se na něj profesor. „Tak mi alespoň povězte, co znamená slovo ostrakismus.“

„To on ten jejich politický systém byl takový ostrý...“

„Pěnkavo, Pěnkavo. Připomínáte mi studenta Kašpara ze druhého ročníku. Nedoporučoval bych vám se jím inspirovat, takováto cesta vede pouze a jen k nedostatečné, kterou vám právě uděluji! Běžte si sednout, Pěnka... tedy Hrdličko. A místo těch legráček raději začněte pilně studovat! Tady jste na gymnáziu!“ lamentoval profesor zpoza katedry.

„Crrrrrrrr!“ ozval se budík. Filip neměl pochyb, v tom neobvyklém snu vystupoval jeho děda. Že by opravdu tak nějak podobně mohlo vypadat dědovo působení na škole? Že by „děd Vševěd“ nebyl vždy všeznalý? Ale kdo ví, byl to přeci jen sen. Co je ovšem jisté, je to, že se mu teď do té školy půjde alespoň o něco snáze. Žádný učený z nebe nespádl.

Kristýna Cilerová, studentka 3. C

Co mi vyprávěla stará školní fotografie

Stojí tam dva, ona a on, skoro ještě děti. Ona se dívá mírně za objektiv, on na ni. Prsty jedné ruky jsou důvěrně propletené, ona si druhou rukou odhruje vlasy z obličeje, on ji drží v pase. Nevypadá to majetnický, spíš ještě trochu nesměle. Oba se ale zeširoka smějí. I po těch letech si přesně pamatuju, co mi tenkrát vyprávěl.

Přitulím se k němu blíž. Kolik asi může být hodin? Podívala bych se na budík, ale nechce se mi obětovat ani milimetr kůže té zimě číhající na druhé straně peřiny. Místo toho dál ospale mžourám na noční stolek. Přestože ve tmě stěží rozeznám rámeček, znám tu fotografii nazpaměť.

Máme nespočet společných fotek, ale tahle je moje nejoblíbenější. Pokaždé, když se na ni podívám, cítím naši bezstarostnost, i když jsme byli přesvědčeni, že na nás leží tíha světa a školní budova v pozadí nám brání v rozletu. Dnes vím, že mi těch osm let dalo křídla a vůli doletět dál, než si kdokoli myslel, že je to možné.

Kateřina Sulková, studentka 7. A

Milá školo, už jsi skoro dospělá (dadaistický kaligram)

Jan Hladík, student 7. A

Zpátky k věci,
nechci přeci
dneska v noci

Přijdu domu,
hledám znovu
touhu k tomu,
učit se až
do úmoru.
Divím se tu,
že se na tu
těžkou látku
vůbec vrhnu!

Těžká látka
radši zapnu
To byl vtíp, já, na Alzáka
brzo pošlu; i smrtáka!

nic se učit!
Je čas činit,
přestat mluvit!
Čistý papír začít
hned v domácák měnit.
pero vzít, nic nedít
a začít tuhou rýt.
Ty nevinné tuhy stopy,
zítra mě z trestu vykoupí.

Ajé, píšem!
Budu zkosen
Sešit, honem!
vzhůru ale

Nevěděl jsem!
dějepísem!
Čtu si kvapem,
nezůstal jsem.

Zitřek jistí
moje štěstí,
snad mi štěstí
nedá pěstí.

Tomáš Tunys, student 7. A

Cesta do hlubin studákovy duše

(dadaisticko-futuristický kaligram)

Daniel Zikmund, student 7. A

PEDAGOGICKÝ SBOR 2008–2018

Pedagogický sbor Gymnázia Turnov v roce 2008

Ředitelství školy

Miroslav Vávra
Jaroslava Dudková
Pavel Liška

český jazyk, dějepis, ředitel školy
český jazyk, německý jazyk, zástupkyně ředitele do r. 2016
matematika, fyzika, zástupce ředitele od r. 2016

Profesorský sbor

Věra Bártová
Kamila Brožková
Andrea Bucková
Iva Fejfarová

německý jazyk, ruský jazyk
anglický jazyk, německý jazyk
biologie, chemie
anglický jazyk, tělesná výchova

Pavel Ferenc	francouzský jazyk, anglický jazyk, zeměpis
Vladimír Fišer	tělesná výchova, dějepis, ruský jazyk
Ivan Hájek	informatika, technické kreslení
Jana Hlaváčová	český jazyk, anglický jazyk, občanská výchova
Petr Ječný	anglický jazyk, tělesná výchova
Vladimír Kafka	matematika, fyzika
Dana Kňapová	biologie, chemie
Lenka Kozlovská	biologie, chemie
Jana Křapková	tělesná výchova, zeměpis
Pavel Mlejnek	zeměpis, dějepis, biologie
Lenka Myslivcová	český jazyk, dějepis
Hedvika Novotná	matematika, fyzika, informatika
Tomáš Novotný	matematika, informatika
Iveta Pelcová	německý jazyk, český jazyk
Jana Pfajfrová	matematika, fyzika
Veronika Pinčková	anglický jazyk, dějepis
Jitka Roškotová	anglický jazyk, dějepis
Jana Rozumová	český jazyk, základy společenských věd
Zuzana Sehnalová	anglický jazyk, ruský jazyk, pedagogika
Pavel Starý	anglický jazyk, tělesná výchova
Miroslava Stanková	český jazyk, španělský jazyk
Daniel Strnad	tělesná výchova, biologie
Iveta Vavřichová	biologie, tělesná výchova
Jan Voňavka	matematika, informatika

Vyučující s neúplným úvazkem

Daniel Balatka	hudební výchova
Vladimíra Bernatová	německý jazyk, český jazyk
Blanka Blažková	český jazyk, základy společenských věd
Ljuba Bradáčová	německý jazyk, ruský jazyk, dějepis
Pavel Brycz	český jazyk
Santiago Cocina	španělský jazyk
Martina Drahoňovská	francouzský jazyk
Marek Fapšo	dějepis
Petr Haken	výtvarná výchova
Ondřej Halama	základy společenských věd
Miloš Honzák	matematika, fyzika
Pavel Jirman	fyzika
Lada Jírová	anglický jazyk
Olga Kovářová	anglický jazyk
Lenka Křížová	dějepis

Lucie Kunstová
Eva Lédlová
Jiří Mašek
Zdeněk Měkyna
Iva Pátková
Lisa Powley
Martina Prousková
Mollie Schaefer
Denisa Smetanová
Miroslav Sucharda
Renata Škrliková
Eleonora Tehníková
Montserrat Tutusaus
Pavel Vlček
Erin Yancey

hudební výchova
hudební výchova
dějepis
biologie
španělský jazyk
anglický jazyk
hudební výchova
anglický jazyk
výtvarná výchova
biologie
německý jazyk
výtvarná výchova, dějepis
španělský jazyk
fyzika
anglický jazyk

Aktuální sestava učitelského sboru naší školy (2018)

Neodmyslitelnou součástí pedagogického sboru gymnázia jsou i jeho bývalí členové. Ti, kteří strávili na gymnáziu jako učitelé nějaký čas, udržují se školou stálý kontakt a častá setkání jsou pravidlem. Od roku 2008 z tohoto poměrně širokého okruhu lidí ubylo několik zásadních jmen. V mnoha případech nešlo jen o bývalé učitele, ale také absolventy turnovského gymnázia. Zde jsou jejich jména:

- **Luděk Rejha**, absolvoval v roce 1950, matematiku a fyziku vyučoval v letech 1961–1969. Zemřel v roce 2009.
- **Vítězslav Starý**, dějepis a ruštinu vyučoval v letech 1956–1970. Zemřel v roce 2010.
- **Břetislav Skrbek**, absolvoval v roce 1944, matematiku a fyziku vyučoval v letech 1955–1988. Zemřel v roce 2011.
- **Milada Štrosová**, absolvovala v roce 1944, český a anglický jazyk učila v letech 1973–1994. Zemřela v roce 2012.
- **Miroslav Špika**, absolvoval v roce 1944, český jazyk, ruský a německý jazyk vyučoval v letech 1960–1994. Zemřel v roce 2013.
- **Jaroslava Jiskrová**, vyučovala němčinu a zeměpis v letech 1956–1970. Zemřela v roce 2013.
- **Miloš Honzák**, matematiku a fyziku vyučoval v letech 1985–2014. Zemřel v roce 2014.
- **Jan Touš**, dějepis vyučoval v letech 1970–2006. Zemřel v roce 2015.
- **Daniel Balatka**, vyučoval hudební výchovu v letech 2006–2008. Zemřel v roce 2018.

Vzpomínka z roku 1988 na některé z bývalých kolegů, kteří nás v posledních 10 letech bohužel opustili

ÚSPĚŠNÍ ABSOLVENTI A STUDENTI 2008–2018

Rozhovory, které jsou jádrem tohoto almanachu, představují úspěšné absolventy, kteří školu opustili před delší dobou. I mezi současnými studenty a nedávnými absolventy jsou takoví, kteří nejenom skvěle reprezentovali školu, ale dokázali po jejím skončení úspěšně pokračovat ve studiu, případně další kariéře. I mezi nimi bylo nutno udělat výběr. Vybrali jsme ty absolventy, kteří ve studentských soutěžích postoupili do celostátních kol. K absolventům jsme přidali i současné studenty, jejichž úspěchy v soutěžích stojí za pozornost.

Úspěšní absolventi

Adéla Špínová

Absolvovala v roce 2009, dokázala několikrát postoupit do celostátního kola olympiády v českém jazyce.

Jan Polášek

Absolvoval v roce 2011, několikrát postoupil do celostátního kola soutěže v programování, úspěšný byl i v mezinárodním měřítku (soutěž IOI – International Olympiad in Informatics), což mu mimo jiné otevřelo cestu ke studiu na prestižní zahraniční univerzitě (Cambridge).

Martin Zikmund

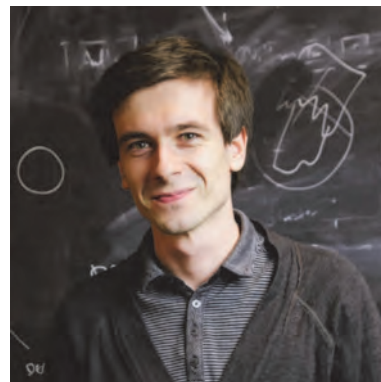
Absolvoval v roce 2012, opakovaně postupoval do celostátních kol soutěží v programování.

Martin Verner

Absolvoval v roce 2014, postoupil a úspěšně reprezentoval v celostátních kolech olympiád v německém i anglickém jazyce.

Mikuláš Jech

Absolvoval v roce 2017, opakovaně se umístil na předních příčkách v celostátních kolech olympiády v německém jazyce.

Jan Polášek

Současní úspěšní studenti

Jan Dubický (6. A) – celostátní kolo olympiády v ruském jazyce

Sven Foitischek (6. A) – celostátní kolo olympiády v německém jazyce

Vojtěch Franců (6. A) – celostátní kolo dějepisné olympiády, literární soutěže, olympiáda v českém jazyce

Tomáš Sláma (8. A) – programování, mezinárodní soutěž v robotice

Kateřina Sulková (8. A) – studentská odborná činnost (obor chemie)

ABSOLVENTI 2009–2018

4. C (2005–2009)

Třídní profesor
Vladimír Kafka

Adéla Boučková
Martina Brožková
Matěj Cogan
Kateřina Hašlarová
Jakub Havelka
Adam Hlubuček
Michaela Hovadová
Veronika Hubáčková
Tomáš Kadlec
Kateřina Kalferstová
Lucie Koblrová
Vojtěch Kořínek
Michaela Koucká
Martin Kratochvíl
Petr Menšík
Lukáš Michetschläger
Luděk Nejedlo
Barbora Nezdarová
Martin Novotný
Anna Papežová
Anna Patková
Petra Petrová
Jan Popelka
Dominik Rakouš
Adam Rejha
Klára Růžičková
Tereza Slavotínková
Kateřina Šollarová
Tomáš Ulrich
Pavla Valentová
Jan Vavřich

8. A (2001–2009)

Třídní profesoři
Jana Preislerová
Pavel Liška

Tomáš Bičík
Barbora Bilková
Martina Brůnová
Milan Cejnar
Lenka Čermáková
Daniel Černý
Barbora Červová
Karolína Davidová
Jan Erben
Lukáš Fapšo
Jan Hlubuček
Martina Honcová
Šárka Jarošová
Věra Josková
Kateřina Kňapová
Dominika Košková
Markéta Kroupová
Vojtěch Kudrnáč
Denisa Maternová
Ondřej Pinta
Ladislav Posner
Sabina Roubičková
Adam Ruček
Martin Strouhal
Jan Šabaka
Jan Špeta
Adéla Špínová
Petra Štejflová
Dana Vobořilová
Jana Zdražilová
Matyáš Zuzanaňák

4. C (2006–2010)

Třídní profesor
Petr Ječný

Lucie Bradáčová
Jan Brož
Veronika Dostrašilová
Stanislav Hloušek
Jiří Hlubuček
David Hlůže
Radek Honc
Jan Huťka
Tereza Johnová
Pavla Kindlová
Vojtěch Košelja
Tereza Laurinová
Jana Lhotáková
Matouš Lubas
Roman Macháček
Kateřina Měkynová
Jakub Mixánek
Anna Peroutková
Martina Pluchová
Tereza Polesná
Zdeňka Rysová
Veronika Sudíková
Petr Suhomel
Luděk Šírek
Michaela Švermová
Tomáš Thoř
Jan Vais
Barbora Valová
Michaela Vildová
Tomáš Vindyš
Kateřina Zajícová

8. A (2002–2010)

Třídní profesoři
Pavel Coufal
Andrea Bucková

Adéla Bajerová
Lenka Baranecká
Markéta Bartošová
Lucie Bártová
Michaela Cypriánová
Tereza Dlouhá
Tereza Dontová
Šárka Doubravová
Šárka Fenclová
Ondřej Havrdlík
Adam Jiroš
Matouš Kadrnoška
Barbora Křapková
Ivo Kudrnáč
Ondřej Kunc
Tomáš Pleštil
Barbora Pospíšilová
Zuzana Prokůpková
Maxim Savelov
Kamila Sehnalová
Matěj Strouhal
Adam Syrovátka
Michaela Trněná
Aleš Tvrдый
Zuzana Vanerová
Jan Varcl
Jakub Vondra
Daniel Wolf
Jiří Wranovský

4. C (2007–2011)

Třídní profesorka
Jana Křapková

Michal Bartoš
Jakub Bjaček
Libor Oliver Blažek
Vít Brodský
Zuzana Dostálová
Miroslava Halamová
Nataliya Holovatska
Anna Horáčková
Jakub Housa
Petr Janata
Otto Jarolímek
Diana Klimánková
Tomáš Lábek
Tereza Matějcová
Tereza Nohýnková
Tomáš Novák
Michal Pařízek
Jarmila Pilecká
Anna Marie Plechatá
Zuzana Poláková
Matěj Rakouš
Hana Slavíková
Monika Smorádková
Adam Socha
Jana Svobodová
Jaroslav Šandera
Michaela Štěpánová
Eduard Šubert
Luboš Tomešek
Jakub Vancl
Pavlna Žalská

8. A (2003–2011)

Třídní profesoři
Jana Pfajfrová
Tomáš Novotný

Matěj Adamec
Linda Albrechtová
Zuzana Bakešová
Lukáš Bartoň
Tereza Bártová
Michal Bartůněk
Bernadett Benková
Adéla Beranová
Martina Černá
David Černý
Martin Dlask
Jiří Drahoňovský
Jakub Haken
Petr Halama
Jakub Hrubý
Michal Kordík
Marek Kozák
Monika Mlejnková
Marie Patková
Matěj Pivokonský
Jan Polášek
Radek Sklenář
Tomáš Strašík
David Šimůnek
Ivana Šonská
Gabriela Taušová
Jan Tomsa
Ondřej Zlevor

4. C (2008–2012)

Třídní profesor
Vladimír Fišer

Aneta Bernatová
Alžběta Ceeová
Kateřina Drholcová
Monika Dudová
Jan Franců
Karolína Hásková
Vojtěch Hořák
Annette Hošková
Marcela Jarešová
Barbora Kabeláčová
Filip Kasan
Kateřina Kepková
Lukáš Koucký
Barbora Kovářová
Nikoleta Loudová
Michaela Malá
Jana Mašková
Klára Nejedlová
Eliška Novotná
Tereza Olivová
Petra Pavlovcová
Lenka Pohořalová
Karolína Pohořelá
Adéla Poloprudská
Jarmila Stránská
Barbora Strnadová
Alena Šafářová
Michal Škopán
Hana Vacková
Klára Vichová
Klára Zikmundová
Aneta Žitníková

8. A (2004–2012)

Třídní profesoři
Iva Fejfarová
Pavel Mlejnek

Michal Brůna
Michaela Buiiová
Vít Burjánek
Claudia Davidová
Venesa Fichtnerová
Zuzana Ježková
Eliška Jišová
Markéta Kafková
Jiří Kajml
Tomáš Karhut
Marie Kavková
Ondřej Krátký
Vojtěch Kunetka
Kateřina Lédlová
David Mikyska
Daniel Mrázek
Andrea Nováková
Alena Novotná
Lukáš Plesar
Jana Příhonská
Šárka Stejskalová
Kateřina Šimonová
Antonín Šrajcr
Nikol Tomášová
Jakub Vágenknecht
Viktorie Valentová
Kateřina Vodhánělová
Veronika Vytinová
Vít Zakouřil
Martin Zikmund
Matěj Žáček

4. C (2009–2013)

Třídní profesor
Vladimír Kafka

Camila Boleslavová
Tereza Brandejská
Matěj Buchal
Michal Bureš
Dominik Colan
Jaroslav Dostrašil
Tereza Dufková
Jana Florianová
David Horský
Šárka Hradecká
Adéla Chlupáčová
Nicole Kalábová
Dominik Karásek
Michaela Kolomazníková
Petr Krouza
Barbora Lesáková
Aneta Lopourová
Filip Novotný
Andrea Peukertová
Jitka Plotová
Miroslav Rulec
Jiří Slavotínek
Regina Suchardová
Nela Škopánová
Jan Ulrich
Lucie Vavřichová
Lucie Vildová
Daniela Vlčková
Jana Vondráková
Barbora Votrubcová
Tereza Zikudová
Radim Žebrák

8. A (2005–2013)

Třídní profesori
Dana Kňapová
Miroslava Stanková

Dominika Adámková
Pavel Cidlinský
Vendula Dědková
Tomáš Dlask
Petr Eichler
Eliška Gruberová
Kateřina Hislerová
Lucie Koďousková
Barbora Kokešová
Vojtěch Kunc
David Kunc
Martin Libenský
Petr Müller
Josef Pelc
Václav Šikola
Dominika Šimková
Alžběta Šulcová
Vojtěch Tvrđý
Pavel Tvrzňík
Michal Tvrzňík
Pavel Valenta
Markéta Válková

4. C (2010–2014)

Třídní profesor
Daniel Strnad

Filip Adamec
Bohuslava Bílková
Luďka Bílková
Nikol Brodská
Vojtěch Cvrček
Vítězslav Drahovzal
Anna Drbohlavová
Michaela Hanušová
Kateřina Havelková
Marcel Havrda
Jan Chlupáč
Václav Jiše
Michaela Kalinová
Kristýna Kalousová
Veronika Kapralíková
Hana Kotková
Karolína Kuželová
Simona Mandová
Taťána Marešová
Pavel Němeček
Anežka Ouředníková
Alena Paldusová
Kateřina Roglová
Jan Sedláček
Jana Šafářová
Vladimír Špringl
Jan Trnka
Ondřej Tunys
Jiří Vais
Kristina Víchová
Lucie Vodhánělová

8. A (2006–2014)

Třídní profesori
Veronika Pinčková
Jana Pfajfrová
Pavel Liška

Eliška Bartůňková
Daniela Bimová
Aneta Brožová
Lukáš Černý
Jan Černý
Lucie Hlubučková
Patrik Horák
Michal Hrubý
Josef Jarolímek
Jana Ježková
Vít Kanclíř
Jana Kepková
Jaroslav Kňap
Michaela Kučerová
Veronika Lédlová
Hana Libenská
Lucie Lišková
Lýdie Mikulová
Karolína Palová
Jan Pekař
Michaela Plocová
Ludvík Rubáš
Adam Sklenář
Veronika Süssová
Jaroslav Šlechta
Dominika Šťastná
Martin Verner
Šárka Veselá

4. C (2011–2015)

Třídní profesor
Petr Ječný

Andrea Barešová
Martin Blažek
Josef Brich
Eva Buriánková
Kateřina Čermáková
Daniela Havlíčková
Aneta Hlubučková
Iveta Janusová
Michala Jiřenová
Tereza Kábelová
Aneta Kavalíková
Michaela Klabanová
Alena Kolářová
Markéta Kostříková
Hana Kyselová
Michal Marek
Veronika Matochová
Vojtěch Miller
Patrik Mizera
Michal Palič
Karolína Paličová
Klára Pekařová
Přemysl Poštolka
Tomáš Rezler
Markéta Salabová
Veronika Špidlenová
Klára Špisová
Kateřina Štorková
Matěj Trakal
Dominik Vavřich
Zuzana Vondráčková
Ngoc Son Vu
Štěpánka Zakouřilová

8. A (2007–2015)

Třídní profesoři
Jana Rozumová
Iveta Pelcová

Jan Bárta
Kateřina Beranová
Zdeněk Brožek
Michal Buček
Barbora Čepelíková
Petr Dvořák
Michaela Faktorová
Nikola Hanyšová
Jan Havlík
Dominika Hübnerová
Eliška Chvalová
Denisa Islová
Jana Konopková
Pavel Krupař
Světlana Kubičková
Jan Kudrnáč
Ondřej Malina
Johana Mazánková
Antonín Mojsl
Adéla Prádlarová
Gabriela Prokopová
Zbyněk Richtř
Bára Vágenknechtová
Daniel Vondra
František Záleský
Jiří Záleský
Jan Zima

4. C (2012–2016)

Třídní profesor
Vladimír Fišer

Kateřina Čihulková
Tereza Dobrovolná
Jiří Drahoňovský
Ondřej Drobník
Jan Hájek
Jan Havlín
Veronika Havlová
Karel Hejl
Jiří Hoffmann
Zbyšek Hošek
Eliška Hudská
Adam Charvát
Oksana Chernychko
Lilija Ivanycka
Šimon Klus
Monika Kohlová
Barbora Korečková
Daniel Krouza
Kristýna Kůtková
Kristýna Malá
Dominik Marek
Tadeáš Matěcha
Alžběta Mokrá
Kateřina Neoralová
Kristýna Anežka Poláková
Jaroslava Sedláčková
Kateřina Svátková
Karel Štícha
Petra Vaníčková
Dominik Vlasák
Eliška Zakouřilová

8. A (2008–2016)

Třídní profesoři
Jana Hlaváčková
Pavel Mlejnek

Anna Brichová
Petra Burdová
Nikola Bursová
Martin Cejnar
Viet Tiep Dang
Vít Frič
Kristina Hakenová
Viet Duc Ho
Martin Hofman
Michaela Kopková
Šimon Krátký
Eliška Kučerová
Lenka Libenská
Karolína Mastníková
Barbora Nejezchlebová
Adam Peklák
Tomáš Peterka
Giang Helen Phamová
Matěj Pokorný
Denisa Poláková
Ota Procházka
Klára Procházková
Lucie Roškotová
Daniel Svoboda
Pavla Šachová
Štěpánka Šenfeldová
Pavčina Šimková
Ondřej Špika
Markéta Valentová

4. C (2013–2017)

Třídní profesor
Vladimír Kafka

Thu Hien Bui
Veronika Burešová
Anna Čepická
Lucie Fainová
Karolína Hájková
Matěj Halama
Andrea Hanušová
Lucie Havrdová
Tomáš Homolka
Mikuláš Jech
Marek Klíma
Barbora Košková
Jan Marek
David Marx
Petra Maternová
Anna Mazánková
Jana Nadějová
Barbora Nekolová
Iveta Pačesná
Karolína Pichrtová
Klára Pitlová
Eva Plesarová
Zuzana Syrotiuková
Zuzana Škodová
Tereza Tomešková
Victor Trnka
Andrea Valjentová
Vendula Velasová
Viktorie Veselá

8. A (2009–2017)

Třídní profesori
Jana Hlaváčová
Tomáš Novotný

Dita Bímová
Marek Boňko
Tereza Buchalová
Eliška Dvořáková
Julie Gruberová
Dominik Hlavatý
Ludmila Hudská
Aneta Ječná
Adriana Jirčáková
Dominika Knoblochová
Michaela Konopková
Matouš Kozák
Anna Malinová
Radek Mencl
Petr Ouvín
Dominik Palme
Adam Poslušný
Lukáš Procházka
Kateřina Prokopová
Eliška Riegerová
Adéla Šonská
Anna Šteklová
Tomáš Trněný
Tomáš Valenta
Jaroslav Vaňátko
Filip Wolf

4. C (2014–2018)

Třídní profesor
Petr Ječný

Barbora Bajerová
Daniela Bártová
Veronika Bártová
Johana Fišerová
Eliška Glosová
Lidmila Horáková
Marek Jech
Marie Jiříčková
Karolína Kalinová
Zuzana Kočová
Tereza Kozáková
David Kraus
Ondřej Krejčí
Daniela Kvapilová
Anežka Loukotová
Lukáš Martinko
Klára Matějcová
Dominika Mizerová
Anna Prevužňáková
Adéla Roubíčková
Kateřina Stará
Veronika Sůvová
Barbora Šírková
Lenka Valjentová
Štěpán Vancl
Michaela Vaňková
Barbora Velebová
Leona Vyhliďková

8. A (2010–2018)

Třídní profesori
Dana Kňapová
Daniel Strnad

Sabina Augustinová
Matěj Bašta
Matyáš Berndt
Klára Bukvicová
Tomáš Dufek
Renáta Fajtová
Karolína Fričová
Petra Hájková
Jan Hemmer
Lucie Hloušková
Tereza Hobelantová
Daniel Hodik
Radek Horák
Josef Ježek
Filip Jodas
Karel Klojda
Václav Koďousek
Zdena Kutilová
Leona Loudová
Markéta Matějková
Ondřej Mifka
Eva Michalčová
Martina Nejezchlebová
Barbora Nováková
Tereza Řehořová
Lucie Smidžárová
Johana Stárková
Jiří Šulc
Václav Vacík
Kateřina Vacíková

ALMANACH – vydaný ke 110. výročí založení Gymnázia v Turnově

Vydal Nadační fond Gymnasia Turnov v roce 2018

Odpovědný redaktor: Miroslav Vávra

Redakční rada: Jaroslava Dudková, Jana Hlaváčová, Pavel Mlejnek,
Iveta Pelcová, Jana Rozumová, Miroslava Stanková

Fotografie a dokumenty: archiv školy

Grafika, DTP: Jan Voňavka

Technická spolupráce: Ivan Hájek

Tisk: Tiskárna Polygraf, s. r. o., Turnov, náklad 1200 výtisků, 84 stran, 1. vydání

